

Brev från Wilhelm till Carl Henric Bergman.

År.	Datum.	Avsändningsort.	Addressat.
	21 november	Björkfors.	
1860	23 februari	Uppsala.	
"	12 oktober	"	
1861	13 januari	"	Stockholm.
"	28 februari	"	"
"	17 mars	"	
"	17 april	"	"
"	20 september	"	"
1862	15 oktober	Björkfors.	"
1863	22 juli	"	"
1865	16 augusti	"	"

E.L.W.Bergman, 26, 3 -29.

Hän
Fleming's Tor
4m

Scania den 4. Febr 1852

Broder, Käre, Broder,

Ähär hade jag bra Ledsamt efter
Dig, har var det, hade Du en ännu
honom alla had har den I den
sit mig till, jag ut y' men det
vare har oftast Sla'inn all Tamlar
na mötas, skur. Skatida, har
jag erfart, genom våra Prof.
jag Talar om Prof men vi lyfde
värtligt Gode Carl y' hettas att
na. Detta vis från språket de andra
ut vägar in af betagna

Atter Carl M. Fredriksson
Magister

Tidn
Stof Bergman

Stof Bergman

Men Mänsken är och förslutens och
bort skjutet Barn, de Lika sakar som
mest Rogar hänses, med Dem fysel
jättes hon sig häst. Ja öfver med
mig, om någon Port dag går förbi utan
att gå Skrifver, eller får af dig någon
Rad, du tycker jag hafver godt förtäro.
Fredrika var här i Går, hon var
mycket Upplyftad, Talte mest om
Christi Kärlek, och om Kärleken till
Nästan, samt öfvermåst gäst till någon
Pärsan, eller Mänsken till hvilkens Herran
Gud bäst var Ljät, kontatse ja mycket,
och öfverbyggande om, hur alla Herrans
Teagria haft att Glädja sig af någon
förtrogen, och öfverbyste att Gigen
varit utan, Silänge de varit i Skåda
den Gårdiska byddan, utan att alla
haft någon som de mest Ålskat.
ehuru de Ålskat öfver alla Mänsken

hon Tölat att hon har att därför
hafver Gud det så ambrosit, att
vi fraga varken måtte äga någon
samt ambrosit af. under de höga
Frestelsernas Tid, och för vilken vi
kunna öfver våra Hjertans då
Närhan Lika som gömmer sig för
af. Då jag Talat om detta så minns
jag Pötersens Predikan förliden Lördag
när, Kristus Läger på Skjett. Sen
är mycket bra vi skola Lära den
då du kommer, som de för är
något att skat, därför förvål hals
min, hänsan, och till eder dit
jag nödgas nu sluta emedan jag
för öfverända Båfart på Skjett
med ett Bud, hur lifvande du
nu nu. efter Den Stränga
Skjett, om hafver vi här ett
förfärligt Öfver, ej väntas
jag dig nu åter på när jag
för Traligen är värdna i
Goda, men de be
Upplyftad

Men Mänsken är och förslutens och
bort skjutet Barn, de Lika sakar som
mest Rogar hänses, med Dem fysel
jättes hon sig häst. Ja öfver med
mig, om någon Port dag går förbi utan
att gå Skrifver, eller får af dig någon
Rad, du tycker jag hafver godt förtäro.
Fredrika var här i Går, hon var
mycket Upplyftad, Talte mest om
Christi Kärlek, och om Kärleken till
Nästan, samt öfvermåst gäst till någon
Pärsan, eller Mänsken till hvilkens Herran
Gud bäst var Ljät, kontatse ja mycket,
och öfverbyggande om, hur alla Herrans
Teagria haft att Glädja sig af någon
förtrogen, och öfverbyste att Gigen
varit utan, Silänge de varit i Skåda
den Gårdiska byddan, utan att alla
haft någon som de mest Ålskat.
ehuru de Ålskat öfver alla Mänsken

Men Mänsken är och förslutens och
bort skjutet Barn, de Lika sakar som
mest Rogar hänses, med Dem fysel
jättes hon sig häst. Ja öfver med
mig, om någon Port dag går förbi utan
att gå Skrifver, eller får af dig någon
Rad, du tycker jag hafver godt förtäro.
Fredrika var här i Går, hon var
mycket Upplyftad, Talte mest om
Christi Kärlek, och om Kärleken till
Nästan, samt öfvermåst gäst till någon
Pärsan, eller Mänsken till hvilkens Herran
Gud bäst var Ljät, kontatse ja mycket,
och öfverbyggande om, hur alla Herrans
Teagria haft att Glädja sig af någon
förtrogen, och öfverbyste att Gigen
varit utan, Silänge de varit i Skåda
den Gårdiska byddan, utan att alla
haft någon som de mest Ålskat.
ehuru de Ålskat öfver alla Mänsken

4.
Då jag genom läst ditt födelse Breff
Leda Bröder, där du klagar öfver din
Lyndiga Tankar, som jag att Tankar
på en Liten Berättelse som jag läst,
ursäkta att jag nu af Ihsifon din
på Detta Låsa Blod, min din hufu
varit mig till Tröst, emot att han som
gärst hufu sinne skatt, och ^{stets} skiln
de enda Tankar, En budäfwad person
klagade på en Tröst, att han hade på
gunstigt Lyndiga Tankar, på wntaf hädissa
Tankar mot Gud, öfver när han wille bida
Därför, att många otänka lustar och
begärter beswarade honom, Då svarar
Prösten med följande berättelse, Det
var en arbar och fram gungsa, som
en dag gick till kyrkan, min under
vägen blif han antastad af en Drun
ken faldat, höllken först bruka
alla oarstandiga och till Större

my fader så han ville undvika honom

Beröade hastigt mig på hinner, och
 till nyntade förhållningens kläder, att han
 gäcke kunde gå i Guds hus, utan nåd
 gades åter vända hem. — Nu frågade
 Presten hade denna jungfru fader nu
 orsak, att blifva påstannan, på sin Guds,
 för dit han var på ille tillnyntad
 samt gäcke ens kunde gå i Guds
 hus att bedja. — hur kunde han
 det fader Luvman, han hade väl
 nog lidit anse, af den svåra fader,
 han, han behöfde väl helde hästas,
 just på infall nu presten — på är
 det äfven med dig och dina Tanker.
 Djävulen är den svåra krigsmannen
 som antastar dig och kastar smuts
 på din Guds, nämligen de andra Tan-
 kar, och begär som han inskärtes
 i hjertat om man är på alvarligt
 vill fly. liksom på glazar dig dit
 eget hjerta varar äfven utgar
 ont, såsom Jesus säger. Men att
 på sant skall aldrig dig till-
 räknas eller skada dig, då du nu
 att fly och håller dig till
 Christum. — — — — —
 nu skrifvit detta men
 fast gäcke hafver smittat
 gäcka mig för hästas —

Angbuden Thule d 21 Jun 1854

1853

att porträttas mig; hon började därmed i nati kl. 12
vi voro uppe till närmare 3 och såga den herrliga sol-
uppgången på hafvet. Jag hade glädt mig så mycket
att i brefvet till dig, ja' innesluta ett litet porträtt
af mig, men det ville alls icke lyckas och då var det ej
värt. Till dig vill jag säga alla mina tankar. Då jag
nu har sett ätskalliga förenade makar, hvaras förhållan-
de jag ej tycker vara alldeles som det borde, och då tän-
ker jag, icke skulle det vara så med oss, men är det kan
det egentligt att så tänkas? Men det är jag ej genom
oss utan genom oss utan genom den oändligt
fullkomlige i himlen som vi skulle kunna vara an-
nolunda.

Då jag fört sagt att jag förstår dig så väl, må-
ke jag dock säga, att jag blott deruti ej förstår
dig, att du kan älska mig så mycket.

Oförligt härligt väder ha vi haft hela resan, ingen
just närmare bekantskap har jag gjort, nog är
de snälla emot mig, men dock har jag naturligt
vis känt mig oförstått och tänkt på dig, på hela
mitte älskliga världens hem. Wilhelm var så
hjärtlig mot mig då jag st reste; det gjorde mig
gott, han borde veta det, fastän jag ändå ej
nu kan skrifva till honom. Helga Maria hjertinnu-
ligen, säg henne att hon ej får vara lednen på mig
att jag ej skrifvit till henne, hon måste veta att jag
har så många brev från dig, att besvara och till så
så kunde jag ej skrifva och då vill hon såkert helena

att är det en stund tyst och stilla i bytten och
ram att sitta på sängkanten, denna stund vill jag
använda, att tala med dig du tager emot det hvar del
år, du min käraste vän.

Oförligt mycket skulle jag ha att svara på och tala
om genom den lilla dybara dagboken, men det är för
mycket för att kunna skifva om allt, vi få väl en gång
sakas i då tala om allt. I dag har jag läst det sista
men luttjen tröcker ändå till under resan, de äro stä-
ende dagarna läser jag om det samma flera gånger.

Jag kan icke med ord omtala den gafsans storhet
att jag i dig fått en förbedjare, så trogen. Tröllna
aldug dermed och Gud skall nådigt låta dig få se en
signelse deraf.

Carl jag följer dig dit Gud dig kallar, ingen bostad
blifva mig för frång, poesien må gerna vara bann-
lyst i himlen hafva vi vår högsta skatt, vår skö-
naste poesi i dig har jag mer än jag på jorden
behöfver. Jag talar så afgjort som om inga hinder
läge i vägen, men jag kan icke annat, jag tycker
mig så tydligt se hvar data motstånd och blott är
ett medel till förhoppande, allt som skall bli heligt,
måste ju nödvändigt genomgå reningssprocessen

och då måste vi, som du också stief, anse oss
ständigt för idel godt och allt icke annorlunda, vi som
icke fskola se efter denna werldens sätt, utan ha ett
annat hjus, en annan väg.

Blott du min Carl icko blifver för mycket bedragen
i dina förhoppningar, det vet du, att nog vill jag
veta Guds rike och måste öfver vara tacksam för
det. Gud, min gode Gud, giff mig, men wänta
icke mycket. Ett swagt barn är det ett barn, men det
förbrar mycket innan det kan gifva styrka åt andra,
dock komma väl också den tiden om det får vara.
Nu vilja vi dock söka denna tid efter nåd till helgelse
och tillväxt, bedja om böners stöde, som skall seuka
i oss och som ständigt skall vara vår ledare och lärare.
Allt detta sägn du ju sjelf, hvarför skall jag då nu
äta säga ^{det} men tankarna komma som de äro, allt
det du säger i har sådan gentklang hos mig, jag
säger som egan att jag förstår dig så väl.

På aftonen. Nu just lemna vi Sundswall kl. 6 i strätt
6. Uti det har jag tänkt på dig min Carl den tiden
fastän det skulle want så skönt, att och o
ytte fått skilja sig något, hvilket want omöjligt,
nog är det ändå så att det ytte har en flyktel
på oss. Den tanken står nu så lifligt för mig

att kunde jag blott någonstädes gömma mig med
dig bortt från hela werlden, men jag vet väl att
man ej kan få det så länge man är i werlden.

Det är mig nu icke möjligt att ens några minuter
få vara ensam, hvilket jag så efterlångtar, men Gud
är till hjertat och är en barmhertig dommare. Nu just
underligt nog är jag ensam i hytten, nu är kl 6 och
att jag kunde åt dig nedkalla wälsignelse nu!

O, Carl nu ha vi wänt tillsammans, jag har tryckt dig
till minne hjerta och vi ha gemensamt nedlagt oss vid
korset!

Du säger, om jag skulle vilja bortlysa allt det lycka
jag nu egen i min hem, mot att oåterkalleligen blifva
din maka och derwid känner jag icke den minsta
fruktan, det är ju ändå underligt, icke en orolig tanke.

Tack för det du gaff mig af ditt inre sedan förr, det
war sköna ord, men. Vinte får du min älskade Carl,
då" nu bortt ifrån mig, kanske är det orätt att säga
så, ansträng dig blott ej för mycket hvarken till gån
eller kropp!

I natt får jag och min ena hyttkamrat ligga
ensamma i salongen som passagerarnas antal så för
minskats. Sögo" nu en stund!

Den 22 Juni. Några ord till dig min älskade wän, må-
te jag få säga i dag också innan brefvet afsändes.
Gust nu slutade Marnsch Hansen ett misslyckat försök

sjelf vara utan bref, om att du skulle vara det.
 Tänk min Carl den dagen då vi få återse hvaran-
 dra, jag tycker att vi redan varit så länge skilda!

Din

Henrika.

Jönköping d. 19 Juli 1859.

ty vi kunde ju annars genom ovisthet och genom att
 för egna tycken gå emot Guds ledning skada myg-
 heterna än gagna. ^{vi} ~~derför~~ ^{ja} jag ^{kan} ingen orsaken
 i detta fall, utan är alldeles nöjd. Detta kan synas som
 en smärak att tala så mycket om, men smärkan
 ibland vara stort nog. Om du läser upp brevet
 för mamma så kan du ju kanske lämna detta
 och låta det vara som otagad på det vi ej på det
 minsta skall sätta er i srefter då det ju förhånda vore
 ovist. ^{och} ~~och~~ komma vi dock sednare hem än vi i början
 trodde, att tiden ej bli så lång innan du återkommer
 till Hblm ^{och} ~~och~~ du är lärare i Clementarskolan. Jag har
 gläd mig åt att urstandet här blivit förlängt att d. då
 kunnat längre vistats i mitt hem, men annars ty-
 ke jag, att det skall bli en stor fröjd att en gång se
 komma dit åter. Om vi skola träffas eller ej, kan
 vi ju, då jag kommer till Hblm ^{och} ~~och~~ huru det kan falla dig.
 Dock måste jag tacka dig för förskelsen sådan du
 fattat den, nog var den skön, blott vi kunde weta
 att det vore af Gud. Jag ville nu så mycket säga Honen
 om den ^{vare} af Honen, men jag ^{kan} ~~ej~~ försumma annat
 än, att vi blott skola lämna oss som barn i Hans
 hand, ^{att} ~~han~~ skall säkert styras för oss för hvarestid som
 kommer och då visa oss hodo vi ha att göra. Tro
 du icke ock så?

När hemkommer från Glaparanda mottog jag
 ditt brev och ville nu så gärna för dig om tala allt, för
 dig göra hela mitt icke tydligt om jag blott kunde, men
 jag vill nu försöka få godt jag kan.
 Du måste komma tycka min Carl, att jag handlar
 mycket oridigt, att jag ibland tänker så, och ibland så
 och deruti har du så rätt, om du så tänker, men ändå
 vet jag att du förlåter mig och kom ihåg min älska Carl
 att jag allt annat är ett barn och då jag är så här en-
 sam, utan någon riktig jorisk vän och icke nog troge
 rådfrågande den himmelska, så följer jag ibland den
 ena än den andra sinnessamningen, utan att rätt
 oförstånka följderna, jag menar då jag skufvar hem
 till er. Nog förfinner jag, att du därför wore mycket
 beöwen på mig. Och förlåt mig det lidande jag beö-
 rig genom ~~om~~ jag vet ej hvad det jag skall säga, säkerligen
 för lite bön och waksamhet. Då jag är handlat så
 och än så.

Det är swårt också då det är så lång postgång, då
 kan man ju få så litet råd och ledning, icke på uttryck
 tankar. - Uti glädde jag mig innerligt i början
 åt tanken, att få några rader af dig, men då jag
 sedan vid närmare eftertänkande, såg det satta

måste jag ju vara nöjd, men visst har jag ibland
tyckt att det har varit nästan länge sedan jag fått
något af ditt inre. Men då åter glädde mig åt det
jag hvar att på vår hemkomsten. Trotså ej att skuf-
va, fastän jag ej förtjenar det, nej, men det är orätt
att så bedja, om du ibland ej har lust så icke på den
så skufva!

Slänske försäkelsen sedan du fattat den är rätt, försäkel-
sen af allt yttre sammanträffande o.s.v. Dock kan
jag ej finna och känna det så j. vet icke men j.
tycker att det vore att sjelfgjordt gripa in om icke
Gud på något vis ^{hell} skiljer oss åt, det Han förvisso
har då det ju är Han som fört oss tillsammans
så underligt. Pröfva huru det känns för dig, men
icke kan jag tro det vara rätt om du opåkallat och
utan att det till känna en bestämd uppmärksam
afbröte allt umgänge med oss. Jag vet icke hur
jag skulle tänka mig det. Då jag skref om
försäkelse vet jag ej så klart hvad jag tänkte,
men icke var det att så du i yttre afbröta
allt. Jag tror nu förvisso att Gud skall styra
allt för oss och därför skola vi ej braka så mycket
utan lämna oss som barn i Hans hand. Du
skall på se huru allt skall genom Hans hand
så enkelt ledas, men låt oss nu ej tänka om,

hel hit och dit! Ullt du Carl att jag talat med Mag-
dalena om denna sak och då du har förtroende för mig
vet du jag ej gjort det om jag ej varit viss om tyg-
nad. Hon har en märkvärdig bönens kraft och hon
beder för oss. Hon sade att vet att det är Guds vilja som
det sker Han styr säkert, men jag får ej se säga
mer." Straxt då jag började säga henne något hvar
tycktes det vara henne välbekant icke genom yttre
undermåttelse förstår du. Hon sade att det för en längre
tid sedan kom för henne, att jag skulle bli snart gift
och då ville hon bedja att Jesus ville taga mig till sig
att jag skulle slippa det korset, men hon fick till-
svar: "befatta dig icke med den bönen." Hvad det skall
blifva innerligt roligt att en gång få tala med dig
om detta och allt! —

En tanke har hvar gång jag skrifit hem velat
komma på papperet, men dock ej fått det, därför att
jag särskilt med den saken lofvat att taga det från Guds
hand och bedt att Han skulle leda edas handlingar
endast efter sin vilja. Genom ditt bref måste den
nästan dock få komma på papperet. Det var tan-
ken på den glädjen mig beredd om j. vid min hemkom
en gång fick träffa dig och tala ut om allt med dig, men
jag beder dig verkligen innerligt att du icke måtte göra
det minsta afseende härpå, nog vet jag afven din lust,
utan handla som du tänkt innan detta framkommer,

Mina lugna bref ha måhända och smäitat dig och det undrar jag ej på, men nog har det stundom varit sina oroliga stunder emellan dem innan lugnet kommit. —

Jag är så glad att nu vara återkommen till Bykys och här mina i stillhet få tänka på eder och allt urghög. —

Här känner jag mig närmare eder än i Haparanda.

Tastan du är sjuk, så har du nog ändå varit mig behjelpig; ofta då jag sett huru allt blifvit så underligt ställt för mig och gjordt lätt, har jag tänkt på dina böner. Nog tror jag som du att man deruti kan se Guds hand om hundren borttagas och att man icke så bestämt fären enne försummelse, men det är så svårt att skufva om allt, fick jag blott en gång tala skulle det gå så lätt. — Och, det gör mig så godt att Wilhelm och du älska hvarandra. — också jag är tacksam att du skref till honom afjyrt i vår sak. —

Magdalena bad mig helsa dig tusendefalt och råga^{att} hennes kraft är stor. Du tror ju nu icke att någon mina vet det, därför att hon vet det, då jag får träffa dig, om vi leve, skall jag beskufva allt.

Åh slutar för denna stund, men fortsätter kanske sedan, detta sednare skref nu^{på} morgonen, men det förra i går afse eller i natt. Gud välsignet dig! Ja, det gör Han!

d. 19 Juli. Tack cändligt för din sköna rena kärlek till mig. Tack därför att den är så skön och skär! Tänk hvar

roligt då jag får återse, åter tala med dig en gång!

Du måtte väl ännu vara kvar hemma då detta
framkjemmer! Om jag nu ändå wistte din rind-
stämning. wistte att du lugn och förtrostsfull öfver-
lemnade dig, oss i Guds hand. Icke twiflar jag dock
mycket härför, nog tror jag att du gör det. Dock
beder jag dig innerligt min älskade Carl, att ej vara
orolig, utan war så trygg vid Jesu hand, Han är dig
nära och skall leda dig på alla dina vägar, hvar du
än är och wistas. cölls icke har jag want orolig här
för ditt andliga, utan jag har varit så wiss, att Han
uppfostrar dig, åt hwilken du lemnat dig, och likaså
är jag det, då du ock lemnar det hem, jag måste
saga sköna hem, du nu haft, men nog kostar det
på mig att du måste sköna det och detta för min
skuld, jag beder dig tag^{dig} dock ej för mycket deraf
du kommer ju ihåg att Guds kärleksfullaste hjer-
ta gör allt. Och tyck nu ej att jag förmanar!
Det ville jag ej, blott se dig lugn och wiss om hem-
met du ledes.

Låt de många swaren som wänta mig hemma
också innehålla några förträelser, ty sådana wro
nog rättmätiga. Hetsa nu innerligen mina dyra bröder
och Mamma om hon än finnes bland eda. Adon

Henrika

Waldemarsudden d. 14. Aug 1859

God middag min Carl! Nu äro mamman och jag
på besök i staden och utsätta commissionen sådana
dagar förstår du nog äro just icke så goda; åtmin-
stone jag blir då så förströdd och mina tankar
äro då så upptagna af det som skall utställas.

Nog skulle det wara bra godt att komma den-
till att städse under allt kunna wara så hjin-
ta rätt nära, att den yttre människan ständigt
ledes och styrdes af ^{den} inre!

Nog är det något sorgligt att du nu icke är på
Waldemarsudden mera, men war nu hjärtligt väl-
kommen till Stockholm! Du får allt lida bra
mycket om jag ändå kunde dela det mera med
dig! men det är ju genom lidande som det bästa
goda skall komma och då får vi ju wist hop-
pas att detta skall lända dig till välsignelse.

Man icke afven känslan af landflykt med föra-
hufhet så man ju wist wet, att Herren och
upptager en om och människor förkasta
en.

Detta bref är litet slarvigt men det måste nu
så få wara på denna gång.

Nu Gud ske lof är din wän lycklig nog att
åter fått komma i detta lufva hem som man andas
så lätt; wist komma afven hit stundom det som
will quäfra andedräkten, men det får ändå ej göras
det, ty då får man ju fly så godt man kan till
den sälla fids-muren och fasta borgen och hemets
styrka och kraft der.

Chum jag tycker mig ha så mycket, så mycket
att tala med dig så kommer mig wist happy,
att snart få göra det muntligt, mig att taga ett
löfte i anspråk, att blott skufva några rader åtmin-
stone om min lyckliga hemkomst. Owist är
min Carl om vi kunna få träffas om lördagen
om mandag, ty vi måste iaktaga största försig-
tighet för att ej skada mera än gagna, och jag
vet att du är ena med mig i den saken.

Icke will jag nu börja med hwarken att taeta
eller beswara dina uti en sådan smältningssugn
af olika upphettningssgraden skufna manuskripten.

Du skickade Carl! Nu äro mamman och jag på besök i staden och utsätta commissionen sådana dagar förstår du nog äro just icke så goda; åtminstone jag blir då så förströdd och mina tankar äro då så upptagna af det som skall utställas. Nog skulle det wara bra godt att komma den- till att städse under allt kunna wara så hjin- ta rätt nära, att den yttre människan ständigt ledas och styrdes af ^{den} inre! Nog är det något sorgligt att du nu icke är på Waldemarsudden mera, men war nu hjärtligt väl- kommen till Stockholm! Du får allt lida bra mycket om jag ändå kunde dela det mera med dig! men det är ju genom lidande som det bästa goda skall komma och då får vi ju wist hop- pas att detta skall lända dig till välsignelse. Man icke afven känslan af landflykt med föra- hufhet så man ju wist wet, att Herren och upptager en om och människor förkasta en. Detta bref är litet slarvigt men det måste nu så få wara på denna gång.

11
Så jag ju egen det lifliga hoppet att få göra
det mera lifvande än på detta sättet. Tack emellertid
för den rena och sanna tillgifvenhet och kärlek
för mig! —

Du behöfver icke frukta att om hvetket smädeord
som helst träffade mig om dig jag skulle tro
det för att jag af din egen mun fick höra att
han hade sått som smädade dig. Fallor något
mig i sinnet, frågar jag dig det öppet och vet
att jag får ett lika öppet svar.

Jag lofar dig att ej skrifa till Maria om den
na war hjertesak, till ingen skall jag skrifa
derom och icke heller vill jag gärna tala derom
mycket utan helst hafva den emellan war
Gud och oss allena; war mamma naturligtvis
inberäknat att detta oss.

Ännu som helst Gud nu är gör med oss så efter
sin nådiga vilja, är dock vårt band ett evighets-
band, det skola vi ej förgåta. Ett sådant band är
ju något skönt och icke så vanligt. Nu skola
vi blott bejista att vi öfver allt och endast och
allena skola söka Christi och Guds rike, wäl

högkommandes att oss så allt hvad Gud tackes till
faller.

Dina ord att det som skall blifva war hufvudbön att
bli så smått fattiga syndare är just som de wora min.
Ett litet behof och längtan efter denna eländes och
fattigdomens känsla har blifvit väckt hos oss båda.
Låt oss nu icke släppa af detta utan söka att må
och mer starka war längtan efter en så dyrbär
sak som en rätt innerlig synda och fattigdoms-
känsla som ju är den förman hvar Gud rike
skall wärd.

Dig ensam i örna små rum, wist är det
litet förgyllt! — men war ändå ej bedräfvad min
trognaste Carl! Tänk om nu Gud blott fört dig
få för att det o stort af andra inflytelser i den stilla
ensamma kammaren verka till verk kraftigt
på dig, för att föda dig till ett helt nytt lif för
att då han först får göra dig till intet såsom
krukomakaren bildade dig till en skön och honom
tackelig kruka!

12
Till är nu ^{jag} 11. Du hvilat nu säkert eller går i natt
till hvila hos någon af släktingarna i Norrköping
och jag får nu åter hvila i min lilla skön kam-
mare på Udden. God natt min Wan! Svla godt
och öfverlatet!

(22 pages)

Hearoka Bergman - Also antedating
the new tier land H. Bergman

1854 $\frac{29}{9}$ - 1855 $\frac{27}{1}$

22 Sept. 1854.

lunda nu än då Frälsaren själf wänorade
här på vår älska synliga jord för att genom
hela sin person göra frälsningen och återupp-
rättelsen oss möjlig. Churu förseningen war
nödgänglig för våra älska själars frälsning
och war det oändligaste underet, så på wi dock
ej förbise Frälsarens ousägligen dyra, så smär-
samma och försakelsfulla wänor^{här} alla ar-
ma forderikets barn till en ewig^{erlig} försyn.
Wi få icke förgata honom såsom lifuets egent-
liga lärare. Ach! tänk det war ju Gud själf
som försakade allt, som nedsteg hit och wan-
drade här bland allt vårt elände, af ^{ett} oändligt
djup af försakande kärlek till oss, som annars
vore ewigt skilda från den ousägliga gemen-
skapen med honom. Skall nu denna out-
grundliga kärlek så illa lönas af de armar för
hvilka han brann af kärlek att rädda? Skall
den så illa lönas, att icke mera Hans denna
synbare frälsarens ewiga lifgefvande ord, aktas ens
för sanning?! Ach, min dyraste Ynn, huru
länge skall Hans barmhärtighet 'räcka'. fastän

Tack för den kära stunden igår. Tack för
det enkla sanna och lifwande jag igår afse
i min lilla kammare fick mottaga. Det kän-
nes icke som något som kunde utsträpas från
ett papper, utan som något verkligt lifwande
stode för mig. Förstår du att jag ej förän
i min lilla kammare fick mottaga det, det
är för mitt inre jag menar.

Nu får jag ej tala länge, det är nu hvarken
tidig morgon, eller sen afton och jag har ver-
keligen många göromål som taga dagens
lopp i anspråk. Du tycktes ju icke vilja tro
det, men nog är det så ändå. Hanna är som
du vet i staden och mamma vill jag så mycket
som möjligt skona och spara der jag kan
göra något i hennes ställe. Hon har nog och
har ständigt brist mycket ändå denna vår dyra
moder. — Jag bad mamma om särskild tillä-
telse att blott för denna gång få skufva några
radu, fastän visaren pekar på 9 f. m.

Nog har du bra trefligt hos dig, man tröjes du
så väl. Det skulle ändå vara bra skönt, att
i fullkomlig ro få vara den några timmar all-
deles ensam med dig och utan farhaga, att ett
snart annalkande klockslag, gjorde ett bestämt
slut på det stilla, sköna något. Men huru skulle
jag kunna vilja så utsträcka min önsknings?
Det är ju sedan så mycket vi fått, mer än vi kan
nat tanka. Nog är detta som jag nu skufvats
i naturen, naturens konstler, och det är mahan-
da orätt att lämna den rum, men innan naturen
blifvit genom Guds kraft dödad och lifgjorden
är den som den är. Måtte jag ej heller göra
några falska, skenfagra anspråk! och vilja
inbilla mig själv och andra att vara bättre än
jag är.

Det har gjort oss ordt min goda Carl att
du icke fann, huru det vi igår afse hörd, var
alldeles rätt emot hvad vi kanna och akta för
evigt dyra sanningar. Vagarna kunna ej vara
två som drat till himlen. Nej, det är ju blott
en smal väg som leder dit och för att

kunna gå på den, måste vi ständigt ledas
af Honom som är själfva vägen. Och är det
väl möjligt, att två vägar hvarandra alldeles
motsatta, kan föra till samma mål. eller, att barn
af samma Fader, icke lärjungar af samma Mä-
tare icke hade minsta lika erfarenheter af Guds
uppföstran eller af Mästarins läroom, ja att
barnen icke det minsta förstode hvarandra?

Du får icke anse detta såsom blott ett dömande
af mig, du vet att jag icke anser mig kunna göra
det, men lika orätt som det är att dömma sin
broder, samma ord som läser oss det, läser oss och
att vi icke få dömma den orättfärdiga rättfärdig.
Ingen vare särskilt ömind härigenom, men isän-
ning men dyre Wan! är detta en velfarelse som
ända för hvilken vi alla med all flit må waka
och bedja, att icke tatan må kunna fanga oss
derute. Du må tro att han är angelägen, och nu
har han just hittat på bästa sättet. Detta är något
som på en gång synes andeligt, och också är det
en ande, men tillika lemnar det på en gång
kottel och naturen sin frihet och i god ro. Här
så vägen kunnat blifvit bredare och helt annan.

hjärt. O' hvar måste icke Guds brinnande kärlek
hjärtan lida smärta öfver oss.

Uträttigt anser jag det vara, att vi alla se sannin-
gen såsom sanning och loغن såsom loغن. Ser
man ej klart den sednare såsom den är
så kan man ju så lätt blifva besmittad af
dess wäsende.

Gud har beröfat föra oss på en helt annan väg
än den igår blef oss förkunnad och min
syra, akta nu deruppå! Låt oss ej omföras af
något lärdomswader! Icke säger j. detta därför
att j. tycker oss lita deråt, att någon sjelfstagen
väg, utan blott därför att sin själ är så öfver-
kall så öfver och willfarelsens anda mäktig.

Du kan ju ej weta min dyraste Paul, om Gud
utöfver oss till något i sin hand, om Han, om
jag så får säga, wänder sina förhoppningar
till oss öfver nu öfverhet bereda oss.

Ända många afbrott har jag skrifvit det föregå-
ende under dagens lopp och till och med omgifven af
fulla kakelugnsmakare som sitta sysselsatta att rensa
kakelugnarna. Nu är det afton; mamma är ej annan

den är bottenlös, så skall ^{ända} en gång Hans rätt-
färdighet visa sig för den obotfärdiga syndaren,
som icke ville förnimma Hans ställa klappan-
de och solda undervisning i hjertat om hvar-
wäg, som icke ville taga honom såsom Han
är utan göra honom till en Trälsare efter
sitt sinne.

Tro or wäl om mitt hjertas förkännelse, att
detta härliga Guds belöfte, som dock nu öfver-
kall under Hans lägre skapelser, skulle uti ett ögon-
blick kunna blifva återförd till denna gemen-
skap med honom, för hvilken himlarna icke
är rena och hvilken är en fortärande eld
för synden. Återställelsen är ju möjlig sedan
Trälsarens syra nedstigning till jorden och med
det samma som de Bröden äro af Anden uttala-
de: "Ättan helgelse kan ingen se Gud." så måste
en kraft der till wana oss beredd, som kan war-
da oss gifven, ty nog känner Jesus war arma,
fattiga natur, Han känner den som den är,
utan förmåga till något godt af sig sjelf,
utan endast till det som är Guds natur aktat
emot.

Gag wel att vi uti en punkt som nära rör
det nyss omtalade äro utaf en något olika tan-
kar, men en gång skulle vi tala derom.

Det kan synas mindre viktigt och afgörande
heller saligheten, men nog ingår det ^{igår} mycket af
de inre ämnena.

Jesus har denna ande så tydligt visat hela sin
varelse för mig som just igår afse. Antingen
måste Kristus rike vara utvart, eller måste
det vara invart, antingen måste det ord som
lärer oss att om bonen, om Guds ändas werken
de i hjertat, om försakelsen vara sannhet. Ja.
det är ju en lifvande sann verklighet. ^{eller}
måste det vara helt orant. Någon half
sanning kan det ej vara. Antingen måste
det vara sant att Kristus endast skall vara
utom oss, eller är det sant att Han också vill
hafva sin boning inom oss. Den anda som
igår vittnade, den dönde allt detta falskt. Nu
gäller det för oss att tillse om vi hafva någon
källa om hvilken vi weta, att wattenet är rent

och oförfalskat, det gäller för oss att tillse, om
vi hafva någon Mästare om hvilken vi kun-
na vara vissa om, att Hans ord äro idel san-
ning. Äro vi då så lyckliga att finna, att
vi att vi verkligen hafva, att vi äga dessa Stora
omätligt stora fermanier, dessa rikedomar, då
är ju intet wat mera ofrigt för oss. När vi då
hafva den källan att dricka ur, den Mästaren
att lyssna till ur hoars mun vi så trygg, och
tillitsfullt kunna taga emot allt, allt hwars ord
som idel sanning. Då kommer det blott derifrån
om husstrida vi äro med eller mot sanningen.

Då heter det åter, antingen med eller mot,
antingen sanning eller logn. Då hafva vi icke
mer, kunna icke mera hafva någon ovisshet
om vägen att skylla på då vi hafva Honem
som verkligen är både vägen sanningen och
lifvet att gå till och höra ewiga lifvets ord.

Må nu förnuftet vilja tyda bibeltolkarens ord så eller
så såse anse att han menade så eller så, så är det
dock sant, att han dönde just det ^{felaktiga} hwad vi, på
grund af Jesu egna enkla ord just anse innehålla

och trygg. Då kan man mera osterört söka det
som afven allt ^{erast} måste vara det enda. Då är det
tryggt antingen vi få se hvarandra litet mera
eller mindre. Jag kan ju också då skufva min-
dre om jag få något vi känner inre tomhet eller
oro deraf.

Tack, tack! att du så vill säga mig allt. Tack för
det du sade om din förfutna bana. - Ja, nog märk-
te jag då du var här, att du icke passar för likar
af ditt kön, men just det tycker jag om. Wrist
icke utmärker det något gwenligt som ej är bra
hos marinen, utan det bevisar blott en finare in-
re beskaffenhet än marinernas i allmänhet, och
bevisar att du är sådan, att du förstår att göra den
lycklig med hulkken du bliv förenad.

Ja, ja! måtte vi såsom du sade vara såsom
ett par akta fulgurner skuda fram till målet
hand i hand!

Nog tror jag att j. skulle kunna glädja
mig om jag visste att du döt. Heran om, ja
visst skulle jag det. -

Nu min öyne Ellan måste jag gå ned till min-
nans bestyr. Herans ^{ande} verke i våra hjertan i dag!

Herankommen från staden dit hon följt brodern
Robert Wrist passade jag på tillfället, men icke
nekade väl min goda mamma mig att tala
litet med dig då jag ej försummade något egent-
ligen och då jag ej förstör tiden med några andra
någon. Jag vill vara så flitig sedan och j. skall
öka att stiga upp tidigt och då tala med dig om
jag har något att säga, eller som kan sägas i
skrift så här. Någon gång tar du mig ju sitta up-
pe på aftonen, om den är mycket inbjudande och
stor fruktan är att ej kunna vakna tidigt, utan att
jag därför är dig olydig. Jag vet ej, men jag kän-
ner mig nu för tiden så trötta om moagnarna
tidigt, men jag skall ändå verkligen stiga upp,
blott jag vaknar, och du skall få se, att jag snart
skall ändra wana, min samre, till en bättre.
Det skall kännas godt och trefligare i min lilla
kammare att weta dig raspa och waka vid sam-
ma tid. - Min vanliga tid att stiga upp nu är
5.6. kl 6 eller straxt efter gås jag ^{ned} och styr om caffet.

Du har så rätt att jag så ofta upprepar den frågan
"ja, hvad ska vi nu säga" men den har blott upprepat
af tanken på det korta tillfället att få säga något.

2
Icke är juist tala annars min sak, jag älskar högt
det stilla, tysta umgänget och gemensamheten kan-
nas näst lika starkt då.

Äro på en stund. Just nu komma D. och M. hem.
kl. är ^{här} nysst 10 och bara några ord nu. Hvem vet hvem
det går att vakna i morgon bittida?

Nog tror jag som du om ödmjukheten att det kan
blifva slapphet, men då tror jag att det kan också
är mera själfstagen och i valmening själfgjord, som
ofta är fallet med mig, men icke af Gud i sin älska-
delens verkad. Det är juist egentligen den sanna
inne ödmjukheten jag menar, den som måste ver-
kas af Gud allena, man är annars ofta i fara att
geva sig ett yttre sken utan att det är det som
inför Gud gäller.

Tack min dyra min så nära hjertewan för
att jag får dig så alldeles som du är, för att du sader
mig så upprugtigt om tanken du i mintras hade
om mig. Det kan väl också landa till något godt
för mig. Ach, hvad en så der enkel upprugtighet
gör mig godt. Också din upprugtighet angående de
lilla fröjd var god att förnimma. Rätt som det är

första vi hvarandra så väl, att vi ej ha något mera
att säga hw. tror jag.

Nej! nu skall j. sluta kl. 10 nysst 10. På en gång vill
jag säga något nu och på engång har jag ändå inga
ord tillgod gäro oss båda till sina redliga sanna barn.
Godnatt min älskade Vän!

Godmorgen! Ach, nog är det ändå behagligt om
morgnarna. 5 vaknade j. och steg upp så snart.

Icke var det med minsta hänsyn till min dyra
Carl som på det plöga prövkande som j. talade
om utåtgäendet i förh. Jag vet nog att du tar det
sjelf i betänkande och tror att du då var oroven
dittill inifrån. Gläd j. tankt så hade jag rogt
och dig drucke. Jag älskar juist icke dunkla hän-
syftningar allra minst mellan nära förtrogne.
Ja, nog måste det vara tungt och svart för pris-
ten så pligten tvingar honom att predika. Derföre
är det ju så mycket mera af nöden att ett riktigt
inre föräd finnes.

Tack för den vackra sangen du afstref!

Nog tycker och jag, att man skulle hafva godt
utaf, att hafva englarnas närvaro och ward liffig
för sig, att deras rysselsättning skall vara så förgäflig.
Det är så lugnt och godt att få tänka mig oroliga

Söndagsmorgonen 25. I går afte lärte j. med rörelse det
j. af sig motteq. Du får icke tro att den påminnelsen
jag i går fick gjorde mig på något sätt lätt
j. kände mig blott bjud och påminnel om mina all-
var. Vi skola söka att ej vara så mycket tanka
på detta yttre utan framför allt med allvar söka vä-
^{anna}rlig frälsning, att vi måtte inkomma genom den
trånga porten.

Jag vill nu försöka, att icke själviskt vilja ~~g. porten~~
hålla i Stockholm utan blott söka att blija un-
dergifven med allt, men nog kan det ^{ändå} handa att j.
annu någon gång kommer att säga sig min tank
här. Detta varit förhållande är mig på det sättet
och nyttigt att j. känner mig mera lös från världen,
känner mig nu ej vilja söka något här. Måtte
^{vi} kunna afdrö den rätt och endast utvälja den
himniska skatten.

Om och förhållandena mellan oss icke blija an-
nordnare än de nu är så icke kan j. tro att om
skall behöfva se tillbaka med fördömlse för min skull.
Med mången annan vore det allt måhända så,
men jag har ju icke mitt mål här och fick j.
blott en allvarlig vilja, att helt och hållet bestämma
mig att endast lifa för Gud så icke blef mitt kall så
ringare, visst icke! Det vore väl allt lättare och förhållande

huru förenadt med Striden, att utgå ur världen och
icke blifva så fastad här. Men tro mig g' om för
gott, nog lär det wäl komma tiden då jag batnar ut
ij få lefwa en lif med dig.

Inte heller kan jag tro att du behöfver angöra dig
att du låt afwäntala dig att återse mig i Augusti. Ad
huru hade det wäl då varit och blifvit för oss? Nu
tycker j. mig, med mera ^{fasthet} tign motse allt sedan vårt
enige band blifvit som det nu är. Helt annorlunda
är det ju blifvit sedan Augusti!

Jag wet icke ens huru jag i går kunde sätta ifråga
hwad som wore att swara, om det blifue mig förbjudet
att tillskrifwa dig; det war af fullkomlig tanke från-
war j. satte det ifråga, ty om och allt annat förbi-
des mig så gifwer j. dock ij något sådant löfte, det
måste j. förbehålla mig, att allt framgent få göras.

Också det Carl! måste wäl gifwa dig stöd och styrka
att du icke varit mig till något hinder, att du tror
att Gud bestämt för oss och icke låter det gå så af
en händelse. Nog har du blifvit oss underligt bli-
skickad.

Du har små anspåk min Carl, då du frågar mig
så om råd som om om Stockholmen, och men icke
tycker j. att det hos mig verkar någon uppsympelse

utan heldre twertem j. finner då, bliw päntrint om
att icke wara så trog, att tala med den himmelska
Rådgifwaren, men nu märker j. att det låter som wore
det bättre än det är med mig. Se allt i miniature!

Så du känner ett sådant begär, att fricka ~~man~~
~~ne~~ och tillfälle nu alldeles osökt erbjudes sig. Men
ne det då kan wara orätt att antaga det? Wrist
är det sannt, att högmöd lätt wilt blanda sig med,
men då du ändå är rädd därför så måste du ock wara
waksam och då kan det ju ij wara farligt. Genom Strid
kornmer ju segen. Jag menar så, att om du stund-
om känner någon liten daagning, eller böjelse till
högmöd, så kan den ju jult derigenom få doden, att
den sticker upp sitt hufwid och du då är waken och
ser det och går in i kammaren att der med allwar
bedja Gud taga bort det, bedja om kraft att gifwa döds-
stöten. Själfenheten hos mig är så ringa häraf, men
det står i min vilja, att så wore att j. wore vakande
och då gick rätt på lifet. På viljan beror dock mycket,
hos mig är den annu rätt swag men j. hoppas
den bli starkare. Ack, Carl! att vi kunde waka öfver
oss själwa hwarje ögonblick!

Sannat talat du om den tygsta förnummelsen.

skall han då ^{enkl} göra oss till lefvande stenar, och icke
lemnna oss förr. —

Skön jag också Carl, att jag ju varit mycket mera
tillfälligt att se och höra om det som ting än de, sedan
du började sätta dem mera lefvande för hjertat att det
deraf och det som kan synas djupt erfaret kan till
en del vara för mig inhemtat af andras erfarenhet.
Då j. ryss nämnde att j. varit mera i tillfälle att
höra om dessa ting så är det ju blott såsom du nu
förstår dem, ty nog har du annars läst och hört
omangdalt mer än jag.

Ack om vi kunde bejda Gud rate taga bort
det som är så svårt för dig, den der känslan som
vill hindra dig från nattvarden. Det är visst bara
fienden som vill hindra dig. Jag vill hoppas att
Gud skall taga bort det från ditt hjerta, och att
du skall kunna gå.

Säg icke min älsaste Pär, att jag beder för dig
brunnande, det gör mig försträckt och borde gifva mig
särta slag, men hvad kan menniskan taga utan
att det vänds henne gifvit? Vet du jag kan så
liten bedja. Gud gifve mig den stora gäfran.

Jag minns ej mera, allt är ofullständigt, jag hop-
par på minna, att hon skall säga dig alla böner.
Gud välsigne dig sådels om fördrag om du kom-
mer att gå.

Den 30. Okt. kl. 3 på morgonen. Godmorgon. Det märktes verk-
ligen att detta första brev warde annorlunda olikhet som
du och sade men jag tyckte om förändringen. Sådant
kan icke rätt förklaras, men det kännes.

Nog förstår jag den känslan i afseende på min-
na, men visst wore det godt om du kunde blifva
liten mera enkel i hjertat och i följe deraf kunna
öppnare tala med henne. Jag tror ej att det fattas
mycket enkelhet för dig dertill. Det är väl sann-
att icke kunde vara något för mig, att höra och
förklara Katochesen, men frågade jag Mia, om
hon kände någon synd i sitt hjerta, om hon
kände, att hon älskade Gud, visst älskade jag så
att få ett helt annat svar. Det första landet ju
i afseende på dina predikningar, om hvilka du
ju själv sagt mig, att de varit dig alldeles gifna,
så är de ju icke af dig själv. Det är ju då icke
Mias egna erfarenheter egentligen, utan Guds ord
da kunde och genom henne gifvit mycket od
för mig. Jag har hört om talas huru barns älska alla
barn efter det yttre (förståndet) predikat riktiga väckelser
och bättningspredikningar, utan att jag därför tror
att andra själfrö genomgå detta allt de läsa. Det ser
man demot angående Miss. hjerta dit landet ju gifven
att på hennes förtröende och afhängighet för mig. Hvar

man sitt inne alltför litet ja nästan såsom
intet mot deras som föra ett helt inne lif. en hel
inre wandring för Gud så tror jag just genom att öf-
na detta vårt lilla för dem att vi lättare kunna få del
af deras djupare och sannare. Icke vill jag nu ändå
tala här ^{på minsta vis} med dig härom, min dyraste vän, helst
så jag själf så väl känner huru det det känner.
Men vi skola icke wana oss för dem af dem, i deras
som ligga sanning och mildhet.

Du bryr på stadig frid förstår jag all, men jag drö-
m ej till att förklara det något; det får jag helt öfverläm-
na åt mamma att göra. Jag har låtit mig förstå
det genom Carl och Mamma; annars förstod jag
det wisst icke. Om Torin och mig är icke att jem-
förslöwis tala. Men gerna uppläste jag för dig
min innersta hjertskammare efter den annu är
rätt slutet, dock huru skall det ske? Jag tror att
Gud för oss båda i samma skola, och under
samma ledning och derigenom skola vi lära att
helt förstå hvarandra, blott vi äro Mastaren
i hans skola trogna.

Ger den minn langtan, och om jag kan säga sträf-
wan, ty den är alls icke rätt allvarlig, är blott att
komma till inre bon. Guds rike skall ju vara inwa-
des. Jesus will ju bo i hjärtat. Genom den inre um-

gangelser med honom, måste oss och i maningom
meddelas Guds, som så lyser på vårt förderfwade alldeles
inre hjerta, så att vi då i maningom lära oss
att känna både oss själwa och honom och så och
så på honom verkligen i våra hjertan.

Så ser jag det, deruti är nästan hela mitt inne
huru litet det är. Men nu beder jag dig riktigt och
tror att du och uppfyller min ^{önskan} ~~önskan~~ min
närmaste Vän, att du tager mig från orden. Att
du tar mig så på orden, att detta om den inre
bonen o.s.w. står i min önskan, men att jag anser
är så litet inatwänd, jag är nästan ständigt utat-
wänd. Stundom när jag ser Mamma och
mine äldre bröder ~~eller~~ när dem eller läser något brev
från dem från Mamma egentligen så har det alldeles
samma verkan på mig som Du hade på mig. Det
kommer då så för mig. Finnes det verkligen något
andeligt hos dig? Huru är det så litet allvar, så litet af-
vände? Det finnes ju ingenting hos dig? Sedan tänker
jag ändå att nog har Gud också wänd om om inte
släpper Han mig, fastän Han icke tager mig så starkt
som du, eller att jag själf icke ^{har} så allvarlig vilja, hvilket
det nu må vara, bara Han håller mig och icke lämnar
mig utan verkar sitt verk i mig, så är det ju så godt.
Ja! Carl, nog tror jag det, att Han ej lämnar mig.
Han har börjat med oss båda både dig och mig och mig

komme in i boken, men som det är dager det alls
ej; det är så många underliga och föråldrade ord och
uttryck. Dock blifver det måhända stort besvär att
omskrifva det och då får det väl hellt och hållet icke
lemnas. Den lilla boken som står först "Kort an-
visning till benen" är af samma Särfsatainna
och bör wist åtfölja den sednare af henne. Wi kan
na ej nu gifva swar om korrekturläsningen
och hwem som skall hafva bestyr om tryckningen
och allt för än vi först af öfver få höra hwad hvar
dena boken skulle komma att kosta i tryckning.
Då få vi höra om Pappa vill kosta på dem,
eller ej, och kunna gifva öfver då bestämt swar.
Då jag nyss nämnde hwardera menade j.
allt af madame Guion sammanfattadt till
en bok samt det af Brenley "Udagen till
hvilosabatten" den andra.
Hvilken boktryckare du wänder öfver till är
det väl enahanda; det kunde ju wara godt för
Udvaldt att få den förtjänsten. — Medtänke-
ren gör du som du själv tycker och får godt finna.
Om det så att ej Pappa vill kosta på tryck-
ningen så anwände ej mamma låta trycka
annat än det af Guion, att det således ej är skäl att skicka
af ossa för än hwaras kupa för än det blifvet bestämt.

Onsdagsmorgonen. Den lilla lappren, hvilken
j. ej, sendes mig, märkte först än sedan det andra
f. war afseendet war mig en glad öfverraskning.
Tack därför! Du märkte och såg på mitt swar
att j. ej hadde sett den.

Nu anser j. allt bra mycket huru du gör,
eller gör afseende på Herrens and. Nog tycker
j. att de motstånd i anför är waghiga och före-
falla sunna och satta. Wi wita ju ej hwem Gud
utser, nog kan det så wisa sig, att Han utsete öfver
till något verk i sin hand, att Han nu vil-
bereda öfver der till i stillhet, i den särskilda ensam-
het öfver nu blifvit beskädd. Jag tycker det gör mig
modt om öfver, och det kunde kanske wara till hin-
der i det verk Gud oskildt vill verka, om du nu ännu
skulle följaga öfver i läröfven. Hwad är då hela
werlden om man tager skada till sin själ? ^{faller} ~~hvarje~~
santt andligt godt man får mottaga tror jag
bestämt är en mycket större skada än man tror.
Menne j. Carl. ändå öfver wäg wore det rent pres-
terliga? — Huru är väl öfver tankar om saken
nu? menne de är dessalika, eller har du fattat
andra? Har du redan handlat i saken, måtte det
så blott want det satta? Nog förstår du att j. ej kan

såda något bestämt blott tala så här med dig.
Mamma är så orolig, har ingen ro för att
hon har genom mig fått säga några ord om
saken. Hon är så rädd att hona verkat något
på dig i afseende på Hernosand, är så frukt-
tande att hennes ord på minsta vis med-
verkat till hvarst du tänker vandra. Digo och säger
derför nu, att hon har ingen önskan hvarken
för det ena, eller andra. Nog hjälper Gud dem
till det bästa som mena redligt som vilja det
atminstone. På honom skola vi förtrosta.

Toren är här nästan dagligen, han är så
en sannl deltagande vän. Vet du han är
så snäll i hjertat mot oss, att vi äro honom
rätt tackskyldige. Till det jag hos J. för dig
omtalade att jag hade läst upp något för honom
af hvad du skrifvit vill jag nu tillägga till jag verk-
ligen ^{är} mycket grannlagad dervidlag. Det skulle
göra mig riktigt ont om jag läste upp det
minsta, som i ringaste mån ogillades eller miss-
förstodes.

Det jag för mamma uppläste af det jag fick mot-
taga i lördags tyckte hon så mycket om, ja!
det andades verkligen godt.

Jag kanske nog får bannas af dig för det jag skref
om P. i jag nästan födrar mig det litet att jag tänkte så
om honom. Jag tänkte nog allt för hårt om honom,
man bör ju alltid sätta sig i dets ställe man talar om.
Huru svart är väl ej det arma mskahjertat. Kunde
j. mitt eget hjertas orenhet och fördery skulle jag
ej kunna tala så der om andra. Du får lof att taga
det jag skref om honom, mildare an jag det sade, ty jag
domde för hårt. För den stora olikheten skuld mellan
honom och oss kommer man lätt att rannsna härut,
så man knappast till någon del kan uppfatta huru
som andra har det och känner det och antack kan den an-
sia mena sig handla rätt & godt på sitt vis. Nästan
allt sedan jag skref till dig om honom har jag kännat varit
hjärtligen mot honom, och det är så bra.

Thorsdagsmorgonen kl. 5. Idag har jag ju att hufvudsakligt ett
litet bud och har ändå så litet att lemna det, men det mest
och höra till förståndet mellan oss och till sträfvandet efter
ranning och inner trohet, att det icke kan förändras någon
af oss, antingen den ena skrifvit längre eller kort-
tare.

Fästän vill jag en gång kom att nämna om lifret efter
orden, så icke skall du tro att jag på minsta vis vill
hrista derom eller upphåller mig dermed.

Nu skola vi tala om affären. I förordet till Quins
finna vi så goda betän och det kunde vara godt om de

Thorisdagsmorgonen kl 8. Nu tycker jag att det är så länge
så länge sedan vi talat med hvarandra, sedan jag hört
något från dig, men nog har j. tänkt och unnat
ham med dig är. Med längtan möter j. vår gemen-
samma Uans återkomst från dig.

Aldrig har Toren varit så ett med oss som nu, nu
första vi hvarandra så alldeles. Den kretsen som
se och känna det så som vi gemensamt göra, den
är så trång, så trång, men nog borde den ändå
med allvar söka att praktisera det i hjerta och lif.
Allt om de af vår familj. ligga nu egentligen To-
ren och du för mig. Första mig, ike gerna för j.
någ med de andra, men j. ser ändå att det måste
vara samma vägen såsom de se och hafva der. Vist
är vi alla begynnare, men du och jag äro det an-
miera, vi skola söka, att bedja så innerligt vi kan-
na att Fadren måtte ge oss det hvaraf Han vill
oss göras behof och såsom Broder Carl skrif "geva oss
på hvard som föregår i hjertat i stillhet. Då vi blif-
vit förtrödde under dagens mangahanda skola vi
söka att åter gå in i hjertat att samla oss. För-

visso fordias det mycket öfning härutinnan, in-
nan det smärningem kan blifva någon Stäga.
Det är ändå förskräckligt, att det ständigt skade
vara så många blommor af goda föresatser utan
några frukter! — Under samma tid som en
nu skufver Kort anvisning till benen af Mad.
Guin kall jag och läsa den, jag har fått lånat et
d. af Maj Fineman. Och hoppas jag att vi ska-
la hafva mytla här, vi skola bedja de om.

Det gladdde mig att Torén besökt sig. Då han
gör det vidare war då om du kan öfjern emot
honon; det vore mig kärt, jag tror att du hade
godt deraf, men följ naturligtvis din inre lust!

icke vet jag att du varit sluten mot honon,
men j. tyck mig ändå kunna det att du kanske
har lite swart att vara så der öfjern. I alla sådana
här inre ämnen gäller dock att framför allt
följa den inre känslan, här bör inga råd gäl-
la om aldrig så kära, om den inre känslan här
emot. Jag angår nu nästan att j. skufvit
allt detta j. menade icke just egentligen om vår
sak. Men ändå min Carl war liten öfjern; han
sår då och tillfälle att meddela sig. Torén

heltas gärna haft ett Cumtlig, som han kallade
ut.

Allskylligt i ert födaste brev har jag intet wa-
rat på, men j. kan ej beröra de ämnena nu, det
komme j. från hjertats erfarenhet utan från för-
nästet.

Är det till 10 jag trodde mig kunna skrifva mer
på morgonen nu till sig min älskade Carl, men
små brödena ha oerhoffligen sysselsatt mig.

Ack, ja! Carl må vi k. nu blott j. komma
fram, komma in på lifets väg! Allt skall
sakert kännas ljusare och helt annorlunda ju
mera vi få det af den himmelska sanningen.
Må det då och gå genom striden och svara stund
som vi litet i sänder förlora det gamla, för att få
det nya. Mycket tycku j. mig vilja säga och
änå vet j. ej hvad det skulle vara. Fast nu går
Mamma.

och swart människogjertat är aldramäst innan
någon gästrelse fått du intränga. Icke vilu jag
wara bittel, och icke heller förtaga, om det möjligen
hos dig finnes någon känsla för honom, men jag
måste ju få wara sann och fullt upprigtig mot
dig. Nog tror jag mig med wisthet kunna beöja
dig icke wara lednen ej heller tro att något annat
satt verkade annorlunda på honom. Om jag af honom
begärde en ganska ringa ting, såsom det enda jag
i lifet begärde, icke blif den mig wilsam om det
wore emot hvad han wille, om det lände till någon
menings grad af sällfäpshöjelse för honom. Det är
icke kärlek, utan det är dyktan han begär och det kan
jag ej gifwa. Han är så nöjd blott hans lugn icke
störes och jag skall icke säga ett förändr. ord, utan att
det blifwer påkallat. Säg jag den äminste annan
känsla hos honom, nog wore jag annorlunda, men
Carl jag har så swart att föreställa mig och han wara
lugn dermed så jag ser att ej hans hjerta saxas. Gläde
han någon tillgifwenhet, eller kärlek till mig, för min
egen skull, nog skulle så mina innerliga böner, mi-
na bleka kinder (de bleka vi här kallat hylfaler) röra honom till
någon ringa grad åtminstone. Du blii wäl ej lednen

Lördagsaftonen kl 9. För att om möjligt
i morgon kunna lämna dig några rader till swar
på ditt fanna, wärdfulla brev mårte jag i afton på
skrifwa en liten stund. Lördagsaftonen ser jag deraf
war alldeles säsom jag tänkte mig den, men jag sökte
jag då att beöja om tröst och kraft åt dig.

I morse samt de dagarna förut förtiggick något
i samma syftning, inom ^{hög} att jag war förberedd på
ditt brev innehåll. Såsom du, kan nu och jag ser att
jag visst icke kunde förjda mig om någon förän-
ring nu inträdde, visst deraför, om du kunde
har fått umgås, men det kan jag ej tänka mig
under närwarande förhållanden.

Der du på första sidan säger: Förklara för mig detta
wille jag gerna något säga, men jag wet intet annat
än att vi blott lämna allt i Guds hand. Vi behöfwa
du ej nu tänka på någon annan förening än den
som nu är, och mig har du ändå så mycket jag
kan gifwa mig öf. Låg mig om du är nöjd med
dette förhållande swar! - Jag wet att detta kan wara o-
nödigt att säga helt som saken icke hurlar hos oss
på något sätt, icke är war och du har ej heller blifwa

ledsen eller tro att jag missförstod dig. Men skulle det en gång blifva öppet och du en då kanske få något sådant någon känsla däremot, nog vore j. till och nöje med att det fick fortifara som det nu är.

Todde mig Carl att j. gifvit dig en uppmärksamhet om att ej tänka på ^{en} sw. som tillhörde mig, sådana ger jag så ofta.

Du förstår väl Carl, att det var mig dygt, att förnimma, att du var villig afven till denna försakelse för det enda nödvändiga! C. Gud låt mig tacka dig rätt för allt det goda Du oss gör! — Nog ser jag att Gud leder dig och att Han vill hafva dig helt. Du må weta att det är min största fröjd, som minsta delen wore min sorg. — Det är väl sant, att det icke fortfar så just så, men nog äro ändå sådana försakelsestunder, grader.

^{om stå på andra sidan} De fragochecken behöfva icke af mig något svar. Då den rätta Mästaren har fått börja taga sig helt så är j. så viss om att Han undervisar dig om allt. Nej j. måste nu twert säga godnatt! för att i morgon få fortsätta.

Lördagsmorgonen kl. 4. Det kunde kanske låta af de mest föregående raderna om j. trodde att du af mig begärde någon undervisning, men så var icke min mening.

En redligt uppsatt tacks Gud wäl och Han vill utföra det händiga. Det är mig så godt att du så der vill göra allwar af saken, icke vill stadna på halfwagen. Nog är det en härlig skatt att utvälja Gud framför allt och lämna allt för Hans skull, det har sin lön, och den del gör han kommer icke på skam.

Angående Twins aktenskapi har jag stannat tyckt att det svär i hjertat, på honom, vid tillfällen som kunnat framkalla det, men har jag misstygat mig och ej sett det, nog vet jag att det ändå gör det, ty nog är hon god och förtäfflig och har bästa vilja, men icke finner han motsvarighet för sine behofver. Han bär ett kors.

Nog är det godt och rätt att du tror på Sanningens och Hälstens makt, det gäller väl annars, men här vid lag får undantagsregeln gälla. Icke har j. känt min fader förr sådan, som jag nu känt honom. Nu genomskådas j. honom, ser satta förhållanden. Skildringen blefve ej skön, om j. den ville göra det är väl dock ej skäl och kanske ej rätt (han är ju min fader) och vi weta ju sedan förr huru förderligt

inläggning till Ljungskäpet, såsom Thermanus sig
yttrat, men först kräkligt fastigt vore det om man
desför, att man är osjäl, trodde sig vara född på nytt.
Så tror jag såjelsen.

Nog hade j. nu mera att säga, men det är så
obehagligt då man ej har sett n. jag kan ju på
fortsätta i afton, eller i morgon bitida då det är ostent
n., och låta det förvilliga sig med det andra som jag.
Så genom Wilhelm återlemnar. Men ett ord
måste j. säga sig innan j. denna gång slutar.
och det är att ditt bref gjorde på mig ett så godt
intryck att j. ej på länge kannt mig så fast, trygg
och glad. Jag vill blott kunna tacka Gud rate
desför.

4
häröfver, och alls icke ville j. ha sig omka något mis
nöi emot honom, men får j. icke med sig tala upp
riktigt? skulle jag väl ^{fin} måsta tåga? Du får icke
hella tro, att j. är alltför ovanlig emot. 'änj det går
allt och j. är i allmänhet mera allvarsam. Ja! här
Carl! 'nog wore j. nu i detta afseende ^{och} bättre om mitt eget
hjärta vore annorlunda, men det bli väl.

I afseende på Pappa tror j. ej på någon annan
makt än Guds makt som sender bryter berg.

Det är väl att du ej nu tänker på småtalsarna,
det är mig nästan känt, att hafva en sådan. Han som
är sonadad af världen, an som hela världen upphöjde.
Ske smada ^(världen) de gerne sin kära soan.

Skulle väl jag vilja göra förhållandet annorlunda
och mig. jag tager dig och sluter dig till mitt hjerta,
och tager, att vi äro brorsusken och såsom sadana lem
na vi oss helt i Guds hand. Om Mammans ord vet
j. ej särskilt hvad att säga, annat än, så vi lemna oss
i Guds hand icke kunna vi så motverka Hans bönhörelse.

Nog tror också j. som du (och tänkte det redan då
jag skref de orden) att du blefvit oss "underligen till
^{j. men jag tänkte på att på ett annat sätt}
stuckad, för ett högre mål än det, att vi skulle bygga
vi tillsammans. Ske löstai j. ättenskapet, men j. är så

att du gör orätt om du anser det så. ^{Blott} Då wär Trälaren
kunde likna det wid Christus och församlingen, så mäs-
ke det wär wär något annat, något ^{större}. Dock tror
jag att det särlan bli så, bli i någon ^{men} så, som Han
älskade det. Då j. nu så här talas ser j. bort från
oss. Det wista är att det icke är ett ringa kall att lif-
wa ensam för Gud. Försakelsen ge hundrafalt till-
baka; och helt wist är det också, att dem som vilja
redligt lämna sig Herren, dem förer Han underliga.

Det är godt, att det går långsamt för oss, som du gill-
rade oss; den der barmhjertigheten den är, att det farligt. Så
som du, tror också j., att "Läsa" i allmänhet förblan-
da Upplysningen med Nya födelsen. Du talas så sann
så kan ut derom, men Träng, är kretsen som ^{kan} ber
det så. Och j. det bli ju bara slände utaf och ingen
Christendom, så de snart anse ^{allt} ~~sig~~ ^{färdigt} och hafva
intet annat än pröja sig derofru och läsa aneta.
Nog är det sannat att j. ofta talas så, att det kan miss-
förstås, som nu i afseende på helgelsen, men gör jag
det ej med någon annan än oss, så går det an. Skul-
le du wäse Träng och ej större oförståelse, nog finge
j. ofta geva commentarier till det förut skrifna.
Då du säger, att det går långsamt för oss, hvad skäl

då jag säga? Jag tycker det ej är så länge sedan det
egentligen med oss begynnadt, men med mig. — Nu
hoppas jag det bli mera allvar, det vill säga flitigare
kon, nu då j. fått oss till hjälp. Nog har du full rätt
deri att vi i inre motto & vandra hand i hand.

Det är verkligen en förunderlig wäckerkan, eller bär
j. skall kalla den, mellan oss, såsom du, kände också
j. det, att i de bref denna vecka skrifna, satta min
framför ditt namn, något swart. Jag gick nästan lita
emot känslan på ett sätt, derigenom att j. tänkte att huru
än helst kunde j. dock med sanning sätta ^{dit} min.

Samma dag kl. 10 p.m. Då Torén så är ute talas det
egentligen ej så mycket och nog är jag wäntigen
en tytt bredja således så det beror ^{gent} använda ting.

Det är så sannat, der du säger, att de alltid kommer
tillbaka till bönen, att den är vägen att und ^{sa} allt.
Så bli och släkt för mig wid alla betraktelser, ja, i
skola blott beja flitigt.

Tala du så tydligt, så tydligt och lyssna ej om våra intressen
oförståeliga råd. Det är sakert att det talet är oss myt-
tiskt, och så oss lärt.

Prof. Augustus ord förhålla mig högt färdigt. Urist med-
lagges i Daput ett för, och en begynnelse till ny födelse, en

Staden d. 29 Oct. Några ord som ligga för mig när
te j. nu säga. Det föregående är så eländigt och blån-
digt. Det är så mycket själftaget och själfgjordt, att
det i någon t. man böja antaget en annan form,
utan att j. därför hvarken kannt mot förderf, eller
blifvit den från utrensad befriad. Kände vi blott rätt
vart förderf, säge vi nog, att vi hvetkeligen både äro delakt-
tiga af de synder de beklytt sig för, vi kunde då ej
annat säga att, att vi lide det våra gerningar värdet
är. Gud gifve oss en redlig vilja, att se hela vart eländ-
de och låte oss då efterhand komma till en rätt själf-
kännedom, att vi måtte få se huru vi brytit mot alla
buden! Det är något fullkomligt vi eftersträfvat. Chri-
stendom måste göra fullkomligt verk och tank då Carl
huru outrägligt bli ej det himelskt rena vi uno för om
vi vilja mista vart egna lif. Det står ju, den som vill
behålla han får mista, men den som vill mista
han får behålla. Vi måste weta huru föröfaren är oss
nara och huru han vill hafva allt förderf.

Ack, att vi blott kom till rätt kännedom af våra synder
till ånger och bättring! men för Gud blott gifve oss vilja
och till så har han nog utkorat oss och vill gifve oss

mera efterhand, men vi skola akta dem på.

Jag har en liten aning, eller förstånd om, att det blott skulle kännas godt, att lida lidana, på ett sådant delvis orättvisa beskrytningar, om man i sin hjerta känner dem väl förtjenta. O jag behöfde visst göra det som så följt min natur. och att min hjerta skall vara så mörkt och så sent till bättring!

Carl vi måste bära vår själ i våra händer och söka att dock vår ärna själ må bli förlost. Vi skola ej vilja behålla något annat än Gud allena sedan gifva Han oss nog heliga ting blott vi ej vilja behålla dem.

En gång för länge sedan skref du att kärleken uppväkt hos oss från helig grund, nu kan det vara orätt att säga något derom då du nu ju ^{känner det} ser såklara anmär-
kande, men det ligger så ofta för mig. Nej! vi vilja icke anse vår kärlek helig, men att vi kan återfå den helig genom i Guds kärlek. Nog är den oren om vi blott säger, kände den som den är.

O barnkärtege Herre Gud präls våra själar!

Det kan synes som ett hårt tal detta Carl, men Gud alltså oss förvisso alldeles utsägligt och vill ingenting högre än hjälpa våra själar till saligheten. Han skall hjälpa oss fram blott vi vilja. Lita på honom det bli icke förgäves!

~~Dem som kunna låta sig föra af kärleken som börjar Gud dermed, men sedan för vi akta oss att säga kärlek till som~~

Vi skola förtrösta och hoppas och ej kom-
ma på skam.

Orsaken du här säger hvar för tanken på yttre
förening. Thundern förkommer mig såsom just
den ranna. Vi måste säkert komma till rätta här
med om af olyckhetens hos oss, se att vi brutit mot
budet, innan det kan bli för något för Gud bestående.
Det är sannolikt som du säger att det måste
bli i Christi kärlek, men den kan ju blott
komma in till oss i samma mån vi blifva
renagjorda och befriade från annan kärlek. Tänk
Carl, att först på kanna syndens ^{öka} böda och då på
kanna fröjelsen det måste vara något. Den
sitter nog, synden, mycket djupare än man tror
och klädd i ständigt så skönt och fagat. - Gud gif
se oss ögon att se!

Öfveråt sedan jag skrifvit mitt sista brev tyckte jag alltså
des som du att det vore förmätet att kalla smädelsorna en
nad, utan att det är mera ett välförtynt straff för oss. Jag
blef förvånad då jag såg alldeles det samma hos dig.

Seke ville jag att du skulle pågå genom min skonsamhet
författar jag ansåg det alldeles, utan värde och inflytelse att kalla
en så det något förkommit. Du vet att det som varit i fråga
nu sedan varit i samma riktning men vill du att jag skall säga
det utförigare är jag beredd, annars hade jag tänkt önskat att ni på
komme mig till en annan tid, icke heller tror jag att du har något gagn af min
då vill.

Lördagsaftonen. Ännu kommer jag tillbaka på
dessa satta, men så får det allt komma enkelt
och natet fram. Hur har du mörre tagit mitt
brev? Dock hoppas jag att du får undervisning och
lärning inifrån hvilket du bör behålla och lemna.
Jag ville önska att du kom till sått själv kanna
viist för ^{egen} skuld, men så jag nu så säger är det
derför att du då skulle kanna mig bättre, sannare
se hvad Gud i mig fått verka och ej. Det måste vara
färligt för oss och Gud misskagligt om vi öfver
andra se det andliga anordnande så det är. Vill
icke därför som finge man föringa den stora
naden, att Gud börjat arbeta på en syndares hjerta
och att Han vill fullborda det blott i låte. Kanna
så det. Såsom du yttrar att jag kom för dig i sön-
dags afton det var alltså färdigt och så alltså högt;
någ tror jag att Han vill hafva mig delaktig, men
kara Carl, icke oroga det att anse första begynnelse
som som ware det sedan ett så högt stånd! Kom
ihåg att Gud är ändå den som ser till hjertat, Han
ser ju ändå Han att jag knappast lätt kanna mitt
enö menlighet någon minsta del. Ser du man är

så wan att se den första ² ~~första~~ ^{stegen} begynnelsen som wone det
sedan sannt lif, och som wore det mycket mera
än det i sanning är. Detta är så hela denna tiden
was ende och genomgå så allh. (neml. i sänd på Christo-
rom) att vi ha en och en äro mera eller mindre
selektiga sarg. Visst kunna vi kalla en wan
kär och se att Gud will hafva den helt till sin glä-
das att han fått börja och hoppas — men vi må-
te söka att vara wassamona i våra inne omömen-
om hvad naden vi fått verka, att redligt följa
den inne undervisningen samt icke tillåta oss
att kalla det första för något helt annat. Vi själ-
som blifva bedrömda känner oss väl deraf som
det är aldrig så litet blott det är sannt och egen
motwärdighet hos oss, och minsta är sedan stort.

Ack, Carl! en "Christi brud" hvad måtte icke det
wara! Jag kan ännu ej fatta dessa höga osäg-
liga hemligheter! Tänk du, en fallen syndare!
det måste da något försiggas, den måste dock
komma till kännedom af sin dyra syndarotten,
att sedan kunna bedja emot sitt förderjennan den
kan komma till något så högt som "Christi
Brud". Hon måste blifva rent wagen först i sammet
blod.

O, Carl! du måste söka att få sedet som det är för
min skuld, men ändå mycket mera för Guds, Ack
Hans stora werk, det måste vara något annat, så
bli själen annorlunda. —

Ack att min yta ändå wore hoassare, vet du j.
har ännu ej fått känna roten till en enda synd
och j. är säker på att j. har dem alla i hjertat, men
de nu ett litet begär i hjertat blifvit verkat att den
på känna tror j. nästan att Gud ger mig mer. Jag
tror att det är enda wägen att på himmelske hos
sig inför, att man får lära känna och begräpa den
ena synden efter den andra efterhand att den då kan
blifva bortrensad och man får af Guds natur tillbaka
wärdet som förlorades i fallet. Och jag talar nu så här
som själv intet förstår här af, men andra ha lärt mig
och j. känner att wägen måste wara så. Jag tror att
vi just i den mån blifva delaktiga af den sanna
dyra friden som vi hemma enot.

Vi skola ej se på andra omkring oss och tänka att
de hafva det så, eller så, att det derför måste wara så,
eller ock som man själv want sig att tänka Guds verk
i förnuftet, utan vi skola blott söka att på anden till
lära och ledas, han skall föra oss alla vägen —

makarna så Trälsaren kunnat likna aktenskapet
vid något så högt som Kristus och församlingen.

Detta ware icke sagt som trodde jag ej att synden
ändå skulle lada vid. — Harvidlag gäller också det,
att ej se omkring sig på andra, ty så vet jag ej
hvar man finner motsvarighet utan här hafva
vi också Jesu ^{egna} ord till vårt rätts snöre, och visst är det
att han ej sagt något, som ej genom bönens och ett
allvarligt begär kan wanda oss givet, kan på oss
tillämpas. Men nog finner man det, att det ej
kan bli så, som Trälsaren åsyftat, ernå sin höga
bestämmelse förutan att vi få se synden med dess
djupa rötter, få se hvar just det är synd det vi alls
ej tänkt ^{och vi blifva menade} vara det. Och nu måste vi därför sö-
ka till Gud emot våra hemliga brister emot det
i oss som vi annu icke själfrä kanna, men som
hindrar oss ifrån att helt lemna oss Gud; och det
måste vi nu utan återwänta göra oss Carl.

Så vi komma till en sådan själfkännedom och
rening så är väl visst icke aktenskapet att förkasta,
utan måste vara något stort. Blott vi skulle
bruka flit och ihärdighet med bön.

Trälsaren sade ju att vi skulle på humoradefallt igen
i denna werlden och sedan evinnerligt lif om
vi försakade för hans skull. Det är just det att

11. Mr. Gud är barmhertig. Han hjälper oss nog igenom
och vi skola intet förlora utan få en rik del.

Vi skola bedja och icke tröttna, bedja beständigt. Han
sjelf är ju i orden och ovillkorligt är löftet om bön-
hörelsen. Det är ju inget villkor satt huru vi
än må bedja blott vi enkelt gå till Gud ja gå på
honem riktigt, men visst måste vi följa det han
i det ena verkar och gifva akt derpå och icke vilja
gwarhålla det egna, bönhörelsen kan så ej utblijva.

De ewiga orden: beder och i skolen få är ju myckligen
vissa, de är icke ord, utan de är anda och lif, Trälsaren
sjelf. Vi skola blott hålla fast dem och ej släppa af
dem. Jag kan ej annat än tro att Gud skall uthjelpa
oss, men om får ej heller släppa efter utan bedja att
få en hel vilja att ^{hafva} honom allena. Vi måste bedja
att hela vår egenhet, vår egna vilja må bli dödad
och hela vår vilja Gud öfverlåden, så först när det så
bli kan han göra stora ting med oss, så bli allt
hans werk och hans sak och icke vår. Hvem vet hvad
Gud vill benåda oss här, denna lilla tränga tro
till för att inte, därför är wår outtråglig att vi lemna
oss Gud helt och ej vilja behålla något. — Hvad kan
wår ^{här} härligare ware än om vi funna på Jesum i våra

hjärtan så är och då blija något för Hans rike? Så
är ju intet förlorat, edel vinst, blott. Icke tror jag och
vara många som hafva det som vi och säkert gå och
vi många ensagor innan vi säll lära oss första Jesu
egen röst i vårt inre, men då vi ju hafva Tröstaens
egna ord att sätta oss efter som ju måste vara sannin-
gen, så må vi ju då tryggt och af hjerta gärna kasta
bort alla människo systemer. Vi borde mera betrakta
Jesu egna ord och söka att på Guds öfver dem. Jag är vis-
st, att blott ett af Hans ord blija oss säll gäst gjordt
af andan för hjerta och förstånd så blija det oss en
större skatt och visdom, än mycket, mycket vi an-
nars kunna inhämta.

Förnuftet tror jag hindrar oss hvar och en mer
eller mindre och nu ger jag dig en warning därför.
Det efterhand af Gud upplysta förnuftet måste
sedda hvad hjerta erfår och är visserligen en stor gå-
va, men icke får det förskrifva Gud säll att bereda
hjerta till sin bön, eller att upprätta en till
sin. Nog vet jag att ej du vill göra det, men icke kan
en warning skada för det naturliga förnuftet såm är
så mörkt i Guds sak, och våg med spalen.

Jag förlitar derför att hvarken du vill släppa sökan-
det efter det ewiga lifvet, eller att Guds kärlek i Jesum
släpper dig, men nog skäggemmer jag det löftet du

gaf mig, att gifva mig det om du känner ditt inre lida
skada. Nog tror jag att vi få vara mera waksamma
än vi ens kan tänka, ty visserligen vill den osynlige
anden som är vår fiende blanda sig med i allt, och nog
vill han bra gärna hafva oss under sig. Dock hafva vi
nybegynnare ju intet annat att göra, än beja och berö-
na om att komma inåt och lära känna oss själva, vår djupa
orenhet, så att vi nå och bli om ett rent kyskt hjerta
och då få vi också bönhörsen. Petrus säger ju i 1. Gudsbe-
scap. 22. v. "Sedan (då) I hafven gjort edra själar rena i san-
ningens ljusnad, genem Andan, till oskrymtad broderlig
kärlek, älskar hvarandra utan öfvervån af rent hjerta."

Detta språk visar ju att ett ren vi kunna erhålla ett
rent hjerta, och dermed älska och det måste vara nå-
got annat än den kärleks vi nu hafva innan hjerta
blifvit rent. Detta är väl här i öfseende på den
broderliga kärleken, men säkert kan det tillämpas
på all kärlek. Språket har jag här skrifvit af
efter den nya öfversättningen, det står så klart jag skry-
ver sedan som bror Carl sade att det wone säll öfver-
sättningen.

Nog måste det ändå Carl i nya Testamentets
tid kunna finnas ett sant andeligt aktenskap, bod-
het ju måste vara ett stort klenorium och väl varit
all uppföring och försakelse. Hela människan må
kunna renas och det blija en helig kärlek mellan

Då j. tänker efter med förnufhet synes det mig
så besynnerligt, att j. kan skufva så här, jag till
dig, men det är nu så, att j. får och gör det. —

Det är något hos sig, en hård massa omåning-
om biddad, ^{syndskam} ~~hvar~~ ^{är} att undra på, men den måste
ändå berot, den måste förmåttas i öfverlåten
undergifvenhet för att vara ett hinder för Guds verk.
Huru är j. allt bra säker på mig, att j. har rätt.

Sådana der uttryck du har, Thundern om etc, Thundern
om ett annat gällande framtiden är fasten deraf.
Du förstår väl huru j. menar?

Säsende på ett "rent hjerta" uttalade om, tror j.
det gamla, att förnufket måste tåga, att vi blott
ha att lifva det, den som vill veta det. 'Härmed
må vara antydt, att vi ej kan göra ^{någon} öfver begrepp om
hvad Gud kan göra i den fallna menniskan. Då någon
sådan fråga uppstår i din själ så gå ej och sök
sted i systemet, utan låt den den då heldre vara
obesvarad till dess du får genom Anden lära det.
Då det nu står saliga är de renhjärtade så
står det ju så enkelt, icke står det der bredvid, de
som genom syndaförståelsen blifvit rena förklarade.
Alltså icke som skulle ej jag tro, att Kristus är
enda medlet till saligheten, men det är en sak, ansett

Den 3 Nov. på morgonen. Åh! att den der borden nu blifvit
dig lättare gjort. 'genom borden häpnas jag den skall blif-
va det. Man kan intet taga sig till, men skulle Gud
gifva dig mod att taga det så: att jag har ju allt väl för-
hinder, by den synden hafva vi nog djupa del alla af i hjerta-
tat och vi veta det ej, för att Gud får uppenbara det för att
vi så se in i våra hjertan och blifva rensade, och desto
töm är ju Gud den som ser till oss och sätta dömmen. Sän-
ningen måste ändå alltid sega och lofven warda till intet,
den faller med ett stort fall. Jag tror att det blifvit dig lättare
att läsa det om du kunde taga det så, och det söker du nog
ändå att göra. — Nog kan j. tänka mig, att det skall va-
ra svart, jag ville taga den af sig och läsa den om jag blott
det kunde, men j. häpnas nu, att det skall blifva lättare
lättare för dig. Åh! vi ha ju en så säker tillflykt som vi
så gå till med alla, alla våra bekymmer och Han vill hjäl-
pa oss, Han älskar oss ju så. — Att också genom oss borden
blifvit dig ökad. Det var ju så lätt att att du trodde så der
om m. — hvad det måtte kännas dig svart. Du sade att det
på flera ställen verkat störande på dig. All den oron må-
te nu vara afvärdad det är idel falska pastor, nej. 'förvisso
eger du också i mamma den mest deltagande vän.
Åh! ägta den minuten för hennes sängvagns lygnis

skuld, men war öfvertyggad att det ej finnes minsta
skymt till misstänke om dig hos henne utan idel hjer-
tats wälsönskan. Hvarje gång vi höra eller hafva något
gott undgått henne ej en innerlig önskan att dock Some-
mad! Skulle du wäl ej kunna dig i oss hafva fasta vän-
ner då anora vilja dig end? Du skall få se att ett myk-
te som är i en liten vrå snart försvinner och sanningen
kommer fram ^{aktad} blott vi nu söka bjuda oss och förhålla oss
stilla. Nog har wäl nu detta merkat störande på ert
förhållande till henne, men nog kan det wäl bli för
gott åter, är der någon tagg, som wäl ej wore underligt,
så kan wäl den ändå alldeles försvinna? Jag wille ej äta
du skulle hafva någon falsk löda då du ju ändå
har så många, nej! du får inte ha det och jag tror
att den nu är borta.

M. måste wist kannt detta på sig, fastän hon
ej tydligt wiste hwad och hvar det war, men i Öns-
sags anorade hon så mycket hvar det med sig war,
hon sade att det kändes så besynnerligt med sig, hon
wiste ej rätt. —

Detta är en ökensid. Här vid ett samtal har det
förkommit hvar alla hvilka Gud welat bereda till
en allvabligare Phisikenom måste haft en ökens-
tid, en tid så de warit afskilda från werlden och men-
niskor. Nu har han afskilt sig och tagit sig ut från

menniskor, nu har han lagt bördor på sig, säkert wille
han nu hängesom attage sig för sig helt, wille bereda
sig sig. Nog synes det att han gjort detta i kärlek.
Blott du nu kunde rätt begagna denna tid rätt, detta
lidandesid så att du helt lemnar det egna jaget
förlorat och låter det gå under, und orka ganska me-
en. Kind der liebe Fühung Gottes lassst, så skall
föräissa andra tidur komma då du skall kunna dig
fuggeret både inifrån och utifrån. Dem Gud utkorat
och wille uppfostna måste det ju så här med, han må-
te förä dem på sådana wagar om de skola kunna kom-
ma in i Glorion, på del af Hans wäsende. Han behöfver
att wi all uppfostnan för att smaningern komma
in tillbaka från war bortkommenhet, till gemensam-
het med Gud, som ju är warit ursprung? Bonen är
ju den enkla wagen och att lyda samwettets röst.
Inte kan det förmerörade förnuftet på något vis lösa
oss till Gud, utan blott att hjertat får bli Hans verk-
stad. Det är juist det att han wille hafva sig så helt,
derför låter han så mycket yttre tillstötta för att
dränga sig rätt till Glorion. Ja, måtte du icke li-
dande få känna Guds kärleks tröst, och måtte det bli för
ett helt begär hos sig verkadt att gifva allt ert eget
förlorat, att wi må lemnas oss Glorion helt!

det der j. först skief om, men de ha drifvit mig till bän
och liggande. Vi få dock alltho återkomma och bedja om
förlåtelse och förbarmande, bedja om ett nedligt uppsat.

Jag tror att i början medan ens hjerta, och så
och kärleken är så ören, har ^{vi} man af nöden, att vara
så waksam och fruktande och blygande, att allt må
ske med återhåll. Förföraren är oss och så nära.
Vi kunna säkert icke tänka oss huru han söker
att få oss frä alla sätt, och i synnerhet genom kärleken,
der är förförelsen ^{tydlig} närmast. Säk ja! min dyra Carl
bön och waksamhet.

Vi få icke tro oss efsant mera än vi ha, och
stå vi oss själfva i wagen, utan vi måste se det som
det är att Han fått öppna våra hjertan något för
sig, börjat förbereda oss och will och göra sitt werk hel-
men Han fordras hela vår själ's begär och att vi helt
enfaldigt afstålemna oss åt Hans leorning.

Det hade varit godt om vi sist last² tillsammans
det skola vi gör⁴ när dertill harnä²st blir tillfall².

Jag tror visst att mamma snart besöker sig hon
har själv yttrat önskan derom. Om det der talat kan jag
intet säga det kommer ju an på huru du känner det.

Skulle detta mitt brev verka som de näst föregående
så der hårdnande på mig så skulle det bedräfva mig. Hela
mitt begär och önskan häruti är blott att en bädda innerligen

Lördagsaftonen d. 18 Nov. Läsom du wandt ifrög att få yttra
det dina första rader innehålla, så måste också jag bekän-
na, att jag har syndat, min synd tal' icke, att du ens
enem dig motsäger mig; jag har förut fått bestraff-
ning för samma synd och dock åter fallit. Du beder mig
saga om du på något sätt förgått dig mot mig, ack. 'så
är icke meningen med samvetsföreläelserna, derom vet
jag wiist intet att säga, men så måste meningen vara,
att vi skola gå in till oss själwa, till våra hjertan och
se hwad vi syndat mot Gud. För honom bekänna och
bedja om förbarmande. - Ack Carl, vi skola rätt med
fullt allwar gå in till oss själwa och bedja, att vi dock
måtte få känna vår innersta okyskhet rätt och att
Gud måtte döda den hos oss. 'Du måste förstå att jag
ej menar det sinnligt passionerade, men ändå den
myckna okyskheten som finnes i den naturen. Det
går nog ej så fort att komma underfund dermed, men
blott vi vilja allwarligt och reoligt gå det nog ändå.

... Du säger att du ej egentligen vet hvar vi felat. Ja
kunde den så säga, som endast hade sett blinda förnuft
att följa, men icke vi. Då Gud bestraffar oss i samvete
så veta vi ju redan, att vi felat och syndat och så ha vi
blott att gå in med honom att hjertats synd må blifva oss

upprentar, vi ha blott att tugga om nad. Det natu-
liga förnuftet får då näkt inte blanda sig deri. Det
är af stor wigt för oss, att vi komma till redlig samvets-
lydnad. Det måste ju smaningem komma till oss
lig en wandring i Andans lydnad och ledning såvida
det är allwar med oss, att vi wete, att vi äro bände då
vi gå och gå efter vår egen vilja och tycke. Ack, jag ser
så ofta huru ynkligh det blir allt, då man måste han-
dla efter sitt eget tycke, innan man ännu kommit
till denna inre wandring och ledning. Dertill kommer
man ju allena genom bön och samvetslydnad, inre
trohet.

O Carl, jag har ett tungt ansvar, utom det för min
egen själ, halar och en mycket på mig, du som så
litar på mig, och allför lätt i mig är jag för borden,
allwar. O, we mig, om Jesu dyra barmhertighet gånge
förlored på mig, på oss. Du går ju inåt och vill
bli en inwänt Christen. Ack min dyra Carl det
är lifvets väg, att så erfara ordet lefvande i hjertat i san-
ning, derefter skola vi rätt hungra, nedlägga utan öter-
wands vår hunger och wänt begär inför Jesum.

Säke kan det yttre ordet göra salig, utan att hjertat få
sanna det deraf. Nu Carl, skola vi bedja om en helt
allvarlig vilja, att så weta Guds väg och blifva för

på den och må vi då villigt lemna hvad vi känna äro
oss till hinder. Jag kan hjälpa, att detta så ofta återkom-
mer, att jag tror att det förnuftet har klart för sig, det som
och har klart och ej gärna vill lemna är sig till hinder.
Jag menar nu blott så, att om du förinner mig, att
Gud vill verka i ditt inre och föra dig annorlunda, än
du för haft så klart för dig, så wille jag så innerligen
bedja dig följa denna Guds inre orsaking och ver-
kan i ditt hjerta och ej stå Gud emot genom ^{förut} fallade
begrepp.

Om hårda massan kan jag intet säga, blott det
att allt, allt ^{blir förtägit} i samma mån vi komma inåt
i bön och afverlatenhet, i samma mån det gamla
aförs och vi istället få del af nya lifvet i stället

Jag tror att ett sådant skryssat ^{af C. S.} medfara stor fara,
troheten som inre har bestämt andra fordringar, höga
heliga sanningar blifva så förmenklige. Det kännes
alldeles som ord utan kraft. Detta ware icke ansett som
ett hårdt dommande, men jag anser att man bör
framhålla sanningen så stort man känner den, ty
det finnes i hjertat så oändligt mycket skymt
och man kan ej blifva lös och från om man ej förtäsk
jer det ene från det andra, man bli själv delaktig af
samma. — Nu känner jag ej mera förbehåll för

Nu är jag nödd till att skriva mer

Nog känner det bra godt att jag egen en sådan vän som jag i dig det gör, som jag kan tala om allt, allt. Icke måste det vara någon beskädd. ja jag förstår ej ens så en sådan gästa, nog måtte den ha sitt ansvar.

Ach, du goda Carl, jag längtar efter något från dig!

Lördagsmorgonen. Nu har jag fått lösning på mina frågor. Inom var här i går. Litar man på Gud så. Nog ersätter han ~~från~~ saknaden af annat, men i nödfall kan du väl skaffa litet, att det icke är ett slafiskt tvång, men ett offer för sanning och kärlek. Det är orätt att säga ett offer, ty det måste vara till vår egen nytta, att vi skola blifva drifva att tro och lita mera på Gud allena, och att så gå med all fäst till honom, ja på flera sätt bör det blifva oss nyttigt. — O Herre tag du nu oss båda och gör oss helt till dina, såsom dig tackes!

Då detta nu förut blefvit skrifvit och handlat just om det, hvarom jag något talat tror jag mig ej göra orätt uti att vid tillfälle lemna dig.

Uti detta lilla brev jag icke afse af lilla Emil fick mot taga står det visst att jag för någon finge visas, men jag tror ej jag gör orätt uti att visa det blott åt dig, anora kunna ej veta att jag har någon så nära som du. Var det ej orätt serdes och smält af lilla Emil? har intet talat med honom om saken. — En gång frågade du min C. Blin xén kommer hem o jag har förget att vara, påstod mig, 'hen kommer ej hem på ett år.

Jag skufver nu af här det jag i Tisdags förmiddag skrif på ett annat papper. (Det har blefvit några såda omskrifna på det förra pappret och därför skrifver jag nu om det.)

Uti band hårdas i elden, det får gå igenom det ena pappret efter det andra, men det bli blott desto starkare derigenom. För oss är det nu af stor vikt att låta slagget brännas bort, att ej vara rädda der för. Fanden rasar emot oss att det synes som vore det något hvar för han fruktar sig, något som Gud vill ha fram med oss. Hvar för skulle han fin den ej eljest ha någon ro för oss. ² V. mina han i sina ridskap. Det gäller visserligen för oss i full mening, att vi bruka allt allvar för att söka det enda nödvändiga, att söka att använda denna förföljelse, af Gud tillstadd, oss till goda saker. Han det annat. Vi skola allenast hålla oss till Herren under allt. Han skall ej öfvergifva oss. Må då hela werlden utskjuta oss, den skall ej kunna besegra oss den del vi då i Herren undgå. I anledning af dylika betraktelser slog jag i mändags afse upp i Bibeln och fick upp Herzekeils 39 cap. Mina ögon föllo på de orden: Och jag Herren skall vara deras Gud. Der är och så sköna språk om Herden och faren.

På Tisdags morgonen fick j' upp Luce 10. och 13.
Kunna vi blott fatta dumspriaken med rätte lif-
vande förhållan skola de stötta och styrka oss: allt
det är ju ej på människor vi ha att hoppas, u-
tan vi hafva ju blott att se efter Herom som
upptager oss om än alla människor förkastade oss.
Detta har nu blifvit hos mig förantlet genom en
ny framminnelse af det gamla slaget. Du får icke
taga det annertunda, och du gör det nog ej heller, än
att vi båda ha blott att bedja så innerligt vi kun-
^{alltså må lära}na taga det så, att det bli oss den välsignelse Han
i kärlek oss ämnat. Och Gud älskar oss, derför måste
te Han äga oss. Vi måste akta detta högt o' vi
oss om vi skulle gå miste om de dyra skatter
Gud vill gifva oss genom tuktan: deligenom att wer-
den utkastar oss, vill han ju att vi skola söka och
finna hela vår del i Herom.

Du skall också weta hvar jag hela min tid haft idel
godedagar för naturen, att j' stundom undrat om ta-
ren haft kärlek till mig, då Han ej sände mig
något annat, som är så esforderligt för uppförtran.
Nu åter, måste du, om du kan hjälpa mig, bedja,
att ej detta matte gå mig så förbi, utan frukt för
min själ, för min hårda, döda naturens skuld. Han

själf måste lära oss det, annars går det ej, men vi själve
måste också söka ^{med afslut} derför allt hos Herom.

Det kan väl ej, nej det får ej det minsta göra mig ondt om
mig så du se att allt är mig ämnat till nåd och väl-
signelse och pelet är hos mig om ej du blir, men jag
hoppas det blir till nytta. Blott något gjorde sådant öf-
fret hos mig, men j' är allt bra härd.

Det var egentligen första sidan här af som är med de
landen sedan Tisdagen. Kl. om 2 12 och j' längtar
efter en budbärare, som är mig kär hvar det nu är
må vara. Så se kanske wadret är för ogynnsamt
för sådana der små att waga sig ut och icke får jag wäl
finna mig ändå.

Tisdags morgonen. Blott ett litet "godmorgon". Inget bud fick
j' i går mottaga, eller affärda, men det är godt att lära mig
finna mig ändå. Inte var det mig så okänt att på hännas
ord den lilla försäkelsen. Hvar för j' isynnerhet längtade efter
något meddelanden i går så var det för att på del af sina
de yttre makt och steg du tagit. Icke utan oro afwaktar j'
underättelse derom. Jag försöker att vara oförblaten och hop-
pas och tro, att det ställt efter Guds ledning, men j' måste
saga dig att j' med oro och bafvan mottoge underättelse att
du tagit något steg för Herom. Uppriktligt har j' aldrig
haft lust dera, men som j' ej kan lika något dera
har j' ej welat säga det.

måste de nyss nämnda orden ju vara stanna
då Lärningen sjelf uttalade dem och menniskor
tillägg få icke göras till Hans m. dock må jag nu
toga det där blott in i förnufhet. — Och Carl
enfalden! — det finnes ju ej tecken till system
i Tralarens ord Han till sina barnjungar, utta-
lom med honom wanorade, uttalade, så Han
rade dem, att det enda medlet att komma in
i Guots uke war det, att de skulle blifva barn.

Derigenom att du har en rik jäs och all-
fran barnormen ward oförstadd ar det en viss fri-
het och friskhet, en viss ofrihet du saknar i
umgänget, det kan förfalla som om du något ville
gemma. Detta förundrar mig icke till det minsta,
ty du har ju alltho Carl fått gemma dina gräpande
behofver, om och icke ens för sig sjelf fullt klast.

Nog vet j. att du ej vill något gemma, men j. in-
skade så innerligt, att det genom inre utveckling
utvecklade sig ett mera öfvert och frött broderligt
umgande. Du skulle sakert sjelf hafva god och
glädje deraf. Dock vet j. att detta ej kan blifva genom
nagon yttre väckelse, eller anmaning dertill

doch kan det tjena till en liten väckelse, men alls
kommer nog efterhand en nyfrån. Om man än
tycker sig erfarit mindre ej vara fullt viss om
det rätta så må man ju fästa öftra sin mening.
Enfald och enkelhet lättnar allt vägen och förkom-
tanden. Enfaldig lyntebön vägen till allt.

Läs Psalmen 242 den passar dig Carl, den
sorgande är också wacker. — Det var i Psalmboken.

Besjå. låta Gud verka i hjertat.
Wara ofwärlaten och enfaldig.

Söndagsmorgenen. I går kl. 11 var Hanna hos
dig, men förgeflös. det war ej att undra på och icke
gjordes det något heller. Jag wet icke om du såg
oss i går vid Skeppstorn då du gick der så långsamt
och tänkande förbi. P. var också med. Då tänkte jag
allt mycket på huru du kände det, jag önskade
du ej sett oss, som jag nästan tror.

I går war här framman de Lindgrens m. f. —
ack, den arma anden! — Hvad wärlden ändå sätter
djupt i hjertat, komma man blott underfund
med den.

Den som ändå en tid finge vara i ensamhet

och afskild. 'I början är man så swag, så alltför
sländig, att det minsta förtror en så, att det icke blir
någon wandring i andan, något hjertats ständiga
wandande till Gud, derför ^{tycker} jag, att om man en
tid finge vara afskild skulle man kunna styr-
ka och hållning i sin wandring sedan. Ja, nog
är det så också. — Nu genom ständig utelwandhet och
mångfald så vill det icke bli något lif. — Allt
är ju så förunderligt om hwat annat, att det ej bli-
ar lätt, att skilja sanning och lögn, det till höfves
visserligen, att vi efterhand få mycket lys. Hvad
man ändå mängen gång får se sig vara beröfva-
men just der man tror sig war hemma, men det är
ju så godt och ^{att på sig} väl, ty då kan man ju få det rätta.
Ack Carl, Carl, det ewiga lifet! — måtte vi blott ernå det!

Ack, kära Carl, skrif några ord med Hanna till
mig, att vi få weta huru med dig är, såg mig då om du
kan just som det är.

God ware dig nära i hjertat.

oss oragas på så många af- och om-wägar ^{hem} på vägen
till Faders hemmet. Sakert wille Han att wi hett
och hallet komme in i Hans hjerta.

Det är så swårt att försöka och afstända. Det är som
wille jag säga annu något om dock wel jag intet ord
wi har ju blott samma tillflykt med allt.

117-84

Onsdagsmorgonen. Du har alltid sagt, att jag
ej talat rent ut om dig personligen och jag märker
all med barnets förbärlighet, att du allt har rätt. Det
har varit ett stort fel dock ej af brist på uppmärksamhet
utan af brist på noggrannhet eller af klart och
fritt sanningsöga. Jag tror att fienden begagnat dina
cousiner till ett medel att hundra dig på vägen. Han
är oför all beskufning förtlig och angriper oss just
der wi är swagast och hwad han ogerna släpper dig.
Särföre oförmåttan waksamhet, ty han kan icke
fa ega dig. - Det är något hos dig som måste lyftas
och försäkas, som det nu en gång är så, att du vill
fram på salighetens väg. En lust du har att tala
med fruntimmer och barn. Följ du naturliga för-
ståndet kan du ej anse detta annat än blott rent
af dåraktigt och således alldeles utan sanningsgrund.
Naturen kan ej falla det som ett fel, men går du
in i ben och uppmärksamt beder, att lyktat grund
härutinnan warder dig uppenbar, så blifver du warse
en djup syndarot, monne ej Carl just okyskhetens
rot, som finnes i hwarje fall. Hjerta innan den
i bonen genom Guds kraft warder försakad och

ödad, men det måste det ske. Det skulle smärta
mig obestämligen om fienden nu fannut att skilja
oss åt. Du förstår, att jag nu endast afser själens
förening, nej, våra själar på icke skiljas utan tvärtom
skola de blifva förenade i anda och sanning. Ueber-
anden den har ändå en sådan makt och gifter
så sin anda om så fint och omärkligt.

O, Carl, nog kan striden blifva bitter, bristandet det
en först väst, men dock det githu, dock. Segerfröjden
och nya krafter utblifva icke. Hvad säger wäl
nu ditt inre honom o, dyre wän. två viljor vilja
wäl låta göra sig gallande, men vi skola bedja att
hufvuds må blifva den mäktigaste.

Wärldstalet är ock ofantligt störande och hinder
de för anden och alldramet om det sker gerna, med nöje
med öfverens bifall.

Nog kan du nu tycka att jag tagit hemmarna
för mycket, men se till mitt uppsat pastor och
bräckligt.

För all del måtte wäl ej jag hämta på något vis
vilja ställa mig senare i, nej, men jag ville gerna
blifva det och tror att vi båda blifva det, om vi blot

söka att redligt vilja våra själar lif och lemna det oss
hindrar.

Många skulder har jag i afseende på mig, jag har
ja ändå fått varit tillsammans med dig och så
litet af hufvuds sanning, så litet praktik. Ja, Carl
så sannat kan du och måste du lägga skulden på
mig, men må vi nu gå in med allvar och i den söka
hjälpkärnorna och förödmjukelse. Tycku j. mig känna
en känsla, en aning om något sannat hufvud och
skönt.

Jag tror bestämt och om du ock ej själv ser det ^{klart} att
dessa worldsallskap att har varit dig ett hinder denna
tid i Guds uppföstran, uti Hans verk med dig, men
kan du försaka och lemna det nu, så får ju Gud dig
så mycket helare och då blir prestelse och fullt till
salighet. Så har jag kännit det ibland, då jag fått
i githu synd, att det varit mig till walsignelse, då
det fört mig till självkänedom, varit ett medel dertil.

Låge vi alla de smärter som omge oss så kunde vi
wist icke hafva ett ögonblicks ro, men då vi nu ändå
weta det är oss vaksamheten så af nöden. Vaksamhet
att vi ej ge vår lust bifall att prestelsen får tillträdas.
Nog lider Guds Faders hjerta smärta då vi låta

Lördagsaftonen d. 2 December. Fastän jag tänkt att
nu på en tid skriva, så j. känner det att j. alls ej
kan göra det så, att jag dermed blir fullt nöjd eller att
det är bra, så får du ändå nu några ord. De ord
flyta dock just ur den källan, just för att jag känner det
så, vore det mig så kärt att få om också blott en rad
från dig och det är derom jag härmed ville bedja dig,
men gör alldeles som du själv har det, får jag och ej
något snart så är j. ändå stilla och tror att vi båda ge-
mensamt ligga vid Jesu fötter.

Allt icke har j. varit orolig, men j. skulle ändå vandra
så mycket, att icke mina ord till dig varit de rätta,
utan att j. finge åtminstone blott ett ord från dig, om
det varit något störande, eller illa i mitt brev. Hjertligt
glad bli j. det skall du weta ^{om} jag vid något tillfälle
får några ord, men annu en gång, vet att j. huru som-
helst är lugn och stilla. Det kan icke vara så tydligt
det är en djupare och fastare gemenskap vi söka.
Idag, således vid middagen hade j. en sådan känsla
af dig, j. vet ej rätt något namn derpå, och det behöfves
ej heller, du kändes mig så nära. Vi ha idag varit
till Skrift.

Också jag har, såsom du, satt mycket stillhet på lan-
det nu, att det synes mig så tydligt huru som ~~det~~
denna tid, är en öfbar uppföstrings-tid för oss bå-
da.

Lörd. Du tror väl ej att Hanna går i Guostjensten i
dag för dessa obetydliga sadens skuld men då hon nu
ända går kan de ju på möfölja så kanske jag hell
snart får swara antingen muntligen eller skriftligen.

Du vet ju att j. är lugn och du gör alldeles som du
känner det, icke behöfver j. många ord.

End att skrifa menar j. d.

Den 2 Jan. 1855 på aftonen.

Jag har glädt mig mycket åt morgondagen
men nu så den nalkas så är jag fruktande.
Det är ju blott min egna vilja och lust som
vill bli uppfylld. Ännu är jag så helt i den eg-
na viljan och icke i Guds, att istället för att det
skulle vara min lust att på göra Guds vilja
säger jag dig nu med tårar att det för mig, för
min djupa egenhets och mitt ofalls skul är försä-
kelse att blott i det minsta göra hans vilja. Jag vet
nog att det icke borde kallas försäkelse då det ju
är vår egen öfvermåttliga själ som dröja hänger,
men det hjälper till intet att här säga "bort" eller
"skulle", ty sådan man är, sådan är man, vår vilja
är nu en gång genom ^{skild} fattet från det Gud vill och
vi arma vilja icke icke af naturen vinna salighet i
Gud. Såken hjälper ju y annorledes än att den
gode Herden själv uppsöker oss, att Fadren själv
omskapar och pånyttför oss våra arma förderfvade hjär-
tan så att vi i ^{hvar} vetande och sanning en ny människa

94

föddes som endast åttonde och begär Gud sig.
Eller behof af Tröst som till ångestgjordhet från oss
fått smärta allt som värdsligen stot. Vår talan
fag i färdstaka om så ⁱⁿ till kärlek fallit, men genom
det lilla jag sett och genom smärts storhet som
icke drager mig till oss utan en smärta till smärta
^{är} jag det mig verk så.

Den 29 Jan 1865. kl. 9 på aftonen

V

men det är wårt genom förblindade förnuft som håller oss så olyckligt bundet i sina snaror och ej vill erkänna annat för synd än som det är wårt att så benämna.

Säsende på det vi talade om hos dig och här i början så tycker jag att jag upprigtigt ej afsier mig och tänk ej det minsta på att du skall söka vara äfjörnare mot mig om du ej annars har det så, det är ickså så j. menar.

Jag ber dig ej skrifa, ty du vet att du i det helt och hållet kan lösa ditt eget inre, skrifa eller ej kort eller långt, men yfala du skrifer så råder du mig ju rent ut frakta ickså det minsta! Men det så för dig att så skrifer du ju?

Säg mig om det gör obehagligt intryck att det ofta åter kommer det samma i mine bref. God natt!

Smågen. Nu tycker jag att det wore så bra att snart få tala med dig om möjligt en längre stund, att smida någon jernet är wärmt, få se om något sådant tillfälle ges oss. I Ty. kyrkan är ej något skäl att gå, träffades vi och du ha vi intet godt deraf, och jag få minna stord af att gå och höra i allmänhet, än om j. får vara den stund^{en} att tid hemma. I fall du ej förstår detta hos mig kan j. ej i skrift göra det klart. Jag får vattän der just det jag behöfver, just det som hör till min wäg der j. nu är, sedan om j. får komma längre så får j. säkert mycket godt af äfven det minsta tal med Gud. Blott Trälsarens namn nämnt till och med af en frust som utan till är, kan en i Gud från ofäl hafva

Swad det andock kannes halft och afbrutet efter en så här kort stunds samwars, dock må vi ej skylla allt på stundens korthet, utan också sätta mycket på vår egna halfhet. Nog är jag viss om Carl, att det ligger sanning till grund i hwad jag i eftermiddag till dig ythet, men ickså att jag säll inser grunden hos dig, eller hos mig genom g. några ord kunna föra dig att inse den, ty jag wet att hwars en upplysning som ländes till människans sanna sjelfskänedom inför Gud ickså kan komma annat än från honom sjelf. Endast så kunna manna fattiga ord blifva till något godt om de för dig blifva någon liten anledning att med ditt hjerta gå inför Gud och hos honom söka känedom om den innersta grunden hwarifrån ythringarne utgå. Och då bli ju syndens dess ythringar en orsak till salighet så de blifva henne ett medel till återupprättelsen hos Gud, till återgång till Faders hemmet, det af den arme bortslupne ^{sonen} syndaren, förlovade hemmet. - Jag wet nog att det ej hjälper, eller stärker brodern att så här utwäntas bestraffa, förbrå honom så jag ej sjelf färd ett hus sakt och tillintetgjordt hjerta som säll kannt hwar bittast det är att synda emot Gud, och hwar surdande så synden skall slappa taget. - Gud vill vår salighet, men vi vilja den ickså, vi vilja blott lycka efter wårt lättsliga sinne, som just är ewigt föderf.

Nog vet jag att tillika att alla våra tycken om jagens och om det skan tillkommer oss

Iaktadt det jag på första sidan yttrade, så du jag
 nu kommer in på att tala om sig själv så får jag
 ännu något fortsätta dermed. Åh! min dyra Wan
 det står rätt bittert för mig huru Gud i kärlek så vill
 föra sig in på sin egen väg och vill föstra dig till
 ett medlem af ett annat slagte än denna werldens, men
 att du icke vill. Vi skola ej nu gå ut och reda detta om
 viljan i begreppet, utan enfaldigt som barn förstå
 hwarannora. Min kära Wan, inte vill heller jag min
 salighet, men jag vill nu längta och begära, att
 Gud dock måtte se till mitt swaghet uppsat och
 göra det starkhet till en redlig väg inför Herren,
 att hjertat i sanning må blifva Hans bön i stället
 för alla orenligheter. O Carl, våra själar äro ju så dyra
 och det vill all våra bröders. Huru skola vi wäl stå till
 ansvar om vi nu hasteliga skulle framme inför Guds
 öm. Huru ha vi användt den nåd och allt det Guds
 gifter har i den osagligen dyra nådatiden?

Är det väl värt² att vi offra våra själar för att be-
hålla världens vänskap och af den blifva ättad för något
men det är ej egentligen den yttre världen, som är oss
kärast, utan den vi ha i vårt eget hjerta som i det
yttre finner luft och frodas. Då vi nu vet att det
är på det lilla för hvarje dag och stund som lifvet be-
ror, huruvida vi lake uppfostra^{on} genom lygnad till barn

af Herom i hwilken allena är salighet så är det ändå för-
skräckligt huru vi kunna låta synden och dess bunds för-
wandt wara jalas fiende hålla oss så i synden bundna
och icke vilja lämna ens det lilla minsta åt Gud på
det att wagen till lif och förening med Herom må
blifva oss mera och mera öfren och vi så winna styrka mot
wara fiender.

Icke tror jag att vi få vänta på några starka meddelanden
 och Gud! dragande utan just taga warde på det minsta begär.
 en sucken som uppstår i hjertat och afven då vi äro
 tomma och kalla söka varmla oss i ensamheten till

Senom, lian ser nog an det minsta och ger oss alla
fort meria efter som vi sköta det. Detta är till mig själv
sagt i första rummet häruti är jag så försämlig.

Förlåt mig min käre Wan, det war icke ^{fatt}sagt, kom ej från
aninat än från det onda hjertat, det gjorde sig under vå-
gen utgälande om att du så sällan var att komma hemma.
Huru rätt man än kan ha i det alltid rätt att säga
satt der, det gör ej något godt intryck. Allt sådant kom-
mer då från det fördorfvade hjertat, som ständigt är fä-
rdigt att dömma sin broder, men icke sig sjelf som
är så mycket mera skyldig.

Du här måga gånger till mig yttrat att du kanner
 att det, eller det är dig ~~skadligt~~ icke ^{an} nyttigt. utom helore
 skadligt, men då vi blifva det warse blir det oss då icke
nöwendigt att afwa oss i lemnandet det deraf? Ma
 det synas an så ringa och obetydligt så är det ju stas
 nog om det blir oss ett medel att hindra förminngen med Gud.

Du genomläser ju naturligtvis Carl först mitt enfaldiga
 bref och om du då känner någon nödhust att afsända
 det så behåll det då gvar hos dig. Nog är jag wiss om san-
 ningen af orden, eller rättare af det wäsendet jag med orden ville
 uttrycka dock är ^{allts} än bristande, så blandadt. Det vill ej så gerne
 komma directe från hjertan och på papperet utan att först
 göra en gång genom förnuftet. Men jag hoppas wiss, att
 den tid skall komma då ens egna år lemnadt åt Gud, då
 man får tjena Herren i allt och wara efter Hans leorning
 och i det minsta, då Carl. behöfve wi ej frukta och vara ovisse
 hwad wi skola göra och lata, utan Anden skall löra och leda oss
 alls, då fa wi tjena Gud af ett villigt hjerta och älska hvaran-
 dra rent uti Herren och endast afse Hans ära. Nog skall det
 bli saligt för oss då vår egen wilja och lust efterhand får lem-
 nas åt Gud, ty det måste vara vår osalighet att göra vår egen wilja, om

Ja, som man skiljer sig från uttrycket, som man
 först Gud först och sedan andra och sedan alla, men det
 vore till att följa och se till att det är Gud som
 är i allting och att man inte ska bli förförd af sin egen vilja.

år banden i synden. Blott våra hjertan i grun efterhand
blifver lösa från allt, att vi i hjertegrunden endast afse Gud och
kunna säkert få bruka allt och göra det rätt inför Herran. Då
Gud få renat våra hjertan, hvilket Han så vill göra blott
vi förhålla oss troget till den nåd Han gifver, begagne det lilla
uppsåt Han gifver till bön och trängtan. Icke wet jag någon
annan väg, att blifva ren och Guds behaglig så att Han kan
komma till en och taga sin bön^{i själens} an bören. Då vi beja
måste Hans hjerta, som brinner af kärlek till oss gifva oss just
det som vi hafva mest af nöden till salighet. Ack, dyre Carl! vi
kola beja nätter och dagar och icke släpna efter. Tycke vi
att vi beja illa och icke kunna, så weta vi ju att Gud är den
som ser till uppsåtet; det innersta, och därefter dem. Vi icke
ej harkna bön som wälbehagar honom mest. Hans ke Han
mest älskar den bören, då det faller oss som tyngst och svårast
att beja. Ack Han gifver oss frukt förr än vi kunne tranka.

vi måste blott se honom om guds, för att han ska bli oss, och att det
är just han som vill oss salighet icke en!

2/

Yag tänkte blott skriva ett par rader
derför blef lappen så liten, men engång
börjat ville det ej gå att sluta.

Uår kallelse och vårt mål är stort
och huru ovarsiga vi och äro dertill
så vilja vi icke släppa efter, utan bedja
att vi må få förstå sanningen och lära
oss göra sanningen att han som är
sanningen och lifet må kunna
bo uti oss.

söndagsmiddagen kl. 3/4 1.

YH.

Stockholm d. 15 Mars 1855.

och blott med gott. Det är ju förunderligt hur
vi stundeligen för ett så ringa köp sälja vår stora
skatt. Då vi äro med människor tänka vi: nu måste
vi egna oss åt dem, annat går ej an, men hur
går det? vi bröto mot anden, dörren är åder stängd,
åter måste den buntas på. Vi sålde vår stora skatt
för världens orentlighet af hvilken vi ontogo i själen.
Detta gjorde vi därför, att vi ännu stodo under
verldens förtens spura, och förgäto ännu en förgädd
gång, att det ju var en vida högre Kung, som vi
skulle afva oss uti, att tjena och lyda och hvilken
vi med full rätt helt skulle tillhöra. Åter sökte
och förnekade vi honom, vår afver all vår otrohet
hogne Fader och Frälsare. Vi hade ännu hjerta
att söka och förneka honom, för att undvika att ej
i minsta mån bli däre för världen då dock han,
Christus själv, var och är idel spott och föringelse
för världen. Detta gjorde vi oaktadt han redan
förut oräkneliga återuppsäkts oss.

Ack, min dyre vän! jag tror att vi skulle vara
om vi ej lugade oss så för världen, ej skydde så
att bekänna då tillfalle lyds oss, eller rättare, man

Hvad vår tid är utan rätt. Det förskämda som
derigenom uppställt har intriängt mer och mindre
i hvar och en utaf oss, hvarje enskilt har ju all-
tid någon del af den anda som genomgår ens tid,
fastän stundom mera godt och fördolt. Förstå
mig dock nu ingens hånstyftning! - Så nog ha
vi mycket att lära oss ifrån, hvilket vi troget lärt
in och länge aktat för ojäfvägtigt rätt, men detta
främlarandet och lemmandet går ju som af sig själv.
Icke är det vi själfr som tänka: det eller det var
ju falskt och s. w. Nej, icke så utan det är Gud
som lärt hjertat och postar det för sig, det är vår
köttliga ande, som han måste afkläda och rena
till lekhet med hans.

Nog är det, det största undret som kan ske, att
en så fallen kan blifva så upprättad. Men intet
annat lär väl kunna hjälpa oss fram än om Fräls-
aren torde kunna säga: Si han beder. Och då kom-
ma vi utan att ens något tänka att förstå det
ena då, det andra då. Just det att förstå sanningen
synas mig vara så af nöden, ty det att förstå måste

ju vara vägen till det att kunna göra sanningen
och wandra i den.

Churu ut till en del kunna se war tid måste
dock den delen vara ringa som wi se som är barnaf-
tiden, se af hvad den innehåller och förbereder. Nog borde
och handa att något här förberedes för Guds sak.
Dock icke derigenom att några flera eller färre
sätta sig till hafven och utropas för "Christna",
hvilka då straxt skola gå ut och hjälpa sin nästa.
Nej det är ju nu en gång ewigt så att Guds
rike skall komma införan, och ej annorledes kan
komma. Det måste födas i hvarje enskilds själ,
men får det också ske, att all war vilja och allt
vårt bliver helt lemnadt åt Gud, då vetar wi ej hvad
Han kan göra så det är Han allena, som allt
verkar.

Wissertligen måste vi göra war broder det mesta
goda om vi, istället, att straxt i war egenhet söka
föra honom till rätt, och så låta fräkt i oss sårt
förörfas, sökte egna oss själwa helt åt Gud. Lem-
nade åt honom efterhand war egenhet, war egen-
kärlek och allt hvad det än heter må, hvormed vi

dräpa war egen och wara bröders själar. Allt efter det
måte wi hafva. Skulle wi föras i nöd och smärta så må
vi ej rygga, utan akta det för den största barmher-
tighet som oss kan vederfaras, och då må wi fast
heldre med baksamhetens försar lida själanöd. Nog
måste wäl då det vara lättare om vi istället, att
gå ut att hjälpa gå in att hjälpa, och är det ju
så helt ett och det samma, att söka war egen hjälp,
som war broders, att gå in i lidande för oss själwa,
som för honom. Detta, alla oödliga själar skulle
ju rent af twinga oss att gå in och klappa och
bulka. Hur osäglart måste wäl ej wårt fall vara
då icke ens detta bevek och upprycker oss till ifra
att vaka och beja, och att vi må blifva lösa från
denne worldens förste hvilken ännu håller oss
fagna att wi måtte församla istället att förking-
na! - Men icke tror jag, att wi så gå och vänta
på någon stor kraft på vårt inre, utan blott att
vi skola öfwa oss att att göra allt, det minsta inför
Gud, öfwa oss att bedja beständigt och tro att lofsat
om bönhörelse är ewigt trofast. Om man gör det
minsta, hvilket får stora böiens ande, är ju det större
fördust än allt annat, må det förändre än synas ringe

22/
kunna vi icke blifva saliga annat än att blifva
ett med honom. Ack ja, min dyraste vän. Vi
afsmekten skola vi innerligen söka Gud och der
laga vara på hvad Han lämnar oss och der efter vandra.

Med hvad jag nu här sagt om tids-anden vare
ingen särskilt örnad, han må befinna sig i
hvilken hop som helst. Herren är dock den som
kommer och icke efter ytan, utan efter innersta
uppsåtets upprättighet. Slätk sommare äro vi.

Personerna fränse vi helt, men hvad denna an-
de förbereder wete vi ej. Sjelfva det onda tror jag aldrig
man kan se för starkt, hvarken hos sig sjelf, eller
hos andra, man kommer derigenom på en festare
och finare grundsjelf. Vi måste lära oss skilja
mellan synden och menniskan.

Nu till slut säger jag dig försäkran att jag nog
ser, att jag har haft och annu har del af det som här
är sagt rådom blott om andra menad. Redan det
att få se något är en stor gåfva, men det gäller
så att följa det, att wäna, answaret är stort.

Det synes nog af hela detta brefvet, att det icke är

kan säga så vi rent af uppföras, och hade vi nå-
gon Christi kärlek skulle vårt wäsende villna, vi kun-
de icke gå der så ligande förbi och låta vår Herre
fritt smädas som och ej alltid så uppenbart och
tillräckligt för ett ömt samvete, för ett hjerta som
älskade sitt hjerter egare. Bekannelsen mot
världen i det yttre skulle allt stärka oss mot världen
inom, de hänga ju helt tillsammans att ett, att
strid mot den ena, är strid mot den andra. Du
förstår mig icke menar jag här sådan bekän-
nelse som vanlig är bland lärarna att gå ut och
tala i tid och otid, om Guds föröfda verk och
rike, efter sitt eget tycke på meniskt sätt, och
att med from, men ej rätt walmening söka draga
andra till Riket. Blott några enkla ord, att bekän-
na sitt mål och honom, hvilken man ville helt
tillhöra och tjäna. Första rummet är jag sjelf
örind karaktärerna, men vi skola öfva oss, hvar
på sitt håll, inför Gud är ej rummen att skilda,
blott efter hjertens uppsåt, ser väl Han oss hvarann-
nan närmare, eller fjärrmare. Men nu då vi båda
vilja vara trogna mot honom och upprättiga mot
oss sjelfva, vara odödliga själar ser Han oss hvarannan

man närmare, ser ett land som skulle wära i
Honorn om vi blott förfare att ofoa oss allt mera
och mera i bönen och troheten, i vaktsamhet. Medan
vi höge visar Han oss vår föruttnelse och gör oss
så omringningarna rena, och vill så och låsa oss allt
hvad Honorn behageligt är, att vi skola blifwa Hans
älskelige barn, som brinna af kärlek till Haka.

Eda jag är tillsammans med wanliga sökande
gallar går jag så ofta emot den inre känslan
och är otrogen, väl icke så just, att jag håller med,
men tiger då jag hör det som är falskt. En van-
ning i sig själf, men icke blifwen sanning i dem
och i den talande, och då är det ju till viss grad
lagn. Rätt swart är det dock, att tala och tigras
utan andans ledning får det då ej? Stundom då
man säger något bli det så framprat och ohelgast,
ens egen ande var för swag. En annan gång att
tages det som vore man af parti, af en annan "rät-
ning" och då är åter allt förstört. Egna meningar skal
la vi ej ha, utan vår mening var ju blott att en-
faldigt och upprigtigt söka Gud i anda och sanning
och frälsning i Honorn. — Icke ville jag heller

bestämma något, blott något ord från hjertat, att fara
är att det ej är själftaget och ej född i egen själ.
De nämna ofta höga namn och ting, för hvilket
visserligen deras samveten i början förbrädder dem,
men förnyttat antog det för omiskanneligt rätta
och samvetsrösten tystnades, men orden fram-
komma tomma, skettelika, lipsmusten som de
i sig ega är borta. Hos den upprigtige måste
åta detta skal genombrytas och läsas bort om det skal
bli anda. Allt hvad som säges beror ju på anden
hoarmed det säges och icke på orden, icke på? —

Alli alla dessa nya skryften hörandens utand-
ning är ju orden mycket sköna och delvis san-
na, men — anden fattas, den förande och närande
kraften är borta, det står der så menskligt. Chris-
tendomen gifves menniskorna skönt fullfärdigt
målad som skulle man kunna koppla direkt
in i Guets rike köttlig och ören som man är,
ingen wagleörning gifves. O, hur förskräckligt gynn-
ligt skulle väl jag taga wägen, som är så genom-
ören och ohelig om icke en wag wore öfnad, en ny-
skapelse möjlig! Vi få icke låta Djävulen göra
oss föröningen med Gud omöjlig. På annat sätt

skrifvet af ett hjerta sådant det måste blifva för
 Gud, ack mig. Men du vet ju mig, du vet att
 jag annu har kvar mitt i synd förullnade jag.
 Vi äro ju ännu båda under det samma Står.
 Trädet kan ej gifva andra frukter än det kan
 bära. Mitt hopp är, att få gräsa bättringens tarar
 och deraf måste ömmykhet och kärlek wäxa
 från Guds Faders hjerta sått och mognande för
 lifvet, men nog måste Han först få följa
 innan Han kan så, och redan gifva växt.

Sedan Arnot nu legat en tid tog j. mysligen
 åter och fick der så goot, der är ändå och saft, några
 capitel da passade mig så wäl. Det är annars swårt
 då man läser att man sällan får något sått för sig.
 Wanligen är det för dem som redan hafva bötfrid-
 ga hjertan, redan hafva Christi kärlek.

O dig ware nu helt öfverlemnadt antingen du
 vill beswara mig, eller ej, men gerna ville jag
 få lita på, att du skrifwer något om du har lust,
 om och motsägende.

Y.

Med rätta borde vi aldrig hålla något som här
frukta för Guds rike, för försäkelser, ty icke kan
det vara att försäka, att lämna ett mindre för ett
större.

Hwad tron på det osynliga i denna tid förgån-
gen! Otron ligger så djupt, vi äro så förythigade
och nästan hafva förgatit att vi hafve en ande.
Då jag i dag läste om en quinnas som blifvit
sjuk genom sin brinnande kärlek till Jesum
och andra dylika utomordentliga och himmelska
ting, så chura jag visst trodde detta, var det dock
i djupet en känsla af otro. Det är som något
skulle stulsa inom en, det var dock något besyn-
nerligt och så alldeles utom hwad jag upplefvat.

Du förstår ju mig? Visst tror jag sådant och ser
att det är rent himmelskt, men visst icke mottaga
jag sådant rätt nu. För att det kunna göras måste
än mycket omstöpas, en hel grundomstötning
skedd, det måste blifvit istället för otron den san-
na enfalden. Hade vi den sanna lifvets enfald
så kunde vi måhända få engla uppenbarelser.

Icke är anden swagare nu än på Apostlarnas
tid om den blott fann själar som hell afvortade sig

Stockholm d. 24 Mars 33. Lördagsefter.
Tack för dina rader! Huru kunde du tän-
ka att jag skulle blifva ledsen eller missnöjd?
Jag blir glad blott jag blir förstadd, det är ju början
till en ande, sedan blir det nog utbyte. Sällt har
sen tid. Skrif ändå då du kan några rader
huru helst de än blifva och haf ingen tanke på,
så de äro skrifna, att de borde vara annorlunda!
Då man börjar blifva redlig och upprigtig ^{med} ~~emot~~
sig sjelf så tror jag, att hvar och en får gå igenom
en tid då han har swart att yttra sig, alldrannest
i skrift. Visst så vi erkänna, att det icke är, att
vi icke äro, sådana vi borde vara, men sådana vi nu
äro, kunna vi icke vara så som borde och kan ej
heller det vi skrifa vara annorlunda. Jag märker
att detta sista blif en kränglig mening, dock nog
var det någon grund dertill. Med ett ord: enkelt
skall det vara och ingen annan tanke, än att
vara sanna. Verldshanden skola vi söka blifva lösa
ifrån, alldrannest emellan oss. Ifrån mångfald
till enfald, Istället för allt det gamla, istället
för hogen verldstjenst skall det blifva enfald och
kärlek, att allt kommer från ett upprigtigt hjerta.

Säkert hafva vi mera än vi tanka att lära af
Salomos ord: af hjertat går lifet.

icke behöfver jag wänja mig wid den tanken
att vi aldrig skola få wara tillsammans. Jag vill
icke wänja mig wid något annat, än att allt
kommer an på att Guds wilja må få ske hos
mig. För den blott ske i oss båda så undfa vi
och förwissa allt det oss bäst är, hvilket vi ju alla
g. kunna se. Vi hafva ju då intet annat att
wänja oss vid, än att vi måtte bruka allt allvar
och flit, att vi må blifva Guds. Här ligger allt.
Vi måste wara fullt utse om, att Fadren förmår
göra och gifva oss allt hvad Hanom tackes blott Han
får fullborda sin wilja i oss. Vår själ är öfver Han
mest och söker framför allt att det må blifva rena
och vill sedan och witterligen lida oss i allt yttre.
Just på det att Han må komma åt synden hos
oss, måste Han ju låta så mycket tillstå som
för oss in att be. Förunderliga omvägar måste
Fadren gå för vår fostran och rening. Han gör
icke wäld på oss, på vår fria wilja, men Han vill
hafva hela vår wilja, ja Han måste hafva den

om vi skola blifva räddade. Men vi få icke förgåta
att det kommer an på oss, på oss kommer det an att
waras trogna, att bruka all flit och iver, vi skulle
klappa på utan återwände, ty Gud will vår fräls-
ning.

Manngen gång har den önskan uppstått hos mig
att få tala med dig, än om det och än om det som
blifvit mig klart, men den har alltid fått lemnas an-
nu så länge — Jag har ej ens wetat önska, att få
träffa dig ute då jag ser min önsket och ^{med} himmelen
pänder jag tager emot allt hvad Fadren vill gifva
mig. Om de yttre omständigheterna wägar man ej
yttra sig något bestämt om man ej har rent af
uppenbarelsens ande, dock. nu ser jag att Guds kär-
lek will göra oss rena. Jag menar nu de yttre omstän-
digheter att vi blifvit skilda o.s.w. — Den yttre pligten
skulle ej nu hindra mig att betöka, jag har kommit,
eller rattare, börjat komma på en fastare grund. Kun-
de jag blott göra det annars med rent och fritt sam-
wete, att det icke wore ett sjelfwiltigt företag af min kött-
sliga wilja, så gjorde jag det så tryggt. När man blott
injer sitt samwete, så kan det wara sannhet
för Gud, som är lofs för werlden, och twertorn.

åt honom och som med allfoar ville gå in på lifets
väg. Förvisso skulle och tron nu göra under om
här finnes tro, den tro som Trälsaren menade då
han liknade den vid ett senapskorn som skulle för-
sätta berg. Det är ju detta som är vårt mål, myc-
ket måste med oss försiggå innan vi kunna blif-
va delaktiga härpå. Ack! en vandring i tron, ett
trones lif, det måste vara något outsägligt, det
måste vara värdt allt.

Huru fåwitskt är det icke, som de lärda/och icke
blott de tro, att Guds werk med menniskan kan
försiggå ideelt och icke i verklighet och ranning,
icke i wäsende. - För dig som är en lärd, om jag
får så säga, tycker j: det skalle vara mycket af det
gamla, jag må ju gerna säga utanwerk, eller
menniskowerk, som icke vill lemna rum för det
bättre huset som uppgår i själen. Wiist är det
särskilt och orsak till skeletter och former, att gö-
ra Christendomen till en wetenskap, det är ju
att göra anda och lif till en död bokstaf. Då man
något mera tänker öfver war kyrka wiist är den för-
fallen, och kunna väl ej pelarna länge stå, wiist är
det en stelnad form. Hvem vet hwartill alla

dessa secter och sörser kunna blifva medel till, för
 hwar de bana väg? Detta sednaste omtalade äm-
 net låter hos mig så lånat. Wäst har det blifvit mig
 klart under samtal, men icke är det eftersägning.

Denna tid har jag ej godt af att höra predikningar.
 De ware härmed visst icke förkastade och jag tror, att den
 tid skall komma då j. kan hafva mycket godt af dem,
 men som det nu är i mig så får jag icke då just det som
 hör till min väg, det som jag nu kunde säga emot.
 Allt det de säga måste komma till gods sedan då man
 kommit längre in i saken. Det måste blifva så hos
 hvar och en af oss, att vi måste få en egen väg, ett
 stadigvarande lif som kan mottaga och lemna, ett lif
 som mottager sig till näring. Måhända du ej förstår
 mig häruti, men samtalade vi så gjorde du det nog.
 Dina predikningar äro de enda som jag gerne höra
 och utan att störa mig, utan tvärtom. Wäst ligger
 du samma som oundvikligen måste ligga för den
 nybegynnande åhöraren, att det icke ligger han icke
 kan fröjdas afver det vittnesbördet, att han i sig i
 sanning eger det han hör, men ändå här jag vig
 gerne, jag känner, att vi båda äro på väg att blifva enan-
 de, blott vi fortfara med alfoar, och ej låta nöja oss med
 att se och veta, ej låta nöja oss med mindre med mindre

vi ega. Icke magrar och bleknar jag, till min blydd,
 är jag alltför lättinnig dertill.

Dina sommarplaner vill j. ej beröra då j. ej vet något
 att säga. Blott ett, måhända föfångt ord, men hjert-
 ligt menat. War warsam, att gifva något löfte!
 Lifvet är mer än allt. —

H.

Hvad vi hafoo liden tro och tillit till vår Gud och Fader!
 Vi tro honom ej om mera än vi se, och ändå elsker han
 så vårt förtroende, elsker att vi tro just så vi ike se.
 Vi skola söka att lifa oss till rätt barnsligt förtroende
 annars förhindre vi ju den barmhertige Fadrens hjälp, om
 vi ike tilltro honom om den. Icke elske vi honom heller,
 då vi bedje så göra vi det ike af lust att hålla hans
 befallning, ike af kärlek till hans ära utan vi bedje för
 vårt eget behofs skull blott, och sålunda göra vi det af
 egenkärlek, att intet i oss är rent, ike ens bön. Men
 ike kunna vi förkasta denna driffjäder eller krycka,
 ack nej! vi måste låta den blifva oss stark, att deri må
 drifva oss till allt mera ifven och ihärdighet. Dock är det
 så wäl, att få erkänna allt för hvad det är, det öppnar
 wagen för oss, att få det som är bättre än.

Hvad jag tycker det skall wara swårt för dig, att
 nu måste pröfva så många gånger, det skall vara
 swårt att måste sätta fram det man än själv ike
 har, att lägga bördor på andra som man än själv ej burit.
 Wäl kan jag tro, att det stundom kan gå lätt, men
 nog måste det många gånger vara swårt att måsta.
 I afsende på samvetet tror jag, att det är så farligt
 om man talar något som är utom ens erfarenhet, alora

minst för den som redan är i ett ernäbete och måste
tala om man blott inför Gud erkänner huru det är.
Jag kom nu att tala om detta därför att jag själv tänkt
derpå.

Wet, att vi blott blefve rätt redliga inför Herren. wärd
innesta tankar måste wärd inför Herren. Martha sade
att det icke får wärd ett smäl i wärd hjertan som vi
i wärd wisa Herren, hon sade ock att hon måste stiga
upp bland om mätlerna och bedja Gud taga bort om
det är någon falskhet i hennes anda.

Wäl wet jag att du kan och erkänner det du
erfar af det som måste uttalas till åhörarna, men
ändock är jag hwifvelaktig om det är rätt bra att mycket
nyttja ordet Du i Monne du icke kan^{stundom} wid nedstrif-
vandets deraf, någon, om ock oklar, ofrid, men om i den
tanken väckt hos en, att det kan wärd något orätt den,
så ger man ej akt derpå och den swaga förbrätsen tygna.
Nu har j. blott sagt som j. tycker mig känna det,
säsom wärdande i ört ställe, och jag förlatar mig derpå
att du tager det lika enkelt och hjertligt emot som jag
menar det. Du låter ju nu icke detta verka det minsta
störande eller obehag hos dig, eller att det kan kännas det
allora ringaste twång häraf. Humblust du nu är sagor
är det godt för mig. Jag får ju nu lita på att du tager

mig rätt här? — I Taulens har jag ej läst mycket
en liten bit der ger så mycket. Då jag höll på något
stycke som just wärd för mig så har j. i stället stude-
rat derpå längre. Uti första bladet af juorkan på 17
söndagen efter Trefaldigheten wärd det mycket för mig. Just
så som lögnarne der beskrifas, har jag wärd och ännu
är. Detta tycker j. mig nu säga dig utan skymtan.

Blott Gud ändå fick sin vilja snart fram i oss att
att vi finge bekänna och bekänna wärd synder. Mig om
det en salighet. Då först bli man rätt intet.

I min natur har jag äft mycket mera skymtan
och förtärlning än du, det är hos dig mera enkelhet
och sanning, men wärdst få vi alla mer eller mindre
del af osann lögnen genom wärdens fostran efter hollens
anda det i går an att wärd den man är.

Hwad det förors mycket öfning blott för att öfverinna
det minsta t. a. blott det att gå ostord på gatan. För den
wärd som inom är tar man så lät intryck af
allt om omger en och ger omärklighet befall, i stället att
man skulle förgata att du wärd någon utom min Gud
och min själ, anden blef strätt förwagad.

O, trogne Fader gå Du dock efter oss och orag och tykta
oss så vi är dig trogne. Ack, gif oss dock Din straffande anda.

Den 3. April 1855.

Vi måste istället visa hvarandra våra synder
Blifva vi nu blott trogna att bedja och waka på
blifva vi ock hwarannan till mera salt. Ack jag be-
höfver det, jag behöfver det, att vi båda få känna vår
djupa syndastygelse. Känna vi oss själwa, så kän-
na vi ock hwarannan och då kunna vi hafva
hjärteligt medlidande med hwarannans swaghet
och omresidigt hjälpa till att bära den.

Swad jag tänkt, har det want, att du brukat
för litet allwar, icke anwänt den vilja du kunde
ega att lemna werlden för att utwäja Gud till
din skatt och till ditt enda syfte. Det har want
mig något mera swäfvande med dig, mera än
^{latskillelse} med andra wanner, andra sökande åt samma håll
j. tänkt på. Då jag träffade dig i fredags föreföll
det mig såsom icke Christendomen vore i själwa
verket din fulla hufwudrak. Ack, det vill mycket
till för oss och vi behöfva i sanning hafva allwar
med vår bestämmeelse, om vi skola blifva lösa från

Min käraste Carl, jag vill icke hafva org an-
nat än från Guds hand, endast då kan jag ega
dig med frid. Och nog skola vi nu få fullt all-
war söka få wara hjertan rädda inför Gud, annars
kan det ej gå an för mig att wara Guds för velt-
den, om jag icke är sann inför min himmelske
Fader. Swad är det icke för en Guds barmhertighet
att Han vill bewara våra själar och ej gifva oss
att hafva lust här i wårt kötteliga sinne att Han
ej vill gifva oss det, hvilket våra hjertan skulle
widhanga och då skilja oss från honom i hvilken
endast är frid och salighet. Först vill Han rena
oss och göra oss lösa från werldsanden, som halter
oss i så hårda band och sedan, då vi kunna bru-
ka denna werlden såsom brukade vi henne ick,
då vill Han gifva oss allt efter sin kärleks goda
behag, kanske ock den skatten af forening mellan
system i trone och lemman af samma likamen.
Men hastill hör, att vi af allt hjerta börja

söka Honom. Vi måste båda sätta oss före att
icke gifva Honom någon frid med mindre denna
Hans vilja sker i oss. Han behöfver hela vår
själs begär för dess fullbordande. Vår vilja som är
af Gud måste åter ingå i Gud ^{om} på det det skale
blifva frid. —

Da jag nämnde om renhjärtetheten i afsende
på mig förstod du väl, att jag blott menade ett
litet steg, men det har skymtat fram för mig
så du aningsvis huru detta såväl som åtskilligt
annat är. Det har skymtat för mig så du huru
den sanna kärleken och det af hjertat gångna väl-
unnandet är, huru andens enkelhet och upprig-
lighet är. Fullkomlighetens väg har aningsvis
synits mig. Men war nu enfaldig min käre vän,
och börja icke beräkna, att jag har väl upplygga
något egensattfärdighetstorn. Lade icke Tralsaren
att vi skulle wara fullkomliga? det måste ju
så finnas en sådan väg genom Honom öfrenad.

Vi måste tro att så är, ehuru vi ej kunna fatta
något deraf mera ^{än} det Jesus ande får lära ^{efterhand}
i våra hjertan och att vi sjelfve kemma in på den
samma. Du förstår väl att frågan icke här kan
vara om synöfrihet, men det måste ligga något
i hjertats förhållande till Gud och afven till syn-
den, wara det Johannes ontalar då han säger, att
hon syndar, men icke gör synd. Icke vill j. här forske
i något som jag dock vet att j. ej af mig sjelf kan
förstå, säger dig blott hvad j. dunkelt fäte lära mig
förstå. Nog vet j. ock att intet af det j. ser hjälper
mig det minsta, med mindre det är mitt allvar
att det måtte ingå i mitt eget lif och wäsende. Och
du må weta, att j. ständigt får se mig skylrig, alltho
half, eller fjerdels och än mindre ^{del af} trohet och waksam-
het.

Da vi äro tillsammans får du icke wisa mig något
bifall. Känner du något sådant så bewara det inom dig
du samkar annars en än större skuld öfver mig
till min redan förut så särdeles stora egenkärlek.

24
werlden som så genomträngt hela vår varld
och komma till en fri wandring sasom Quers
egna söner, hvilka gå Hans ärenden och icke sina
egna till sitt fördärf och hvilka icke fråga efter
werldens dem blott de tjena och lyda sin Fader.
Tragan är icke en ringe sak. Vår pligt mot ver-
den är ock stor, vi som weta något bättre än de. I
stället för den pligt vi nu så troget taga på oss
att behaga dem, sådana de nu äro i willfärdse och
mörker, så äga vi ju en vida högre pligt emot dem,
den, att hjälpa wäxa och använda det vi undfått dem
till wälsignelse. Men ett för allt, tag mig mig icke
i det förut nämnda, såsom någon utwärtas domare, jag
har ju inom mig vittnesbörd om egen kallsin-
het för Quäaktigheten och kärlek till werlden. Mj-
nog få vi taga på oss hvarandras swaghet.

25
Da man har felat och känner sig beröta och
förs trödd icke hafwande någon lust till bönen så
tror jag att man ändå g. får släpna efter och för-

samma den utan ändå hålla på att bedja
fastän det går swårt, och framägga sin skuld
så godt man kan. Han som ser till wijan gifven
sin nåd och det börjar gå lättare. Han ser att vi
gera ville ångra oss och bekänna vår skuld.

Nog vore det mig kärt om du snart skrefve
måga rader, men gör du det ej så är jag ock nöjd.
Det beror ju helt på dig, men skulle du vilja
saga mig öfvert hem det kändes dig då du kom
hem i går afse så skulle jag värdera det myc-
ket. Denna önskan är helt öfverlaten åt dig.
Ty har du ej lust så vill j mycket hellre
att du ingenting säger och blir ej heller ledsen.

Nog vore det godt om du ginge så snart
du kan efter post till Hierta, men du går ju
försigtigt till väga, att han ej må märka att
gossarna sagt något, de kunde då få lida myc-
ket därför. Dock tror jag att föga uträttas der-
med ty H. kan vandra sig hur han vill och

säga säkert åt dig att de läsa så mycket. En af
gossarna lär ha farligt tjuka ögon och får an-
dock ej hålla ögonen det minsta under läsningen.
Borde de ej hafva en halftimmis frukostlof?
Måtte blott de arma barnen hålda ut utan
att alltför mycket skadas till själ och kropp.

Sck! Carl skrif snart några rader. vi bedja
ju nu tillsammans min dyre vän!

Gl.

Blott vore rätt eländig. Hvilken möda har då icke än
 den kärleksrike Fadren och den Trälsaren som offrat
 sitt lif, hvilken möda med hvarje själ för att vin-
 na den till en ^{rädd} härlig lefande gren i sig. Ack, när
 skola vi, du och jag, i sanning från hela vårt innersta
 utropa Gud vare mig syndare nådig. Den stunden
 får ej vara vida fjerran, vi måste begä och jag ville
 säga kämpa, om jag blott sjelf förstode ordets inne-
 håll. Kännelemen af hvad som är synd är ju ett
 kommande till sanningen, ty sanningen är att allt
 i oss efter naturen är orenligt och besmittadt innan
 anden tvagat och rensat det. Det är just det som
 utgör ett hinder och som icke är så lätt att känna
 och erkänna, det hvilket vi alltför oafgjordt tagit
 för rätt och stundom till och med ^{skönt} och ädelt.
 Vi måste nu med glädje låta allt frändömmas
 oss. Sanningens kännelemen, det att inse grunden
 till alla gottingar är en ^{god} hög gåva och skall leda
 till ett lif i och af sanningen.

O min dyre vän, hvad det ordet kyskhets
 är för ett lifligt ord. Huru skola vi blifva
 så till hjerta och själ, till hela vår varelse.
 Det ordets väsende är väl värdt ett allvarligt
 efterökande och lemnande och försakande af
 det som måste bort för att lemna det rum.
 Ack ja. Guds heliga hjerta åstundar, att få
 göra oss kyska och renhjärtade och hvad
 kan saligare vara, än att få älska Gud
 med ett rent hjerta. Vi måste med upp-
 riktighet fara efter renhet, och vi skola ef-
 terhand blifva mer och mera delaktiga dag,
 och så mer och mera beqvämliggjorda för mot-
 tagandet af Jesu lifliga kärlek. Men till
 detta farandet hör dock att vi icke få stutsa
 icke det minsta frukta eller undvika att
 se mången ören syn rakt i ansigtet.
 Deri ligger knuten, vi vilja [?] annu behålla
 och bewara såsom constant Guld mycket af

det som är idel slagg och alls ej annat värt
än förkastelse och förbrännande. Jag kan icke
förstå att dåraktigheten, att, fastän människa,
kronan af Guds skapelse, och oaktadt jag ser
Guds eviga hafvor ligga mig, min vilja till
buds, de ändå få ligga der ofterräkta, oemot-
tagna. Ack, Gud vill, men vi vilja icke. Vi
få icke, men dyre vän, gifva oss någon ro
i synden och i warandet utom Gud, jag vet
intet annat råd, än att vi hvarje dag börje
på nytt med vakande och bejande. Tinna vi oss
åter varit borta från honom några timmar,
eller någon stund, hafva vi ju ej annat, än att
med barnsligt förtroende återvända till en
Fader hvars hjerta beröfvas och blödes af oss
synden, men hvilket och wänder sig till oss,
då vi återkomma, med hjärteligt förbarmande.
Vi skulle aldrig återkomma om ej det vore
Hans kärlek som räddade på vår onda vilja.

^{196 på aftonen.}
I går afse skref jag det föregående och

i afton ville mitt hjerta åter meddela sig något
litet med sig. Hvad är det väl som uti inrusta grun-
den af våra sjalar är vårt mest trängande behof?
Hvad är det väl som är det enda hvilket skickliggör
oss för mottagandet af Jesu Christi lif och för Hans
eviga, oöskrifliga hafvor. Intet annat än att vi
blifva syndare. Detta, min dyre Carl, få vi icke gifva
oss tillfreds med ~~med~~ att se utom oss, såsom endast
stående uti vår önskan. Ack, nej, vi få icke lämna
Gud någon frid med mindre, att just detta som i sig
är något så fullt väsentligt, blifvit i ranning vårt
väsende. Endast syndare-hjertat är det ju som kan
blifva en Jesu bostad, blifva ett smält wax för Hans
af idel kärlek utgående omdaningevork med den som
nu en gång i grund förlorat sin sköna bild. Då jag
känner någon ringa skymt eller aning af det att blifva
syndare, så är det såsom en drapp af en liflig
balsam, men icke endast den känslan, en annan
och uppstigande från det syndajaget, en känsla af rof.
Den tanken då hade du något, då vore du något, om du

men minne om att tillståndet möjliggör.

gjord. Han måste ju efterhand få hela vörtyg
att vi helt må kunna undgå Konom.

Jag minnes, att du sade sist, att det var
något särskilt med mina bref, men jag beder dig,
för samningens skull, att du ej ville ens inom dig
tillerkänna mig något deraf, det vore en stöld.
Känner du någon kraft eller något godt uti dem,
så är det icke det ringaste från mig utan endast
af Gud, något litet fläktande af Hans Ande. Der-
fore var det jag ville att du skulle bränna upp
alla de bref som vore skrifna i ^{först} ~~min~~ jag må säga
med ett fromt ett till Gud bört förnuft, men icke
af anden. Det skall gifva oss stadga och växt om
vi skilja mera mellan natur och nåd, kött och
ande. Då jag talade med dig härom sist var det
så swagt, jag var icke hemma hos mig själf, hos
mitt inne du förstår. För en tid sedan så jag tänkte
härpå om det ej borde brännas upp allt som var af
natur så kom det för mig så klart hurusom Gudarna
ur drott intagande i Canaans land, måste efter Guds
befallning, utrata hela det hedniska folket och försto.

21
Sedan Guds heliga ande fått gjort oss till de elan-
digaste, uti allt dömda, då är jordmånen beredd för
Yesu åtnjutande i anda och tanning och till
Guds barns härliga frihet som i nya Testamentet
finnes. Dessa förmåner måste vara öfver all beskif-
ning. Det måste allt vara blott en liten strimma
af Guds, som än fått rum att intränga i vårt mör-
ker, då vi ännu äro tvehågsne och rent af motvillige
att något lemna, något offra af vår egna lust, vi tveka
än om det lonar medan att något allvar bruka i bön
och klappande. Nu äro vi ju ej frie, äfven om hvarje
samvetets känsla vore förgången. Nu halter synden
oss banona i hårda bojor, men då när vi icke mera vilja
oss själfo och synden utan vilja lifva i Gud och Konom
till behag då först blifva vi delaktiga af den rätta friheten,
andans frihet, den friheten, som är den enda, hvilken
skulle tillhöra människan. Guds wäsendes afbild.

Det är icke rätt af dig, att säga "gråt icke." Du
skulle fasthålla af hjertat åstunda, att jag finge
gråta böffarörghetens tårar. Du måste ju älska

mitt bästa. Istället skulle du säga, att jag ville
fröjdas och tacka Gud om jag såge dig rätt djupt
krossad, såge dig uti de kärar hvilka äro de enda
som göra hjertats jordman fruktsam för himlen.
Förgetiden af himnudske art har visst ej än inträffat
i men själ, men de få kärar som fallas icke fallas
de för några yttre orsakers skull. Jag kan omöjlig
se något hjälpt eller hjälpt utifrån. Endast i den
men hjertat blivit lösgjort från det förgångliga,
förbrännandets rättmätiga rof, och salunda berett för
mottagandet af Guds oförgångliga hjälpligheten kan för
mig finnas sorg eller glädje. Jag är så vis på, att vi
icke här kunna ega något godt, någon rättighet, med
mindre vi hafva renade själar, hvilka i frid med
Gud ega hvad Hans hand gifver dem. Ja, allt beror
på, att vi inwäntas blifva nya människor och
då kunna vi åtnjuta det himnudske redan här,
war Tader är icke så, att Han vill undanhålla
några gåfvor för oss blott vi kunna åtnjuta dem,
icke till fördel utan till salighet.

Det är nu åter morgon. Just nyss mottogo vi döds-
underättelse om Studeranden Modin, som en Lärhanda
minnes var här sista sommaren i Juni månad en
dag. Hvern tänkte väl^{de} att han i år ej skulle wara
mera inom tiden. Hvad är väl lifvet, det förgångliga,
som förvisnar som ett strå, åt hvilket vi äro beredvilliga
att egna våra odödliga själar. Vi förqata att vårt
lif här ej annat är, än en osagbart dyrbart skottid,
blott en helt kort, men vigtig resa. Denna dag lefva vi
både, men kanske en snart instundande^{dag} är en af oss,
eller måhända både, icke mera inom denna nadatid der
hvarje ögonblick borde wara oss dyrbart, medan vi ega
det. O, att vi dock måtte få dö synden och lefva Gud innan
vi skola dö den lekamliga döden!

Huru klart är det ej, som jag minnes mig förut
ofta sett och talat om, att vi måste blifva fria
från alla begär utom Gud för att kunna undgå honom.
Icke är detta något hastverk, men vi måste ju dagligen
öfva oss uti att komma ifrån alla begär utom efter
Gud. Då begäret uppsigt i oss är ju redan synden

ra afgudarnas tempel i grund. Den rättfärdige Guden
 kunde icke lida någon blandning utan Han ville
 vara deras Gud och att de skulle vara Hans egendoms
 folk, men Han ville icke ega dem ~~dess~~ tillsammans
 med afgudarne. Att detta just då kom så tydligt
 för mig, kan jag ju ej annorlunda änse än såsom
 en tillägelse och lärdom af Fadren, mina tankar ha-
 de icke det minsta då sysselsatte sig med något
 ur Biblens Historie. Men jag då Carl änse att
 ega någon rättighet att hafva qvar sådant, vore det
 icke en stor ohörsamhet?

Till C. H. Bengtson
1856 3/4

Min dyraste Bröder!

Lä jag erhölet ditt brev kände jag ett lifligt behof att ge, sått för som Dig men blef hindrad. I dag vill jag ej ge, na uppkjorta med en den knapp tiden nödgas mig till största korthet. Af tonen i Dit brev synes nästan som om jag ej varit nog tydlig för att blifva rätt förstådd. Lä jag skrifte de sista till Dig föreställde jag mig att Du ännu var liksom att inom kort bli Prest, såsom jag tyckte förhållande dels här på slutet dels då vi talades vid i Dit brev. Det var helt och hållet på grund af denna föreställning som jag ville uttala min tanka i Din angelägenhet. Jag gjorde det så mycket mera frimodigt som Du en och annan gång fört värligen lyssnat till hvad jag trott mig kunna och böja yttra. Till att yttra mig i detta ämne förändrades jag af, såsom jag tror, på uppmärksamma bröderliga intresse för allt som rör Dig. Med mig själv vet jag att jag i detta afseende varit mycket återhållsam i allmänhet, så mycket som lofligt varit tillbakelä, hållet all kritisk öfver Dit förhållande, emedan jag varit så innerligt öfvertygad att Du stode under en ledning, som gör varje afseende underordnad ingripande af en ringa vän öfverflydligt. I sammanhang deraf tror jag heller icke, att Du, såsom Du liksom synes, behöfver ångra

hög och nyheter ett fullt otium, vore den tiden illa använd, heldre om Du, ännu jag trodde, vore nära att ingå i det kyrkliga arbetet? Då jag talade om denna lilla läsning så, som en "Samvetsplikt", uttryckte jag mig i denna punkt säkert illa, då jag kom Dig att tes, det detta vore min utgångspunkt, hvilket det sannoligen icke var. Jag trodde att det i mitt brev framträdde, att detta råd men härrörde från en djupare grund än blott från en leghunden uppfattning af vår ställning såsom preter till vår församlings bekännelseshäfte, hvilken ställning icke heller jag är så ynnestjungen berägen att öfverhätta. Jag ber Dig därför älskningen om förlåtelse för hvad jag i denna sak sagt min mening kan hafva sagt som sånt till fruktansvärda. De exempel Du tog från Gustaf den tredje och ännu en annan person gjorde mig nästan ondt, emedan mina ord verkligen hade menats allvarligt, om icke i brödet som de otvunnet uttryckt min mening.

För öfrigt är jag väl både i afseende på dina yttre handlingar i och för ett fröjandes kall samt afseende på den riktiga men innerliga frägnad tillhör berägen att åtgå till den skenbara passivitet, som i allmänhet utmärker mitt förhållande till Dig, med hvilken jag, så att är föga om den väsentligaste delen, på det djupaste sympatiserar. Att det blott tilläts, tas mig att nu uttala den önskan, att icke den afvigthet mot prestarbetet, som på mer än ett sätt fröjandes inom Din familj samt ej heller det lugna, oqvadda, på visst vis maktliga lif, som står till Dit fröjandes genom Din fars ställning och omhet mätte, mot Din tydliga vilka, jag one, när utan att Du är klart medvetande deraf, förlida Dig till ett frivilligt, som varken vore rätt behagligt för Gud eller det nyttiga, så för Dig. Men frukta icke för att jag slidar med den rättighet som min varma kärlek för Dig kunde skänka mig att underkasta som säga Dig min tanka.

Slutligen min dyre Bröder, om det i det förra eller i detta brefvet skulle va, om något orätt eller något som tvistens med innersta uppsåt kunde sära Dig, så förlåt mig detta för uppsåtets skull. För all del ingen tvist, intet missförstånd, ingen höjd, intet ens något tvång må finnas och emellan. Till hvad Du gör önskar jag Dig välsignelser, men vore icke färdig att tillägga en bön till Dig: förlåta mig icke! Du redigare vi båda gå, dess mindre än något sådant att frukta. Hvad jag sagt har på mitt hjerta att säga och jag vet att Du icke blir ledsen på mig.

Uppsala d. 30 Jan. 1856

Din varmaste vän
L. H. Jönsson

Uppsala d. 30 Jan. 1856
L. H. Jönsson
Min dyraste Bröder!
Lä jag erhölet ditt brev kände jag ett lifligt behof att ge, sått för som Dig men blef hindrad. I dag vill jag ej ge, na uppkjorta med en den knapp tiden nödgas mig till största korthet. Af tonen i Dit brev synes nästan som om jag ej varit nog tydlig för att blifva rätt förstådd. Lä jag skrifte de sista till Dig föreställde jag mig att Du ännu var liksom att inom kort bli Prest, såsom jag tyckte förhållande dels här på slutet dels då vi talades vid i Dit brev. Det var helt och hållet på grund af denna föreställning som jag ville uttala min tanka i Din angelägenhet. Jag gjorde det så mycket mera frimodigt som Du en och annan gång fört värligen lyssnat till hvad jag trott mig kunna och böja yttra. Till att yttra mig i detta ämne förändrades jag af, såsom jag tror, på uppmärksamma bröderliga intresse för allt som rör Dig. Med mig själv vet jag att jag i detta afseende varit mycket återhållsam i allmänhet, så mycket som lofligt varit tillbakelä, hållet all kritisk öfver Dit förhållande, emedan jag varit så innerligt öfvertygad att Du stode under en ledning, som gör varje afseende underordnad ingripande af en ringa vän öfverflydligt. I sammanhang deraf tror jag heller icke, att Du, såsom Du liksom synes, behöfver ångra

att Du någon gång med mig samtalat om Din blifvande kall.
Jag kan nästan med rökhet säga, att denna Din ångst, i Det
bref med de bjertade ordslagen, icke är riktigt befogad. Öfver,
tygad om och djupt känande det allvar Du fatt i allt som
står i sammanhang med det nödvändiga, har jag, som ofta afven
åttat mig värdig att gifva Dig råd, varit tygt den jag kan,
icke bort tala. Nu var min tankgång denna. Men vän
är här icke fullt gillad af dem, som kommit i någon närmare
beröring med honom. Thun åttad af alla är han i an,
seende till sina ångster åtminstone icke förtädd. Måne jag
icke här har något särskilt åliggande? Må jag du bekänna
för Dig en tanke som jag ofta ^{for} tygt ehuru icke uttalat,
om ej någon gång, i någon stund af veckligt bekymmer, för
Din syster. Det har synt mig som om Du i de viktigaste
frågor saknade den enfold i åtkändningen, i uppfattningen
af sanningens saken som är så högt af nöden, mig synt afven
som om denna brist på rätt enfold fördöjde Din framgång,
Din inre utveckling. Detta synt mig icke blott gälla Dig
sjelf utan afven den, på hvilken Du mer än någon utöfva,
de inflytande. Men såsom syder är dolde jag ofta ofta den,
nå som inom mig, dels i bitänd känsla af min underlägsen,
lut och ovidighet, dels i förhoppning att Du helt vort skulle
blifva hemford af den, att hvilken jag visste att Du öfver,
lemnade Dig. Här har du antogs brista både i kunskap
om och tro på de viktigaste orthodoxa läroarna, jag har icke
kunnet dela deras tankar om Dig i detta hänseende, jag ~~kan~~
som väl kände Din innersta grund i detta ifrågasättande
ämne, har bitänd och hårdigt bekämpat deras förne,
nande både om din kunskap och Din tro. Jag har gjort

det med full trygghet, ja, med värma klädt skett för Dig,
med hvad framgång hemnar jag de här. Emellertid var det väl
ej underligt om på nytt igen en tanke hos mig ^{nu} upplifvades, den
nemligen, som jag tillförne ofta tygt, att det skulle vara helso,
samt för Dig att igår någon tid och hufvud att det arbetet att göra
Dig rät förtrogen med vår kyrkas äldre anderskare skrifter och
att förvisso en full och precis kännedom af kyrkans skrifter.
Jag vågade tro att detta skulle göra din själ godt, hvilken
lör jag, såsom nämnt är, fört gjort inom mig, nästan skugg
för att rubba eller stör Din gång, hvilken jag alltid åttat
dyt. Men hvad skulle jag föreslå för Dig, som var fullt lämpigt,
ty nu angår jag tiden varn passande, då jag trodde att Du
stod i begrepp att bli Præt. För mig stod fört den
önskan att Du finge taga in till Dig våra åttade gamla
lärnas evangeliska trosenfold och jmvär en lifvande
eller upplifvad åtkändning af kyrkans lära. I något
litet sammanhang med detta gifva intresse hos mig i
afseende på Dig stod, det vill jag icke alldeles för,
netta, en viss önskan, att munnen på vissa kritici
här skulle blifva nöjaktigt tillstoppad, eller med andra
ord, att beskyllningen för heterodoksi skulle blifva be,
höfligen tillintetgjord i det att Du för öfvet gjorde det
som på en gång var till din inre nytta och, på rät rät,
Din skyldighet. Kanne var förslaget, att Du skulle läsa
Symboliska Bäckerna, mindre lyckligt. Dock är de, och i
synnerhet Apologien af Melancton, skrifter af den största
andenlighet. Du nu examinators i ämnet afven tilltygde
det, var denna idé en rimlig? När du annars är

Philosophie Magazine Hrn. Carl Henrik Bagman
Björkholm

Stockholm d. 19 Mars 1856.

Min älskade Luv! Hjärtligen får
jag tacka för ditt så mycket trevligt
bref från Hernöland af 29de dennes,
det var en stor tröst bland de många
betygningar som denna lilla maffia, att
utåra, din trofna bekänhet och för-
nysamhet med din sara. Mamma
är på Udden emellan den är stor
klad kall, jag sände genast till henne
ditt bref och är vis att hon af den
enochall njöt mycket förtjuselse, jag
tackar God af mitt ärmeligaste Syster
afven hon nu så tillig för att var
trist och hoppas att Du på Björkholm

sjelf skall firma, samt bland alla
der sprida frid och fröjd.

Rebut lyckas nu vara på god för-
bättring, ehuru man inte har mycket
att säga på aut står i Gårskan, följande
Thursday gjorde han en liten promenad
uti fria luften, men följden var
att han på aftonen fick någon upp-
kastning af tjock slim jemte något
blod blandat. Nu går en gymnastik-
lärare till honom en gång om dagen.

Till Sallström på Åsby skall
du säga att rummet i öfra våningen
som blir öfver köket och kökskammaren
skall komma att utgöra ett rum.
Jag skall väl snart skrifa till
honom. Sedan andra dagen efter
din afresa har luften kallit sig ganska
kall om nätterna ehuru Solen

är varm om dagarna. af mitt bref
till August med flera posten har du
fått erfara det sorgliga ödet som
slutade Oskar Theringuass dagar.

Min och Allas vår sorg häröfver är
obestreflig. Men den Allsmäktige
Guden hade väl räknat hans dagar och
på hans förbarmande nåd hoppas jag
för Själs frälsning.

Att Bref från dig alltid är välkomna
har du nog förstå och tyvärrigen nu
för att erfara huru du efter återvändet
uppfattar Björnkron och hvad den för
omgifnad dig.

Afslutige hälsningar från Alla
i hemmet och från Din Pappa
P. Bergman O. S.

P. S. Jag hoppas du i Pelen fick emottaga
mitt bref som om det August.

Min älskade Care!

Skrija ville jag, men hvad har jag att
säga? Den inre menskan är i smärter och
förtvilit, likvisst i ett omväxlande lif, som
Gud gänt behöfver skyta mig ifrån sig
för min stora ströfrets skull, mig som
var g. meningen att säga, utan för öfrigt
jag har ingen tro. Och hur skall jag
blifva begämn att på denna tiden bli
den kunniga tillämpningsdel.

Enkel Styr, gå fram. På ett ögonblick, som
har jag just intet att säga. Den 7. maj
är Wilhelm och Gustaf ut exarion från
Lund. Jag kommer till attas vinter

nykomling i lilla byggningen, så se huru
den den är beskaffad. Mycket i ett hus
på engång. Spöklig helerna fortfarande ännu
men med omväxlingar de flött förflytta
sig på andra, tvärt och är bättre. Men
Robert går nu inte när det är varmt och
långt, men, hur länge? det vet Gud, gör
han efter sin barmhärtighet med oss.

Henrika har en liten krets af flickor i
kring sig, tvänne andra vermländ flickor som
äro som söker skydd hos henne mot ver-
lden.

Här är nu alldeles som sommar i luften.
Men Paul började skolan i förrgår, med
färd och för skolans skull; men först kom
nu en bad ute. Han har varit och
af närmast till Gud, men det

smått för oss alla. Hvad det är först
klarade på jorden.

Adjo min dyse vän

Henrika Schultzy.

Den 29. April, 1856

Hilse Johannes.

Mycken tack för dina bref till mig, jag vill gärna
skrifva till dig, men jag har så brist på tid med min
läsning, så att jag måste uppskjuta det till längre
fram Din

Wilhelm

Stockholm Långfredagen 1856.

Han skall den måttigare på besegra hans
 fjäta, det är så många hinder. Om
 det blott en gång blefve en försäkring
 hos honom af hans eget väsende. Han
 du Carl så skrif till honom varningens
 ord. Jag har märkt, att han visse
 arbetet som målet för denna tid, för
 vårt lif här. Jag tror att han alls
^{skulle} antag och tänka på hvad du
 (vare) skrefve. En ännu helming
 till alla som besluta sig att söka Guds
 och Christi rike från

Edw

Kenia.

[A large, dense collection of handwritten signatures, many of which are crossed out or written over each other.]

Icke känner jag mig ha någon särskilt
 gäva att skriva nu och berär jag, det
 får väl bli som det kan. Du berär ja
 lhet och då du gör det skola vi vaka
 att g vara alls för sparsamma.

O Lyse Carl det är i dag långfredag. Emil
 och jag äro ensamma i Staden, allt är så
 stilla, allt omkring mig idel god gäfsa
 af Gud. Jag har i dag åter genom ett
 besök på fattighuset åter blifvit påmind
 om huru mycket vi ha att ha vara för.
 Huru lida ej människorna omkring oss, hvil-
 ken samvetsplikt är det ej för oss att och-
 ra med vart fjund, att gifva alla våra
 krafter åt honom, hvars lifegna vi med rätta

är. Jag tycker nu att önskingarna och be-
hoven för detta lifvet har försummat för mig
mera än fört, men nog vet jag att du haft
det så fört sedan.

I går for Robert och Annie ut och de
är de nu alla. Med Robert börja vi nu
ha det så att vi ej något bygge på hans
tid här synligen bland oss. Mången har
jag tänkt att du måhända såg honom
för sista gången då vi skildes här.
Han själv är allvarsam och stilla,
synes mig ofvörlaten. Väl är han så
rask att han kan gå utse litet på
Udden, dock är rakert hans lif flågtartat,
& lifskrafterna svaga. Dock kan jag
ej säga att detta är svårt, det kännes
som ett slags myta föreningsband
mellan oss och honom som drager våra
hjärtan till sig. Du förstår ju att

människan vet intet, det är möjligt att
han kan lifva längre, men icke synes det
oss så. Annie är stilla allvarsam eller
stillt sorgande, men förefaller och ofvörlaten.

Haways gång Robert bli samre reser
så tydligt Guds kärlekshands milda, bön-
slag, något ytter anledning är ej vid
händer utan det kommer just då vi
behöfva det. Frossen går och kommer annan
fortfarande hos oss - allt godt från Gud.

Nog ser jag stundom Carl huru mycket
godt jag fått genom dig fastän det icke
kommit från dig själv. Jag kan ej nu tacka
dig, du vet själv att det till förors ett bätt-
färdigt & hjerta, men Gud walsigne dig
och hans unde vare dig innerligen
nära i alla dina dagar.

Pappa har varit allvarsam en tid, det har
känns mera höjt med honom nu än fört,
anden har klappat på, men det förors
mycket att Gud får nå, att gifva sig själv.

Stockholm d. 2 Maj 1836.

skall du säga mig det. Det är gott
att höra af andra och. — Atminstone
tror jag bestämt att du medan du än-
nu har det som du har det, medan du
annu är der, att du bör då tillfälle
öppnar och lankar sig besöka de fattiga.
Nog är det väl, att jag ej menar, att man
skall gå och "verka" såsom här tales, utan
blott söka följa Trälarens tala upp-
maningar, att öfva barmhertighet, och
det icke blott med den påtagliga gifvan,
utan och medelst omvårdnad och råden
mora, nog tror jag och, att man kan,
utan skrymtan få säga några ord om
deres oödliga öfver, ja visst kommer
det ofta skrymtan, ^{med} men Gud är den
som skall rena oss, och det sker genom
afnien. — Jag förundras öfver att dag-
ligen se barmhertigheten så framhållen
både i gamla och nya Testamentet,

Men allskade bröder!

Nog har Gud gifvit och gjort rätt
mycket med mig redan av lekasnigen
Skildes. Jag har känt, mina fasthet
och funnit att det j. för betraktade
såsom hinder är nådegåfva, beredelse-
amnen för bildandet af en enre men-
iska. Men som du vet blir intet rent,
eller helt med mindre den sanna bot-
färdigheten blifver väsentlig uti oss.
Det är just detta väsentliga, denna verk-
liga kännedom af mig sjelf utom Gud,
som jag behöfver men hoppas säkert att
erhöfa i senare tid. — Jag förstår icke
hvarför Gud just mot mig kan vara
så utslagligen nådig, icke är det min-
striket, som waller det, utan det måste

Uti
Mörkheten

bestämt vara förburen som jag helt
ovärdeligen får åtnjuta, hvilka försöka
Guds eget Faders hjertas barmhertighet.

Gud är så ofta med mig uti det min-
sta och då jag felat, det j. g. kan rejd
är återkommandet så ljust. - Till dig
kan jag tala så här denna stund, men
jag tror icke till någon annan. Må vi
dock vara hvarandra det hafva stor lön,
men ha vi varit falska och olydiga
må vi då gå till honom som kan
rena oss sedan vi örenat oss.

Jag fruktar för Carl, att det vore orätt
om det länge så förblefve för dig i det
yttre som du nu har det, jag har visst
intet råd att geja, men farligt är om
man själv grafver med sig genom tankar
färlade ^{fullkomligt} egenhet, ehuru för en själv
omärkligt att så är. De yttre förhållande-
na ha ju så mycket inflytande på oss

vårt inre, och jag har bestämt funnit, att
så jag haft mycket yttre ro och kunnat
vara till hinder, har j. just haft best
inväntes och Gud har varit mig närmare,
att allt genom honom, helt och hållet
genom honom, gåt lät och väl. När
det är så, litar man minst på sig
själf och måste kasta alltsammans på
honom, som är oss innerst när och vill
själf göra och verka allt i den mån
vi misströste på oss själva, men lita
på honom. Dyreste Carl, måtte vi
besinna och bekanta tiden, att Gud må
få göra sin vilja med oss! - Frenden vet
och många tätt. - Må nu alla ord jag
har skrifvit vara sanning inför Gud, det
är ju inför honom, den himmelske Fa-
dern, jag vill och måste vara upprikt-
tig! - Känner du Carl någon falskhet
uti detta, eller något annat bryr så

Älskade Carl! Nu ha vi ej skrifvit på
länge. För mig är det litet svårt att
göra det innan jag får några rader
från dig. Jag känner mig ej fullt
viss om du på något vis agillar mig,
så jag ickes ens sätta en helsning på
så lång tid. Men kära Carl, nog vet
jag att det ej beror på så litet då
grunden är en, och vore det godt
att få några rader från dig och det
bli väl i sinom tid då du kan.

Din
Lyster.

Udden d 13 Maj 56

Philosophie Magistern Hrn C. A. Bergman

Björkbyen Stockholm d. 29 Maj 1856.

Min älskade Son! Att det alltid är så
särskt för mig som Mamman och Systrarna
på emottaga brev från dig kan du nog
förstå, till min ledsnad fick jag deraf erfara
att du fått korning af frösa - men hoppas
att det måste snart hafva en afgöring.

Som du af mitt brev med förre posten
bemärkt hemkommo Gossarne följande
Fredag från Upsala efter att de hade
gjord hederande examina Wilhem med
18^a betyg och Gustaf 15. Jag for ut på
aftnen med Gossarna till Udden och Ströet
efter vår diktning. H. spelade 20 minuter i
atta blef Armi förläst med en välstad
Dotter till allas vår stora glädje. Armi
samt den nykomne befrinna sig Guds lät
väl, och Robert sågnes som han kan
vara ~~med~~ vända sådant raskest och kast

B

Väder som vi nu en tid haft. med oupphörligt
regn och kall Nordlig Storm. så att
några mornar endast varit 3 grader kalla.
Fjolde Nattn regnade så att det liknade
en syndoflad. men luften är i dag något
varmare än förr. Om och hvar som
af Barnen kommer att med mig sällskapa
till Skerlund kan jag inte säga, men
någon önskar jag få någon med mig. Annis
helt väntade Syster har inte afkört, inte
heller har något brev från henne ankommit.

Utän vidare för denna gång får
jag hälsa från Alla i hemmet genom

Den Pappa
P. Bergman Öde

Philosophie Magistern Herr C.H. Bergman.

Björkfors.

Sthlm, den 29 maj 1856.

Min Älskade Son.

Att det alltid är kärt såväl för mig som mamma och syskonen få emottaga brev från dig kan du nog förstå. Till min ledsnad fick jag däruv erfara, att du fått kännning av frossan - men hoppas att det snart måste hava en övergång.

Som du av mitt brev med förra posten bemärkt, hemkommo gossarne förlidne fredag från Upsala efter att de hade gjort hedrande examina. Wilhelm med 18½ och Gustaf 15. Jag for ut på aftonen med gossarna till Udden och straxt efter vår Åitkomst, kl. fe-
lode 20 min. i 8, blev Annie förlöst med en välskapt dotter till allas vår stora glädje. Annie samt den nykomne befinna sig Gudi lov väl, och Robert så pass som han kan vara under sådant ruskigt och kallt väder som vi nu en tid haft, med oupphörligt regn och kall nordlig storm, så att några morgnar endast varit 3 grader blidt. Förlidne natt regnade det så att det liknade en syndafloed, men luften är i dag något varmare än förr. Om och vem som av barnen kommer att med mig sällskapa till Norrland kan jag icke säga, men nog önskar jag få någon med mig. Annies hitväntade syster har icke avhörts, icke heller har något brev från henne ~~avhörts~~ ^{ankommit.}
Utan vidare för denna gång, får jag hälsa från alla i hemmet genom

Din Pappa
J. Bergman O:son.

Avskrift: originalet hos Rune Alm.
E.L.W. Bergman, 6.4 -29.

Åskild Helena f. 2/5 1856
+ 1/9 1856
1. sid
Geda Hanna f. 3/2 1858
+ 7/1 1859

Stockholm, ~~den 29~~ Maj 29

Älskade Bröder!

Tack för ert brev. Först i dag på morgonen
har jag läst det. Det kom för några dagar
sedan till landet till mamma så jag var i
staden.

295.

Det är bra illa, att man skall vara så öfveröf-
ver och oskicklig, att ta emot den nåd Gud gifver
och vill gifva, ingenting kan dock förändras
genom en själ. Jag menar både uti inner och
yttre afseende. Det är så underligt, att Han
kan gifva, fastän vi ej ha honom den.

Som du säkert får höra genom brev från nå-
gon annan, var Gud oss nära och hjälpte oss
liten flicka till världen i Fredags afte 28,
(250mg); men innan den dagen och stunden
kom, försvorades såkert många öfver klagomål
infrå honom som vara hjertan och hvar alla
sorter, dock tog Han sin hand ifrån oss
utan var så nära. Hvar Carl må vi en

gång bli bortamma och kunna tacka.
Någ var det genom hög kraft och hjälp som
Robert just under hennes värsta smärta var
stilla och hade ena styrka, så att det afgick
utan någon ^{merlig} följd för honom. Några
dagar följt var han på sovg, att han blev
illernaende ^{efter} genom minsta oförvaktning.

Solen visade så behagligt många strålar
just på den stunden efter att ha varit
bort i flera dagar. Emil och Klara skulle
få frännen ^{samma dag}, men den uteblev. Synes det
icke tydligt, att det är en ande som
har till och helar i sinom tid? Skole vi
ändock icke tro både i ljus och mörker,
så vi så väl ser, att hjälp alltid är beredd
och att mer än vi trodde?

Bröderna komms samma dag middagstiden
från Upsala med en bård aflyftad. Från
från frännen ha de och varit en tid,
den tid då det just ^{var} mest välkommit för
dem, att få vara friska.

Idelt sedan Emil slutadt sin läsning,
eller nästan sedan sista tiden af deras

har han haft ett ena stilla och stadgadt väsen
de, har begjadt beflita sig om bönen. Må det
bli förgång hos oss alla!

Jag var bröderna 3 och Mellendals familj, som
går i vår brödras och det var rätt bra,
andra och jag hos Finnears och det var rätt bra.
Jag tror för oss alla, att höra. - Bland annat
sade han huru Christenormen icke är något
att leka med, och huru hvarje minnat flyr undan
oss, om kärleken talade han mycket, förklara
Johannus 1 Gjestel 4 cap.

Efter det annat angående Christenormens
däringer varit så bane, kan också jag säga något
ord därom. Stundom har det kommit en flygtig
tanke för mig så, huru vet du om allt detta
är sant? kan Guds väg vara så enkel och ändå
så underlig med minniskan? osv. v. Då har jag
undrat om detta blott varit en lös tanke, eller
om det varit min grund och huru ^{om} det möj-
ligt att hela Guds närvaro med mig vore byggd
utan grund och delvis som utanför, och huru
vore det möjligt att något trifvel kunde kom-
ma om ens innersta rot och grund trodde,
det vore ju så det samma som att veta.

Säkert om detta, säger jag med trifvel angår

har jag blot, mig vetteligen, mækt helt roligt
och ringa, icke på något vis orovande, blot att
dét rå kommit för mig. Gud vet mitt in-
nersta, huru mycket tro du finnes, något
dét väl sakat mindre än jag tror. Skym-
tade vet du, att vi alltid äro ennär det blir
uppgjäft till innersta botten.

Det vore sakat bättre att ^{ha} ~~uppara~~ ^{en kanske enbart} och verk-
liga trofvel; ty den igenom kunde ju sann tro
fästs i hjertat? Eller hur? menar du icke
något sadant i ditt brev? - Jag vill ändå
ej säga att något är bättre, utan allt är
bäst, blot vi följa och laga vara despa, sadant
dét gifves. - När loas det motan redan
för det temliga att lyda ^{ö att bedja} samvettet, ty den
frid man eger då ^{och} man blot i ringa mån
kan säga jag kan ingenting ~~emot~~ sanningen
utan med sanningen, afviger dock mycket
allt annat.

Det är, dag vardag, så se om det blir
något mera tillagat innan påsten afgår.

Det under sin stränge läsning. Beständ
har det väl från afvid med sig själv, som
hela, så det är ej värt jag säger något mera
derom, du förstår mycket bättre än jag gör
det. Skrif till Wilhelm när du kan. Att
tala derom hjälper ej men att gå enast derom
om vi det kunna.

Jag vet ej om någon namnt för sig något
om Alm, att vi äro kommit att raka honom.
Men är här ett par gånger i veckan. Han har
annat sina kval, dock stundom någon stunda
hopp och trost. I det hela är det väl litet grand
bättre för honom nu, än för ett år sedan, men
nog är hans lidande gräfligt stort, dermed för-
står du väl, jag ej, att det annalenas
än som det är (alla ord bli skyndsamt) af Gud i med
honom gifvet. Han tycks vara under en mycket
måga uppföstan. Skrif till Carl om vi nu
alla bli bröderskaps för Gud och lefa ett
nytt lif i Gud.

Den

Syster

Mamma till minn
och förneftet nästan tiger, så har man mera
öfverflödande att påminna. Om du skrifver
några rader till oss nu snart, kunde du
jag nämna timman för vigningssakten.

Särda äro våra hjertan, då de ej vackas
till den innerligaste tacksamhet för vår
Gud och Fader. Så vi nu på se No. 1, så
vack som han ändå synes oss, här ibland oss.
Du förstår, icke kan det vara att bygga
på, men det är det ju ej heller med den
frickatte, som toges den alls upphållande
kraften ifrån oss så låge vi ju alls mere.

Jag tror jag att Roburts sjukdom
hör till Guds underbara leorning med sina
barn, sanna arma barn, som behöfva så
mycken uppfostran för att kunna intaga
platsen i Fadershuset.

Wilhelm har också säkerligen haft nytta
af sin resa, på många sätt. Det är straxt
något gott så de naturliga krafterna och lifvet kom-
ma tillbaka till naturen, ifrån att vara i en
så onaturlig sammanträngning och gräfnings.
Du förstår nog om jag och uttrycker mig elli.
Jag har ej lust att tänka på den Menika

Älskade Carl!

Endast ett par rader från broder Carl!
Jag vill blott säga, att det vore oss dyr-
bart och kärt, att få se dig här något
långt. Mamma önskade det också, dock måste
du försöka själv, huru du känner det, vi
veta ej. Afbröte du dengensom den läs-
ning, så att lusten förloredes eller så, då
kunde det ju vara elli. Vi vilja därför
ej yttra någon stark önskan, utan öfver-
läta saken. Det går nog som det skall.
Här har varit många om och men an-
gående Roburts resa till Norrland, eller
gravblifvande här. Hans lust har varit af-
vandra Norrland, dock har frågan flera
gångar varit nära att förfalla, genom de
många svårigheter, som anses vara dermed
förknäpning af vår gode, ömtänksam.

Wilhelm far med dem d. F. se om alle
 Astrid far leva, eller far d. allt är bra.
 Hon är ganska klen.

Raderna blef flera än jag tänkte, du måste
ha afseende med dem, de ha helt och hållet
flutit fram. Nå det är hyfsat som talar.

september 1856.

Min dyre Älskade Carl.

Gud vare tack för ditt brev. Jag känner anningen dårv, måtte jag icke hädanefter som hitills ofta hindra och försumma kraften av den andeliga gemenskapen, den kunde säkert vara till mycket hjälp på den vägen vi söka att vandra. Mycket glad blev jag blott i det innersta över det du blev Frälsat, och att du tager pastoralen med samma. Skulle ej Gud bevara din själ oskadad under denna examensläsning, då den är så fast ställd, om och av människor, är den dock av Överheten, den Gud bjudit oss lyda. Nog är jag säker att Jesus vill hava dig att predika, och i sinom tid i behovets stund låter Han sin nådes strömmar flyta även genom ditt hjärta till många själars hjälp och befodran. Det höres från skilda håll att Fadren väcker hunger och fräger människorna. Man behöver trogna arbetare i vingården för att fylla platserna i sina boningar därovan. Ingen den av Gud utrustad är bör undandra sig hans tjänst. Även på detta sätt, om kallet är svårt, är det dock i den store Herrens tjänst, och således i hans kraft, arbete icke bliver svårt. Min Älskade, Gud skall sannerligen välsigna di och giva sin nåd och frid rikligen över dig.

Tack min Carl för det du bestod skjuts åt Westbergs. Emil är arbetande på en grotta, som tycks lyckas bra. Han står här bredvid och ber hälsa. Ludvig Wetterdal är här som invalid, han har vrickat sin fot i berget, men tycks bliva snart bra. Han ber hälsa.

Din Överrock skall jag skicka till Hernösand.

Adjö min dyre Carl, jag har ej tid till vidare i dag. vi vänta Bänke hit. Hälsa Evas och hennes man

från din

Mamma.

Innerliga hälsningar från Henrica. Kilman har rest till....

Stockholm d. 14 Oct 1856

Min Älskade Carl! Ditt brev af 27 just
före afresan från Herrnäs och hur jag haft glädjen
emottaga. Dett smärta mig höra att denna
ögon blifvit sjuka, men jag hoppas att du
efter någon vila på Björnkloster åter skall
blifva frisk. Värmlingen Karl skulle
det hafva varit att få välkomna dig
här i hemmet, men du så ute är, får jag
hjerkligen välkomna dig till hemmet i
Björnkloster. jag har omtänligt märkt att
göra minnelse reser inte mera än att
förklara det föräldra kärleken följer
dig öfver allt. Guds frid och nåd vare med
dig och oss alla, hälsa Robert och Arni
och var der Swagens stad så och Wilhelms
här Wilhem från Eder Pappa
i Bergman Ö

Björkfors 2. 8. Nov. 1856

Käre Broder!

Lent omsider har jag nu fått färdig
Min predikan och skryder att ginst af
Sända den; jag hade kunnat få den
färdig för, men jag om ej oöfverväldig synd-
sättning kommit i vägen. Briggen
Senicka kom till Kapasanda och loss-
ade der en del af sin mjölk last och
skulle sedan till Balix för att lossa
resten, ^{och sedan med last till Kyla till Stockholm} men för ihjellande motvind
kunde den ej komma dit, hvarför
och emedan vintern var i anläggande,
jag for ut med några män till Brig-
gen, liggande i Skärviden och segrade
med den till Svartska, der lossning
och lastning verkstades natten & dagen
och Briggen har just kommit ut
innan det frös. Sedan har den haft
vacker och god vind så att den troligen
just är i Stockholm. Under denna
tid måste arbetet med öfversättningen
hållas. Efter jag nu kommit att tala
om

om fartyg så miste jag uppehåll mig
vid dem ännu, emedan deras öden göra
anspråk på ditt deltagande ja alla men-
niskors, så vidt det är just de, som nu
föra bröd till våra brödlösa orter.
Skerter Maria" har lyckligen andad
till Calix med spammils last. Skonata
"Agne" som också skulle till Calix lastas
med spammil har för storm mist en-
löpa i Båhustas och har derstädes in-
frusit. Din Bröder August reste igår
till Haparanda för att taga några mäs-
or styg med de spammarna.

För ditt bref till August och Fru Ca-
rolina, junte helningerne till
Mosterne. Mammi Anna har jag fått
uppdrag att i första hand framlämna
hjärtliga tacksägelser. Fru Carolina,
hvilken ännu skrifva några rader
nu, uppskjuter dermed och anmodar mig
att nämna hennes Sydämeliska ter-
veidia att ork hon fått känna något
af den ^{första} dyrbara stund du haft i öfr.
Tornea kyrka. Mosterne emottogs

dina helning med hjärtligt deltagande,
likasom de junte dina öfriga kärna-
rande Wänner följa dina öden der-
uppe med hjärtligt deltagande.
Mammi Anna ad ännu gån had,
men huru länge, ad ej kunnigt.
Allt mitt elände har jag haft
dig och de andre för mig kära de up-
pe ljuflygt inför mitt hjertas öga
God styrke dig och eder alla de uppe
samt oss en kvar had nere samt
lofse oss alla till samma saliga
mål för sin förunderliga kärleks
skull! —

Emedan August ad boka så ad
had så många, som göra anspråk på
min tid, hvareför jag nu slutar
med dessa brödkause rader
med hjärtlig helning till Wilhelm
från oss alla samt särskild hel-
ning till ditt värdfolk från
din ringe vän
Jens Mustajärta

Ad den andra skrifvningen till Fru Carolina i ett. Skall jag försöka få
från dig i första hand medflykt. Skall jag försöka få

Waldemarsudden den 7 Jan 1856.

Älskade Broder!

Mycken hjärtlig tack för ditt bref, som jag fick i Fredags. Nog böjer jag mina knän, men mina böner blifwa så ofullkomliga och slappa och alla tankar i egenkärlekens och högfärdens väg komma för mig under bönen. Gusten och jag hafwa tagit oss före att nu medan vi äro på landet, läsa ett, kapitel till sammans och sedan bedja vi på knä qvål och morgon. Ibland kommer det för mig, att jag ej är i bland det utvalde och då blir jag så ängslig, men i mitt lättsinne

Herr. Hög. C. H. Bergman.

P. J. J. J. J.

Matarunge Proffysio

som ärfstort hos mig så försvinner allt
så fort, dyra broder glöm ej bort mig,
din djupa sagne broder, & dina böner.

Älskäl dyra broder! Mitt brev är tomt,
men dock nödvändigt, ville jag nödvändigt
skrifwa för, att hafwa hoppet att få
något mera brev. Din Emil

Söndags eftermiddag den 4 Januari 1857.

Kjærlige Hælsninger fra Henna
troligen for hun var hjemme. Sommer
forst styra for broder og hemmet,
hvilket hun nu mere datteren vil, og forst

Valdemars alle om 22 April. 1897.

Min ælskede Carl! H. Bergman

Några ord, ehuru jag inte har något
särskildt att säga, kans det ändå som
något samband att skriva litet, och an-
kast var jag och rädd att jag var för
mycket ensidig då jag bad dig resa hem
hvilket inte får styras af människor, utan
Gud själv tale i dit hjerta dörom. och
lida dina steg, så i ^{nå den} ditt yttre som på
den inre vägen.

Henna och jag, äro nu ensamma
på landet, slita utom oss, så äfven inför
Gud, då vi inte få känna världens och flodens
vid klubbande, som stundom bortskymmer
Guds ledning och vilja med oss. Allt om vi
i allt, fick tag på Guds vilja. och kraft att
göra om.

Men kan ej iplund, utan förvaring se på
lidens yttringar, vika af Gud anda nu skola,
nog rör den sig stundom, kraftigt öfver allt,
motte och Anden få upplysa människorne
om sanningen, sanningens väg; ordet som
är så rikt förord af, visar rätt, men vårt
mörker kan det ikke fatta.

i söndags för Pappa och jag tidigt
till Staden med båt, kläddan mellan 7. a 8.
då vi såg en vacker syn, yordant säkert ikke
på länge passerat på Stockholms stränder:
vid Kastellholmens stad bakom en liten trädgård
låg G. bosman från holm militärn på knä
med ansiktet nära jorden länge, så vi trodde de
vora döda men när baten kom nära, hörde
vi en af dem bedja högt länge, och alla
med bakt hufvud lika på den fuktiga jorden,
de hadde sökt sig en ensam öfver plats,
förat få hålla sin bön. Rökkelöikorna
^{hörde} ringde från flera håll, sjön hvar spegelklar,
och jag kände mig innerligt vilja bedja att,

deras bön måtte blifva hörd. Skulle Gud
och kunna tränga in i kasärnarna vore
detta ikke och its under. Detta påminne mig
om det ore last om litetlidi tid i Stockholm
då människorne sökte sig uti ensliga ställen
förat tillsammans få bedja Gud. O. måtte
kraftens Ande komma ned äfven med
det sanna Gudsit, att de starkes uppsvaknade
själar ikke ända måtte få famla i mörkret
efter rätta vägen det de hafva fått ett
begär att sträffa. Nu är tid för oss en troas
att taga fatt på nåden då den så allvarligt
virket, ty efter en sådan tid ~~brakar~~ brukas
att mörker uppkomma.

Jag lästes mycket efter bref hvarje post
dag af Edw.

Fråga Robert huru mycket tapitet,
och till hvilket rum jag skall köpa
till näsby. jag önskar att med förste
få laga i ordning det som skall dit upp.
Adjo din mamma. Håls de minna

1857 ²/₁₂

Älskade Broder!

Som det nu ad så länge sedan
jag hörde något af dig begynner
det att bli så tomt och ledsamt
då jag tänker på Dig.

Här vän! Hvad sysslar du nu med?
Ach hvad tänker du på, angående
Din bana! Svar på desse frågor
står du, äro efterlångtande för mig.

Sjelf är jag nu till ett sorts hvilande
tillstånd, sedan jag begynte få något
högare än hvad det i allmänhet varit
för mig denna sommar och höst. Men
öfsligt och tomt har det varit och
ännu är i själen efter att vara
förd än hit och än dit af uroliga
^{många} stormvindar, O måtte det ej gå så
långt att det blir en torka till
dåd! — — — — —

Herr. Mag. Henrik Bergman
Stockholm

I sanning, är det mycket mörkt i min
själ, och jag vet nu ej mera huru mitt
tillstånd är, ofta tänker jag att det är
ute med mig och att mitt hjerta har
blifvit förhärdadt; dock måste jag ännu
försöka hålla mig uppe, och ej falla
i förtviflan på möjligheten att blifva
renad och befriad från syndens hår-
wælde i hjertat. Men det måste
ske genom den wälsignade hand, för
hvilken det är möjligt, som för små
niskor är omöjligt. Hvilken arm är
människo hjertat! Ingen är god utan
Gud alena. Ilyckligt och attidig skall
du vara skall du vara på jorden, wos
ju den barmhärtige Fadrens ord till
Brodermördaren Cain; så wiker man
och undan för Gud, för att icke mista
det lif man får genom brodermordet
på Fadrens införde. Nu måste jag
afbryta hvad som wore att sagas följande
af hvad som är sagt, emedan jag
känner mig owardig att tala i dessa

amnen, som jag i dessa werket
förtälar. Mitt walpråk borde ändast
wara: "Muskunda dig afwen mig
aimas förklarade Son."

Hälsa Wilhelm, Gustaf Emil och
Paul från Din ringe

Din Broder
Johannes
Kära Mamma hvarstigt från
Din

Om du finner dig uppmuntrad
att sända mig några rader wos de
mycket, wälkomna, ehuru jag
känner mig mycket owardig att
Din wänkskap af dem som äro i
nåden, emedan jag själv är ett hö-
fam låter för mig af och an-
Men bed för mig om du kan!
Din

Närby den 2/12 51 - Ringa Broder
Gif mig några rader till julgäpwa. Det är snart julen
och måtte den äfwen få blifwa i hjertat!

Uppsala d. 10 Dec. 1857.

Broder!

Böckerna har jag bekommit och förundrats öfver deras billighet. — Tack!

Om I läst något i missionsbladet och möjligen viljen weta något mera om Herrmansburg och Afrika, så betitlen det och äfven medföljande. Jag har flere exemplar.

En Riksd. Skatt följer.

Hälsn de dina. Jag tänker med glädje på den tid jag hos Eder tillbragt.

Guds wälsignelse inkomas Eder
Din

N. W. Nyff

2/1 1881

Översättning

Ärade Magister B-n.

Jag får med några rader meddela, att Kristendommen här är, även, som den hel. Andes verkningar äro såsom då, när Magistern har varit i Matamoras. Och man har instämt Kristna för den hel. Andes verkningars skull till tinget i Haparanda, och Länsmannen har haft ett ogudaktigt vittne, som intygade med ed, att de ropa i kyrkan, men han vet icke, vad som kommer åt den. Och de Kristna hade fem, vilka intygade på ed, att det var den hel. Andes verkningar och att man ej kan behärska dem. Donaten sade: Värde veta ni, ~~att~~ om de ^{icke} vore djävulens verkningar? De Kristna svarade då att de hade själva erfarit detta. Och de fångas rörelser och blevo fösta ut. Så stor är nu blindheten i världen inför den vilkas ögon äro öppnade att se. Nog borde man nu klampa sig fram så, att denna världen syns ringa och oduglig emot den övervinneliga vår Herres Jesu Kristi Kunskap. Vem är som övervinner världen? Den som tror på Herren Jesus Kristus, och vår tro är den som övervinner världen — — —

Tajala 10 sept. 1858

Mons Olsson Kangasinen

hvarföre jag också är såvæls angelägen här,
dock förnäjd med utgången, huru den än
må bli, öfvertygad att uppdraget ej
kan komma i tagnare händer än din.
De kontanta utgifter du härfor kom-
mer att hafva skola tacksamligen
godtgöras, men det besvär och bekym-
mer jag härigenom ådrager dig, måt-
te Herren i sin kärlek ihågkomma!

Om Herren af nåd hjälpt den aflönas
syster Henrika fram, så gif ak henne
det här af ~~att~~ Jesus den bästa och tryg-
gaste vännen, alla sorgandes och be-
dröfvades huldä tröstare ware ak
hennes tröst, amen!

Älskade Bröder! förlåt mig nu
detta vidlyftiga bref ak glöm ej att
bland de många, som behöfva vän-
ners förbåter är ak din

svage vän och bröder

Jerd. Mustaparte,

Framför mitt barnkära hjerta
helaning till de små Kära Vännerna
John, Carl och Nilda, ^{Therese och} Lilla Sigris ej
för glömmas!

Jms

Näsby den 3te Oktober 1858.

Käre Bröder Karl!

Med sista post blef jag genom Patria
underrättad om Fredikas död, och skulle
då genast skrifvit till dig, men hann
ej, emedan jag fick brefvet först på
lördags-morgonen. Då jag genom din bro-
derliga kärlek blef underrättad om den af-
lärnas sjukdom, var jag visserligen för-
beredd att mottaga dödsbudskapet, men
då det gällde att tro, det hon verkli-
gen ej mera fönnest i tiden så
var det och är ännu mycket smär-
samt, isynnerhet därför, att om jag
vunnit öfver min otro och deraf sig
härledande jordiska inkomst och hin-
der - jag möjligen kunnat få närva-
ra vid hennes dödsbädd. Du be-
linda uttryckte sitt deltagande genom det
kärleks-förslag att jag skulle följa med
den till Storkholm och komma tillbaka
med samma ångbåt (jag skall försöka be-
vara detta hennes vänskapsbrev i tack-
sam åminnelse) och jag hade tillräck-

helt tydliga både inre och yttre vinkar
att antaga hennes godhetsfulla förslag,
hvilket hon till och med hade meddelat
åt Pater, men i verldshedern - detta
otrons-foster (jag hade ^{nemligen} hunnat upp-
gifva annat viktigare skäl för min re-
sa, än att träffa Fredrika) hade så
stort wäld öfver mig att jag icke bemö-
dade mig om att undanröja de
wissertigen stora men ingalunda öf-
vervinneliga hinder som stod i vä-
gen. Jag är skyldig den för mig kära
aflednas minne att tillstå detta bå-
de för Gud och människor. Jag an-
klagar mig sjelf, suckande om nåd
och förbarmande ^{för} såväl för detta
som alla andra mina öfverträdelsen,
i hopp om förlåtelse för Jesu skull.
Oaktadt hennes många felsteg oaktadt
hennes fräghet att motstå och öfvervinna
de stora frestelser som i Stockholms plä-
gat henne, (hvilka hon afwen i sina
senaste bref till hufvudsaklig del upp-
gaf och tillstått) sorjer jag henne såsom
min inför Gud älskade Brud. Abrahams
Isaks och Jakobs Gud ware hennes Gud

och samme Gud baje mig arme ensli-
ge främling till ödmjuk undergifven-
het med sin wilja och läre mig att
med tacksamhet erkänna Hans fader-
liga kärlek och wärd om oft vanartiga,
otacksamma barn.

Kärleken hoppas ett saligt återseende
då man icke tager sig hustru ej hel-
der hustru gifvs åt man, utan de äro
såsom Anglar, som i himmelen äro
Marc. 12. 25.

Mitt samvetes fordran är att hela
din omgifning får del häraf.

Jag kommer nu med ett uppdrag, som
kenhanda kommer fram så sent att
dessa fullgörande mötte stora ja kan-
ske redan öfvervinneliga svårigheter,
men jag wänder mig dock dermed till
dig, förlitande på din broderliga bered-
villighet att göra hvad görs kan.

Jag önskade för Fredrikas nu liflösa brud,
en särskild graf, för att, om Gud så vill till-
ståndja, nästa sommar på densamma uppre-
sa ett enkelt kors. Du vet käre Bruden hu-
ru ett synbart litet, dock kan innebära
mycket.

betydlig till quantiteten men utan
betydighet med afseende på quali-
teten. Tillfölje deraf quäljes hon
väl ännu mera både andligen
och lekamligen. Om morgnarna ka-
stas hon af djifwulen gång på gång
till golfvet och qvider öfver sitt
ohjelpeliga elände. - Tala wid gum-
man Thor om henne snart och
om tiden det medgifwer, känn, låt
mig weta, hvad gumman säger
om henne. - Om det är subj. har jag
talat med eder för. ^{Wilhelm!}

God välsigne eder! ^{Leoswig} är
nu vår familjemedlem. -

Din Moder

Herman.

Låt oss få weta om det går Wilhelm och
Gustaf väl, och om de upplefwat något
synnerligt.

Uppsala d. 12 Okt. 1858.

Broder Carl!

Må Gud bo ibland eder med sin Nåd
och frid allt rikare och rikare för
hvarje dag, såsom Han för mig öfver-
dige mer och mer uppenbarar sig så-
som den lefwande, bönhörande, alltid
närwarande Hjelparen! Med glad
skam måste jag utropa: mig är barn-
hertighet, oändligen stor barmher-
tighet wederfaren. Hvarje dag för
med sig idel nya bevis derpå, att
Han ser till de elände och fattige
och skänker dem af Sina förråd
mycken tröst och oförgånglig rike-
dom. Så lockar oss Kärleken till
kärlek, Guds- och brödrakärlek - men
swag är denna såsom wi. Därför
behöfwe wi ju hjälpa hwarandra till
förfäran här. Förbönens hjälp är
den bästa gåfwa, wi hafwe att sän-
ka hwarandra. Låt oss häraf

gifva hvarandra ett godt mått-
dagligen. Gud vill det. Och, ~~Mor~~,
jag är i stort behof af dina förbön-
jag anropar dig om dem - dina
och deras, som med och för dig
bedja - för mig och de som här
jemte mig bedja för Christi rikets
tillkommelse. Bed för oss och för
församlingen i vårt hus. Den är
numera ej så ringa hvarken i an-
tal eller i sin kraft - efter tidvår-
ständigheterna. Den samlas en gång ^{hvarje} dag
och består hufvudsak- ^{ligen} af en liten skara studenter,
som undfågas och undfågas med
Sång, bön, Guds Ord och tarflig
middagsmåltid, för hvilken sed-
^{kommer af} nare ~~afgifvade~~ frivilligt samman-
skott efter hvars och ens lust och
råd - dels intet, dels något - i en
för detta ändamål ^{tillhållit} beständ sparboosa.
Sådan är den af Gud ingifna pla-
nen, som sedan några dagar börjat
uppstå och till en del satts i ver-

ket. I Hans Namn är det skedd.
Lände det ook till Hans ära! Utan
förtrostan på Hans hjälp hade det
icke kommit å bane. Af eder
vänta vi i förlitande på eder
kärlek förbönar för frövarnen
i oss och för detta Herrans
barnarbete genom oss. Tillvilda-
ne är förslaget blott åt några
af deltagarna meddeladt. Derför
vi anförtro det ännu blott åt dina
närmaste och Mor Thor. Eder bedja
vi lägga det inför Gud och medkalla
Hans välsignelse, öfver det. Han ~~ser~~
vill erkänna såsom sitt.

Himlabestormande påkallas ook af
den som kan kämpa för ett par för-
tviflande själar här. Den ena är en
gumma från Wila, som äratal wa-
rit i en misströstan skärseld, i
hvilken hon ike ens kan suka efter
hjälp. Att Evangelium gläder henne
nu ej mera än det fröjdar väggarne.
Hon är hos oss sedan ett par veckor
Hennes bakstafskunskap är temligen

Björkfärr den 24 December 1858.

Jag får låta Er veta att jag lever i hertigens
mamn gud ska låta bra till kappan men jag känner
hur herrens han arbetar på mitt sten här på hjertiga
men jag har en svag tro men jag mås till beja herrens
jag tro hjälp mig att gå från minn och tro att herrens
får verka ut till mig En san och levande tro och
en så liksom levande tro Jag går till minn En lag af
minna lemmar som ständigt En natt elen lag
som jag minn häng Er och gör mig fången un-
der syn elens lag men jag har ver haft till
guds lag Et ter elen jag ver tes minn minn kan minn
me kött till Tjemar jag syn elens lag men
jag har En elen vitt minn bör jag minn hängta och
guds ord vitt minn att jag ska khris tus har bör jag
göra syn boming till minn hängta ^{så att} jag kan be
kenne att herrens jag ska Er kommen jag kött till
men jag tack har elen sto de himmel the fader
att han håller fast till så sta herrens Björkfärr
Så att elen jag får ut stek kan minn minn kan
khris ten elens minn jag får låta Er veta
gud må elen is att må jag ut af is har smott till
för herrens elen ty elen vil la ständigt herrens
me sjöna leppar minn me sjöna minn ständigt
elens jag ständigt

Men herrens lå till jag ska jag kan vill
kan En levande khris ten elen ty kan ser till
här till och elen minn Et ter san här till Er be skaffat
Tysk minn the kan sa ha is sjöna jag för sjöna
va levande elens gud san för att sa kan Er gan
ska mig till för is En a var En li ten känd
be det minn Till sen elen fatt hel minn jag från
minna få till trar och bröder jag tron minn jag
om jag har så till minn ting och rätt så ber jag om
ut segt och Elen li elen ~~guds~~ hel minn gar till
pa tron och tron och minn rika be strom
minn öns kan so de elen att jag ska li så höra
hur minn khris ten elens minn lemmar
Sjutt var herrens jag ska khris ten må
va de minn elen alla minn

J. Johans stam

Elen li elen jag hel kan
till pa tron a tron
A. Minn

Nederbalt Björkfors 26 Februari
1849

Mina Goda majister Bergman

jag vill med dessa rader låta
eller veta huru jag lefvor både
till kropp och själ det befort som
majistern skref till mig har jag be-
kommit med väl = B = behag i vilket
jag hör att majistern ännu har
kärlek till sanningen och huru det är
vissa ord ^{och} meningars som jag i öf-
förstå med riktig vishet men
jag summar det till den allvetande
som allting vet och känner men
vad befordrningen angår somligen om
förningen med frälsaren så har jag
föreståt och ser att majistern har kom-
mit guds hjälps mig att till honom
fly såsom isak och förtappad synda-
re utruv allting och endast komma
att ha mit lif i honom som är öf-
af gudi jäst till visdom till rått-
färdighet till helgelse och till

förlooming och att jag kunde detta i mit
hjerta tro och enfaldigt det föttas
men jag mätte detta Betjenma förma-
jistan att me her i Norlanden är så
många ländoms voder att det är Ryss-
ligt att höra hvilket ofta går lastar-
som rum och öfver för mig svårt
att bibehållas i sanningen men
hären är mäktig att bibehålla mig
endå i trona på sin älskeliges son
Ty jag vet ändå att man har återläp-
mig farma förtappade syndare och
att detta öfver vinne vigen som
honon som öf- af skat hafver och
ge frut sig skjall ut för mig jag
har nu inlit mer att skriva för en-
gång jag skulle be majistern att han
är god och bättre anstaltärar att jag
får mig en bok utaf tälthalsens predik-
ningar att varen ~~och~~ mer de kommer
hit ~~och~~ hufkapet ~~och~~ om jag
finne veta vad hon kostar så skulle
jag skriva visare och skicka
the tälthalsens Jesu på ditt dyra ord
vill jag som maria höra lät des kraft

hos mig bli spord mot den varelse som
vill förforsä att jag jemt på hjerta
ber vad den bästa delen är.

Älskar du alla de bref som jag
har bekommit så har jagKent
att de har varit af et varmt hjerta
och talade. Älskar brodern i
tron

P. J. Morin

Hälsa Händrika och Johanna
jag kommer ofta ihåg eder men
det är bäst att lämna ^{vargandra}
i guds besjyd att vi ^{och min} mer tillvessa
i vårs härras jesu Christi kien-
skap vårs härras jesu Christi
nad vare med oss alla

H. Hen. Magister C. Bergman

Stockholm

Upsala d. 15 Mars 1839.

Käre Bröder, Wilhelm och Gustaf!

Vår gemensamme vän Ludwig gaf mig en anledning
att jemte honom tillskrifva Eder, då han i går
frågade mig om jag hade någon hälsning till Eder.
Jag har mer än en blott vänlig hälsning. Af
allt hjerta vill jag tillönska Eder Guds Frid!
Låten Edra hjertan vidt öpp för att taga emot
denna nådegåfva! Edra synder äro förlätta;
Gud i Christo är Eder huld. Waren fullt för-
vissade derom; och denna Guds obegripliga kär-
lek skall mildt tvinga Eder att lifva honom
till behag, som för Eder, ~~såsom~~ för mig, är det
och uppståndelse. Vi måste lifva af nåd, tig-
ga om nåd. Låtom oss ook därför flitigt
tigga, så skall oss intet fattas, ty den som
beder, han får! — Mig har Gud gifwit
långt öfver, hvad jag kunnat begära eller
tänka. Han omintetgjorde alla mina försök
att under förra sommaren komma ut ifrån
Upsala ook besökte mig i stället här med
outtråglig nåd. Och nu är min bekännel-
se den: Mig är barmhertighet vederfaren!
Jag är viss om mina synders förlåtelse ook
kan af nåd både bedja, tacka ook lifva.
Men jag fröjdar mig med häfwande, Gud
beware oss till den stora dagen vid dagarnes
ände ook gifue oss då en full ingång i vår Her-
res ewiga glädje! Eder bröder i Herrens
N. M. Uff.

Älskade Bröder!

Karlskrona d 5/8 59

I dag några rader. De papper
om hvilka du tiutref mig,
utgörande Ueberfeldts bref, i Ande-
liga annen, kan jag ej få rön
på. Förliden höst då Pianet sände
härifrån, nedlade jag i samma lår
som Pianet var merstufvat, några
papper hvilka jag tror utgjordes
nåndes bref. Har du ej bekommitt dem?
Jag minnes ej huru många det var.
De ha varit till Oförbörne, då villo
jag minnas att du medtog, en
många sidor skrifna papper,
där har jag ej sett flere än den
jag sände.

Käre Bröder. Jag saknar så ofta
någon af nyttig och underhållande
lästys, och wille derfor bedja dig
wara god, skicka mig någon bok som
wid något tillfälle ändra mig, ifrå
du kommer ihåg eller kan hitta på det
som kunde passa för mig.

Jag har tänkt på Mieselgrens
nyligen utkomna Lektionen, men
jag vet ej om det är bra, så jag
tänker på författaren, anser jag
det borde vara utmärkt, eller Huru?

Du vet det afhandlar alla mera
framstående personers Biografi
och vetst du detta arbete ej
passande, så må tänka på nå-
got annat. Pinnengame som du de-
tut använder, skall jag önska se,
saw jag för att se huru mycket.

Den Bok som Haggström haft
lånt af dig, hvilken Robert
tog det mer skulle jag gerna öns-
ka låna, såvida du ej gif-
fet eller någon af Bröderna vill be-
gagna den. Jag lofar att den ej
skall illa medföras.

Jag har ej mera i dag, allt är så
trötande, jag sitter ensamma i
hela Haggmenen. Farväl. Helsa
Hjertligt Vänner från din unge
J. L.

Skulle det inte vara bättre att låna boken från Haggström?

Uppsala d. 5 Aug. 1859.

Broder Carl!

Guds frid i Christo! — En af de in-
stundande dagarne har jag på bestämd
anledning tänkt att, med Guds hjälp,
komma till Stockholm, och, om in-
tet hinder möter, få vederquikas
af Eder umgängelse. Omkring d. 12
skulle jag derafter på ett par veckor
resa till Dalarna. Några dagar
förut hoppas jag få andas samma
luft med Eder och åtnjuta
Eder sanna och sanna kärleks
uttryck. Hvarn skulle jag väl ej
på förhand underrättat, om jag
ej i sammanhang härmed måste
sämma, att jag tagit mig friheten
bedja att bref till mig skulle adre-
seras till den Herr Guds kontor.

Herr Magister Carl Bergman.
Stockholm.
Hr J. Bergman Odon

Uppsala
10 aug 1859
N:o 59 H. D.

Skulle något komma före mig,
så kunde det anseas såsom misstag.
Lag därför ett ord derom och bed
att det eller de, som möjligen kom-
ma här få stanna för min räk-
ning.

Helan så sammt och hjärtligt
till alla de våra, som det icke
af naturen utan ^{allena} af Guds
Nåd kan helas — derom be-
der Din benvärdade bröder
Herman.

afgörelse 23 April

Min käre Lärare

Den skrifvelse fagnade mig Christen.
Det var en del, men att dina
föreläsningar ej lade, elg dom a
denna Ort. men så skulle det
det vara; efter så. Blef - det ble
en Ort - som vi väl kunna til.
Gammans - ja ja. Som är så
Dyngkeles och. Swag.
Min höga Alder gör mig
förvissad om en snar Färd.
fart. var Ors gör af
många Plagor

Christen
Jenssen

Många gånger² han ena
Tungas vandradt at komma
Till Strickholm och. vandra
därder durskules. mer. Holger
blir den härstades.
vi samlas nog tillfälligt
Om jag lefver till sommaren
så får vi väl ännu
träffa mine kära flitlingar
Gud gif. Eder alla så
gätt. som jag önskar
fram för er mine tankar
och. hälsningar till alla
alla som tänker mig
med kärlek och för
och alla som
minneströff

Blodu'

Takk for Dina Lødd. Vi har
forre kunn meg en kupa med forta
Anfang, så var god ennoting den
ok såne den tue meg samt ligvidere
den tue honom med p 15.

Du kan vara vellyst att få den
efter vi harit oss på Biskötsel.

Hjertliga hälsningar tue Eder från
Henrika, hvori jag inresten mig ok
teknar mig Eder ofullkomliga
ok bage vād

Rosmunk d. 24/4 1860. *Larsen*

Takk for opplysning om kistep den
var glædende.

U. C. H. Bergmann
oftare Brev

Broder Carl,

12 sept 1860

tack för Ditt och Mamma's gemensamma brev. Det är så dyrbart, att få skriftliga meddelanden från Guds husfolk, och likväl har jag så svårt att besvara dem, att flera mina brev lämnats halvfärdiga. Att jag dock åter försöker, härleder sig av samma orsak, som den, vilken driver så många annan på krogen. Det är läskning man söker för den eld som brinner inom en. Ja, jag kan icke förlikna mitt lidande annat än vid en eld, som brinner i hjärtat och åtundom nästan betager mig all för måga att andas. Jag kan icke förtvivla, ehuru jag ofta ängslas och kväljes, och då glömmes både överlåtenhet och tålamod. Även ombord hade jag någon gång i det fördolda hjärtslitande strider, men de varade sällan mera än några timmar: nu räknar jag redan veckor. Huru min kropp härvid skall befinna sig, inser Du lätt. Jag är som en trasa.

I yttre avseende åstundar jag ingenting annat än en vän, som kunde läsa och sjunga för mig. Annie försöker väl, men har så svårt att läsa vårt språk. Vi hava åhört tvenne predikningar av engelska pastorn härstädes. De tycktes vara av bättre än vanligt slag, och bönen tyckes han driva på med den erfarnes värme.

Den 13 sept. Det är väl att Gud icke för tidigt låter en känna några inre lidanden, ty manne man ej då skulle kasta bort oket? Visst hade jag trott, att brudgum icke skulle fördröja att omfamna min själ, men nu: Gud give mig undergivenhet och tålamod. Under trenne års tid minnes jag mig icke haft någon inre uppmuntran. Det är också så svårt, att jag i så många fall icke får någon visshet om, huruvida jag bör göra, ty de flesta löften tyckas givna åt dem, som redan undfått barnaskapets ande -- Här sticker mig samvetet. Kanske jag klagar på Gud i stället för på egen otro, och likväl jag älskar och försöker tro. Hågkom mig hos Fineman och andra Guds vänner. Må jag själv va-

ra Din i himmelsk kärlek evigt

Robert.

P. S. Att jag fäst mig här för vintern har skett så hastigt och så nästan utan mitt tillgörande / och likväl i överensstämmelse med min förkänsla i Stockholm / att jag för närvarande icke kan tänka på något ombyte av vistelseort.

Avskrift: originalet Hos Ing. Rune Alm.
E. L. W. Bergman, 28.3 -29.

Stämningen är ej efter originalet

Nice d 12 Sept. 1865

Käre Broder Carl,

Tack för Ditt och Mammans
gemensamma bref. Det är så
dyrbart att få skriftliga medde-
landen från Guds husfolk, och
lika väl har jag så snart att be-
svara dem, att flera ^{mina} bref lemnat
halffärdiga. Att jag dock åter
försöker, härleden sig af samma
orsak, som den, hvilken drifver
så många annan från krogen.
Det är luthning, man söker, för
den eld, som brinner inom en.

Jajag kan inte förlikna mitt
lidande annat än vid en eld, som
brinner i hjertat och stundom
nästan bitagen mig all för-
måga att andas. Jag kan inte
förtwifla, huru jag ofta ännu
slås och quäljes, och då glöms

Hem Maj. C. W. Bergman
Stockholm

mer både öfvermåtenhet och
tålmod. Äfven ombord hade jag
någon gång förr i det oför-
dödda hjertslitande striden, men
de varade sällan mer än några
timmar; nu räknar jag redan
veckor. Hur min kropp här-
vid skall befinna sig, under
du lätt, jag tän som en trada.

Lyttu afseende åstundar
jag ingenting annat än en vän
som kunde läsa och sjunga
för mig. Annie försöker väl,
men har så svårt att läsa
värt språk. Vi ha för åhört
2re predikningar af Engelohe
pastorn härstädes. De tyck-
tes vara af bättre än van-
ligt slag, och bönen tyckes
han drifva på med den
erfarnes värm.

D. 13 Sept. Det är väl, att Gud
icke för tidigt låter en kän-
na någon inre lidanden,
ty månn man ej då skulle

kasta bort oket. - Vist
hade jag trott, att Brudgem-
äket skulle fördröja att om-
gåmma mitt hjäl, men nu:
Gud gifve mig undergifvenhet
och tålmod. Under 3re års
tid minnes jag mig icke haf-
na någon inre uppmuntran.

Det är också så svårt, att jag
i så många fall icke får
någon trösthet om, hur jag
bör göra, ty de flesta och löften
tyckes gifva åt dem, som ha
undfått barnaskapets ande.

- Här stricker mig samvete!
Kanske jag klagat på Gud
i stället för på egen otro.
Och likväl jag älskar och
jag försöker gett tro.

Någkom mig hos fineman
och andra Guds värmor!
må jag hjälpa vara din him-
nisk kärlek enligt förbund
se broder Robert

P.S. att jag fäst mig här för
vintern har skett så hastigt och så
nästan utan mitt tillgörande (och likväl
i afvinstämman med mig förkärslig
i (Stockholm) att jag för närvarande

Udskrift 24/11 1865

Herr Major P. M. Neuman!

Genom min bortevar på en resa till Kiteå har jag tillits ut-
blifvit i besök af den 10. nästveke.

Då tiden ej medgifvit infordrande af gästarna från Öfers Torne-
sakensman kan intyga om Öfers Torneis sakensmans förmoderats
vilkor och behof af Helsingfors anstaltande i samma Lokalen inte
kannas i annan form än medgäende handlung vias. Jag
hoppas dock att du skall blifva tillfredsställd i samt de sam-
ma visser, Mathilda Fogmans anseende om erhållande
af Fri Elevers plats; men jag skrifver dock särskildt ett handbref
till Professor Cedersteds, i hvilket jag framhåller ~~hans~~ förslag
samt att utvalda Helsingfors i de finska samsamlingarne, som
samt Helsingfors språket afse på första och andra, samt det dras
förändrade beaktat att af denna fri platser att sådana Elever,
hvilka från dessa samsamlingar sig anmälde.

Heltä betydelsen tillordning, att jag vid de allmänna sam-
manträderna, hvilka jag i februari månad utgått med Helsingfors, fin-
nar och lägger inom Helsingfors samsamlingarne jag ej skall under-
låta såta reglementet i riktiga ord att folket spillet efter

vid en lagadhet befrager till behöfliga skolors inrättande, och får
skildt det till att om i Jönköping försäkra Misionens skolor
kan komma till stånd -

Min vänliga hälsning och önskan till Herr Magnus
Föräldrar och kyrkan!

Högskoleinspekt.

W. Widmark

Helsingfors den 24. December 1860.

H. Herr C. H. Bergman
Stockholm

Björkfors den 18 Okt. 1861.

Taan muutamalla ratilla tykö puhutella ja tietää
antaa että olen tullu Haaparannan kautta tänne
Köyukosken, ja olen pitäny kokouksia joka paikassa,
ja nikkahan kyläsi kansa jossa en ole ennen
pitäny, pitin kahdena päivänä kokousta ja Jumalan
mahti vaikutti Seikä Siunatuin pitelmän:

ja kristillisyyys on täällä pöppöän maalla yksi mielipyytösi
ja keskinäisesä rakkautesa; ja kyllä rakkaus pysyy
kuin uskoja kättätaan Jeesuksen Rakasta Tytärtä
josta rakkauden virta urottaa; ja muistetan Jeesuksen
Laroja Liitä pitkää kaikkien tunteen tutu minun
Opetuslapsiksenin jos te keskinäanne rakkauden pitätte
ja aina uskotaan koko Tytämällä Jeesuksen päälle
Tyntifennä että on esijus Tydämejä ja kaikki Lynnit
antetki annetut hänen merisen ansionsa tähten.

ja nähtään Jeesuksen avoin Tytän kolkatkan mailla
kuinka hän on henkenä antanu ja merensa Lovinaksi
kaikkia Tyntiä ja Laastaisuutta wahtaan; Min kuka
sitte adoi meitä ja erottaa kristuksen rakkaudesta

Sillä ei ole tässä maailmassa mitään niin hyppää
jota ei pitä kristuksen rakkauden tähten raskana
ja halpana; Sillä me olemme kaikki kuolevaisi ja puiin
taalla pois meneväisiä, koska me olemme täällä vierhan
maan päällä eikä ole pysyväistä majaa; Sentähden
stymme oikiata Toan Maata; ja Herrä Jeesus!

auttakoon ja vahvistakoon kaikki niitä mattoa
miehiä jotka kasteesta syntymästä huokavat Paavalin kanssa
minä halajun täältä Eritä ja alla Kristuksen kanssa Tulla
Se paljon parempi Ois: Tano nyt Rakas veljenin Herras
tuhansia rakkauden tervuisia veljeksi naimalle josta minä
olen kuullu ette hän on tullu kiivuliseksi; Etta
hän uskois nyt niin Lusasti Herran sieluksen puolelle,
etä hängi näkis maailman raivakaksi ja halvaksi; ja
kuinga paljon hauskempi Se Ois etta päästä Jamalan
kafosin eteen ihaitsemaan ja riemuitsemaan naitten
matkeilla waatteilla puoteltiin joutokasa jotka karkittan
istuinan eteen kuittavat kuumajansa ikuimen Etteen ja
naisavat auita wirtta jumalalle ja karittalle; ja muistu
tan lopuksi näitä seluksen Tansia, joka loppuunasti
wahvana pysyy Telle minä Etään kuuman annan.

ja nyt minä Tahan lähen taas viikkon kahta jälkeen Pyhäin
miehien Synnuntain matarengistä yli kaimuen kautta Länner
alle niiden Suurakuntien kattoonain keinka welijet ja si
laret ovat kassaneet Kristuksen tundenisä Telle mehen
wiesten: Tanaaka vielä rakkauden tervuisia welitennä ja si
rillenna ja Papalle ja mammalle etä puiain tuollekuolema
ja autuas on Se palvelia janga Herran Töytä waluomasta, ja
rakkauden tervuisia kaikille jotka magisterin kanssa ovat yksi
midlijet: - ja Se käyha mies Tilon kylästä on pyytänny
minun kuitaa Makisteria tuhansilla kuitokfilla, näten lah
jaitusten etestä joita magisteri on hänelle lähittäny, y. m.
ja kaikki kristityt Tanovat rakkauden tervuisia teille
ja Eritäin minä Tinnan weljes Herrasa!

ja minä Kiriaittaja Tanan Sydämen rakkauteyttä
tervuisia Magisterille, Armo alkon Tinnan kanssa!
merkitsee weljes Herrasa! Isak Bränström

Stenholm 1870

APR 1871

Stenholm

Stenholm

Stenholm

Björkfors 16. Augusti.

Älskade Carl!

Är några ord till dig efter som
Wilhelm äfven skrifver. Som vi
hadda rest på måndagen kom
Fröu Herrmanson till Björkfors, och
förundrade sig hvarföre Gud inte
ville, att hon skulle få träffa dig.
Jag måste säga att jag mycket
känt saknad sedan vi reste, och
känner det nu mer än förut. Fröu
Hermanson var i morgon. Hon
bär sina kors i sin Träbars efter-
följd, har mycket erfarenhet som
du hadde tyckt om att med henne
få samtala om. Det är godt att
kunna sådana vänner.

vi lása ofte til sammen
Fra Lode at endnu græs, men
reiser i morgen, at nu nøgde
med afslaget af pengene. Vi hafva
sytt klæder at hennes barn,
annd, har ikke kolden skadet
sæden, men dog tænkes man
derpaa, Ditt intræse for årets
grøde kans af endnu god.

Det er vishedt at se dem
vid en stuge følede af
folket udstående ildar i kring
sin lille åker lapp, og vake
hela natten förat bevare dem
för frost. Nu at klokken
11. klokken har redan hållit
för. Godnat Gudis moder,
Det er mörkt, H. B.

Infalwiga i Herito, Hvitke kunna uppen-
bara Hemligheter af Jesu fortjens, och af
den Tillkommande werld o. s. v. —

Mors has kommit till mig i går.
och somma afton hade jag tillfälle
att följa med honom till bön samman-
komst, där hördes glädje och fröjd
genom vanliga orättor, ja kraftigt, att
det var alldeles afus hjude, och jag tyckte
det vara som en försmak, af den glädjen
som väntar Guds ättorade born i nya
Jerusalem. — Han vet Mors berättat
att Christendomen är lifvande och
Enig. Der i beand hon vandrat, samt
att Guds rikets föräcker sig genom
de trognas tal o. s. v.

Farväl för denna gång Hjärtliga Hils-
ningar till Tuarna Borgmans, Fru
Alm, samt Hela deras huse jag önskar
dem blifva kunnigt att jag lifver med
god helse, samt örfar Guds välsignelse
och mäktiga hjälp till min Prædika;
med allt har godt lyckligt och väl hittills.

Äfven önskar jag blifva framfört, min stora
brieffulla tackfägel, för de välföräntades
tids, i Stockholm och det köra umgänge
hvilket jag allernig kan glömma.
som tecknas ringade med vänliga tillfrön

Milla Fagman.

Mallin Fagman
fick som vännska

1860
ent. brev nr

24/12 1860
Widmunde belev

Hernösand den 17 Januari 1864.

Min käre Bröder!

C. H. Bergman

Tack för ditt kärkomme och länge väntade brev, hvilket genom att Dahlberg blifvit förhindrad i sin att komma till Staden kom först den 13de Jan. mig tillhanda. Jag antar det såsom ett lyckobäddande omen, att jag fick ditt brev just på den dag, då Terminen börjades. Då katalogen upplästes första gången denna Termin frögo vi hvar att vi mistat flera: E. Widmark och Sundquist hade lemnat detta lifvit, för att inför den Store Rectorn i Himmeln af lägga Examen, samt några andra, som slutat skolan, för att ingå i ngt yrke. Den 16de Jan. följde vi Rector Svedbom till grafen. Först gick Lect. Östling med sina sorgstafven sedan kom liket, buren af Lärar, vidan Lect. Widén med andra sorgstafven, derpå Lect. Almqvist och Kamr. Langelius med den af lidnes ordnar. Då liket kommit in i kyrkan sjöngs Ps 484. v 2 fyrstämmt af valde bland skolans sångare sedan förättade Biskoppens begrafningsaktus derpå sjöngs vi åter en Hymn af Rinte, som börjar med ord: Sälla de som Himlen ärfar etc. då steg Pastor i Norden upp i Predikstolen och höll ett mycket vackert tal sedan sjöngs Ps 496. v.

Ännu en gång tack för ditt brev och för fotografi porträttet du är den, som intar första rummet i mitt album, som jag fick af Baptus Halmberg. Du skall se att jag var mycket glad, om du jag fick ngt brev ifrån dig till slut, jag tänkte naturligen att du tänkte gifva mig såsom julklapp ett brev.

Lennart Almqvist

Sten C. H. Bergman

Sten C. H. Bergman
Hernösand, Bergmans Öfver
Sten C. H. Bergman

Jag skall försöka något, du får sedan besluta; vill du att vi
på någon vissdag, timma, minut i veckan skulle hafva sam-
ma sysselsättning, det vore nästan som om vi sate framför tra-
san och språkade. — Jag skall till slut redogöra, hvar
för jag i detta brev kallas Magisterns "du" jag tycker att
att det lilla ordet utmärker ett inmerligare förhållande
och vi äro ju bröder; måtte jag blott blifva en dig värdig
bröder! — Nu då Termin har tagit sin början, så
har du väl så fullt upp med skolarbetet, att du inte har
tid att skriva till mig, men då Sommar kommer, vänta
jag ett brev från dig. à Dieu lef väl önskar
din tillgifne bröder

P. O. Grahn

denne plats. således vil jeg gifve. Det
kan således ikke anses for meget
fortrængt om jeg redan nu början
får mig om efter någon tids
nad theolagus den jag kunde adjungera
med mig i ämbetet inom Fakulteten,
och det har framträtt ly för mig,
att du med din orsak för theologisk
forskning och gode grundläggning
för de theologiska studiernas område
inte borde det förnu det oförenligt med
dina framtidsplaner att tygna till
ett förslag i detta afseende i Upsa,
la såsom Docent (och att börja med)
skulle du hafva tillfälle till helh
ortord verksamhet på detta studiens
område och i närheten riktning, och
ville du desutom hafva en mera
praktisk verksamhet, så behöfver

jag inte säga det afven en sådan skul
ste dig oppen, då jag såsom Parten
i: Republiks församling ifrån disponera
afven dess ^{Republiks församling} predikstol, utan det att pre
diktribunad har såsom anmottades
med begärighet sökes af prestens befat
ning utan staden

Jag behöfver inte säga hur mycket
vårde jag skulle sätta på att få dig
hit till Upsala såsom en medarbetare
både för min egen skull och för
det gagn som jag hoppas att du der
skulle göra och hvars ästadkommande
förutsetta mycket mera än vanligt akade
misk lärdom. Du äro en ekonomiskt
oberoende, så kan jag afven sätta
denne sak i fråga utan afseende derpå
att Docentplatserna såsom du vet äro lön
lösa de äro så mycket mera förenade
med frihet och oberoende, hvilka utvid
ad en fördel, som många måhända

Hon & Meg. Carl W. Bergman

Fraktkosten

Postkosterna Nr 8: 1/2

1865-14/1

Hos Red. i Tiedingen 22

Uppsala d. 14 Jan. 1865.

Käraste Broder!

Guds välsignelse i allt under detta är och ewinnerligen!

En gammal skuld trycker mig redan länge, icke blott brefskuld utan och en kontant. Tack för bref och paket med Missionsberättelserna. De blifwa just då till nytta. Enligt de påtryckta priserna kan jag beräkna, att du wäl hade gifvit ut omkring Twa Rik. Skulle det ha varit mera, så lät mig weta det.

Med min örlja gjorde jag en högst indelikat fråga, då jag bad dig upplysa mig något om Sw. Missionsällskapets Direction. Min långa frånvaro från fäderneslandet gjorde, att jag alls icke anade, att du stod densamma så nära, att dess svar, för dig nu hade näst innehålls större swårighet, än om du själv varit en medlem af densamma.

Änneliggande lilla skrift torde nu blifwa dig en borgen, att mitt deltagande för missionen ej blott war minutong.

Jag vågar ju beswära dig att, så snart
utan olägenhet ske kan disponera inne-
liggande exemplar på följande sätt.

Till Pastor Bring, - Karadsh. Matthiesen
Maj. G. Beskow, Lektor Löwenhielm, Lud-
wig Wetherdal och dig själf bevardera
ett exemplar. Vill du med lätt hand
på inre sidan inskrifwa namnen med
ett "wänligen af H. W. U.", så är jag
dig och därför tacksam.

De upplysningar jag senare fått om
Svenska Missions-sällskapets kapital och
dess tillkomst hafwa bidragit mycket
att stämma mig försonligt mot det-
samma, men ännu är jag icke fri
för att förhåga att ju dock mycket
är der mera affärsmessigt, än man
skulle kunna önska i ett christligt säll-
skap, som har till enda syfte att Jesu
Christi evangelium må predikas för
hedningarne. Exempelvis synes mig sj
rätt att ledamotskapet kan winnas och
endast winnas genom fastställd betal-
ning. Jag minner nu ej mera. Hvar
är Ludwig? Kommer Gustaf B. hit nu?
Helst bekanta, framförallt de dina
från din tilljofne
H. W. Ulf.

Den svenske

Löwenhielm

(Anteförande)

Litt porträtt till Alms och påminner nu om deras.
Härmed sändes hans kort till Wilhelm med anhängen
från honom om utbyte. Gör ej denna commission!

Upsala d. 18 Januari 1866.

Broder Carl! Tack för sednast! Du
skref en gång i höstas till mig; det tror jag, att jag
ännu ej erkant och tackat dig för; det war mycket
wänligt af dig att då komma i häg mig. Nu wille
jag få språka några ord med dig om wannen
Ludvig W-dal. Jag har länge tyckt, att han ej
passade för gruf- och bruks-arbete på landet; han har
bestämt behof af ett mere intelligent arbete och umgänge
än han der får. [Skall han på landet få en fast plats,
så skulle det då wara som Inspectör eller masmästare
eller något dylikt, ty brukspatron blir man ej utan
förmögenhet; för öfrigt digger bergshandtering redan nu
mycket nere och går väl nästan alldeles under, om
Engelsmännen nu verkligen få jernväg till Gellivara,
då blir det omöjligt för mindre bruk att konkurrera
med dem, som kunna göra jern~~sten~~^{järn} för bättre pris och
skickligare. (Gellivara kan, som du wit, lämna hem mycket
jern som kulet).] Ludvig tror jag, bättre passar för Pechen,
det har jag sagt honom och det tycker han själv också.
Om han der kunde få någon liten ordinarie befattning
med hopp om advancement, så wär det visst ganska
lämpligt t. ex. i Commerci Collegium (dit från Bergscollegium
afven hör), vid Myntet, vid Teknologiska Institutet

Han kunde väl ha ett par dylika befattningar på en gång och dessutom enskildt gifva lectioner i Mathematik &c. därnär befattning vid Skogsinstitutet, Navigations-skolan eller något dylikt, Elektriska telegrafer. Blott han fick en ^{liten} plats till börja med, så nog kunde han småningom få betydelsättningar, så att han förtjenade bröd åt sig och sin mor. Han själf önskar detta rätt mycket. Vore han då tillika inskrifven i Commercia Collegium och tjänstgjorde der några timmar i veckan, kunde han kanske der framdeles få god ordinarie plats på Bergs afdelningen. Nu tillkännagifves det i tidningen, att en adjunkt i kemi och fysik är ledig vid Nya Elementar Skolan. Den tror jag särdeles bra skulle passa honom. Han har som du wet särdeles grundliga studier i dessa ämnen, är väl känd med methoden i skolan och war tror jag ömtyckt af lärarna der, så att det ej borde wara svårt för honom att få recommendation till platsen. Om du nu i hufvudsaken är gillar mitt raisonnement häröfver, så gör nu skyndsamt, hvad du kan, för honom. Det war nu äfven du, som skaffade honom hans nuvarande plats. Om han kan hafva några utsigter, så får du lof med omgiende skrifa till honom och bedja honom inskicka sin ansökan jemte vidimerade afskrifter af betygen, ty ansökningstiden

går väl snart till ända. I sådant fall kunde du af jemte brefv. telegrafer till Östersund med begäran om befördran af telegrammet med posten till Huseå bruk. (Adressen är Östersund & Huseå bruk).

Der kunde ju gå upp till General Hazelius eller Arthur och språka härom; namnet då äfven för Arthur att familjen kommit i fattigdom. Han hilsade en gång på hos dem i Dalarna vid en fotvandring. — (Om du skapade till Ludvig, så kan det vara öfverflödigt att nämna att jag nu förestagit detta; det kan du göra, som du vill).

Nu när går det post till Haparanda äfven på Söndagsaftnarna, kanske då också till Östersund. Framdeles kunde Ludvig kanske få sig Lectorat vid Fruntimmers Seminariet. Om det nu också ej låter sig göra, att skaffa honom denna plats, så kunde du ju ändock nämna för Arthur Hazelius om Ludvigs önskan om plats i någon dylik väg; jag tänker, att Arthur kan hafva reda på några andra lämpliga ledigheter.

Framför nu warma hälsningar till Mamma, Wilhelmina och Alms från Paul och
din broder
Gustaf.

Vi äta middag tillsammans kl. 1 och befinna sig broder Paul väl. Jag är för öfrigt så upptagen af Githus försmål, att jag ej haft mycket tillfälle att mera vara tillsammans med honom. Farbroor Lasse har en gång kommit

Carl Bergman
C. J. Engher till C. Bergman
Herr Högskole

Philosophie Magistern Högskole
Herr C. H. Bergman Stockholm!

Lyre Broder i Christo!

Jemte det jag hjärtligt får tacka för kärleksfulla
sammanvaron i sommar, vill jag äfven yfreskrifva några
rader, om ställningen här uppe, efter det hårda ylag
som denna höst drabbat ortens gräda.

Landsman Stenudd war här i går, och berättade, att
"något öfver 200 lastar diverse matvaror anlänt till Ha-
paranda, men kan ej af fogden utdelas förr än vidare för-
skrifver bekommes från Landstingsingen, samt att Kronan
läst från Petersburg afgå ett fartyg med 1700 mættor
mjöl destineradt till Haparanda, och, att detta skulle
vara allt som man har att i spannmåls väg vänta
för hela Torneå fogderi, emedan våra Landstingsmän
och kommunal styrelser ej anset nro någon andstäl-
ning till spannmål behöfvas." Nu hafva Haparanda
handlande ganska ringa tillgångar, jemfört med behöf-
vet. Så icke våra heder gubbar till "matmåsfan"
de hafva skaffat föda åt 17000 människor. —
Men det war ju egentligen detta jag skulle säga, ty
nu kan det mera spärigen hjälpas, emedan vintern

med öfvermåttigt ja väl land som öfö. Det är ett dygga
förel det började fröga och nu är den nära en fot tyck
Meningen war, att middela hurudan utfigten är att få
Äkrarna besödda nästkommande vår. De uttänna för
det verkligen ryddigt ut. Ty uti juckasjärvi, Karesuando,
Korpilompolo och Papäla Locknar finnes ej mycket horn
äfsensä äro de andra Locknarna till det mest utblotta
de där. Utid Kästen finnes något att aflata och äfsen
på ett och annat hemman utid Elfsen uti Hjetanjimi
och Öfvertorne, men detta blifver upptäckt. Handelt
männen befa sig icke till jag, emedan de väl wita
att ingen af dem som detta saknar, eget några till-
gångar, att kunna utlösa det ~~det~~ ^{jag} jag får därför
bedja Bror framställa denna högt betydelsamma
omständighet för wäktarens Relation och andra
som så godhetsfullt emmattaga gäfsor för war olyckliga
Landsort. Thure behofvet är å några tusen Tennor, ja
ware det dock bättre att få några hundrade då ej mera
kan äfsadkommas. Ja wi de jag wet, ja ^{har} härutinnan intet
witttagits af våra Communalstyrelser; jag erbjuder
mig därför, att emottaga de penningar, som för detta
ändamål fändes och det sammans användande till an-
förda ändamål. ^{befordra} Tillsvidare har jag dels wid

taladt och dels tillskrifvit dem som hafva till såd dygga
Korn, att uti det längsta undvika förmalandet der-
utaf. Hvad som således sker bör icke snart
Bedjande om min wordnadsfulla hälsnings
till fru H. Bergman från jag

Tenna en fröga
medwandrares till lifvets
land

Carl Grape

Lapptr: den 2 Nov. 1867.

förlut, flarfret och bradkan

Eder från Lukaris flickor samt
frå andra bröder och systrar
i Kristo hvilka minnas eder
med värme, afsända från mig till
Eder och Eder kära omgifning
och mamsell Wimmerstedt, Hjertans
Kära hälsningar bedes från eder
ringa, dock Kristo saliga syster

Mathilda Tazman.

P.S. Jag vill nämna att Erik Anders som
konstigt och afven jag vågat förklara att utöfva
det som kallas det, och lärer jänat till Pajala, är en
samm Christen sedan Lestadius tid, och har jänat
Raatamaa varit den mest verksamme för lefverdran-
de af den samma Christendamen, genom sina munt-
liga föredrag, ja väl i Pajala som öfver och öfver
Torneå o. s. v. — — — D. S.

Öfver Torneå den 8/6/7.

Herr Magister Bergman
Stockholm

Dyre Bröder i Kristo!
Guds nåd och frid vare med
Eder och med alla Sionens med-
varnare nu och till evigt tid Amen!

Har ^{med} sändes nu quettangser för
de erhållna 70 Rmbt som till mig
äro sända genom Herr Bergman från
Björkfors den 18 sistlidne September,
att utdelas åt i mestnödliande
hushåll, dessa medföljande quet-
tangser som afven utvisas hvilka
de personer äro som bekommit af
öfvernämnde Samman, hafva alla
gemensamt bedit framåra af
deras hjertats innersta tackförelser

låt de ädla gifvarna som lindrat
deras tunga nöd genom dessa gifvo
medel, med tacksäktan att Jesus måtte
belöna dem med rikvålsignelse i tid
och evighet —

Bröderna i Christo Ijas, Hultafors
E. P. Knutti beaja om fina Hjertans
Kära hälsningar till Edre. dessa
äro nu här i Matsarengi som nämde
memner vid nu pågående Tinget, och
vi hafva mycket uppbyggelse
och glädje, att ega deras fätk
skap, mellanät o. s. v. Knutti led
äfsen underrätta, att 6te lärft
har han lekommit i en fätk,
samt dytrad i hvarje ^{part} sty utom det
äfsenste sty derifrån fattades stytra
som han trodde var learkommen,
nu ville äfsen Knutti förfråga
om meningen var att han skulle
utdela ^{2^{de}} ~~hade~~ sty till Hitenami
fattiga eller skulle han lämna

det ena till matsarengi fattiga o. s. v.
äfsen ville han fråga om inte han
skulle få lämna de ^{2^{de}} till Pajala
änade lärftsty, till Erik Anders
Johansson att utdela ^{at} derstades
fattiga sedan stund han anser
sistnämde vara mycket lämpligare
för sådant ändamål, än gulden
mats som dock måste anlita
andra för sin behöfverhet. —

Jag förmår mig och med Knutti
jemte flera andra uti samma
framhållande, att hvad som be-
kräftar utdelningen i Pajala
Saken så är E. P. Johansson
den bästa ty han har det gjord
på ändamålsenligaste sätt, som
far omkring Saken med var-
jens hvar befattning —

2° mer för denna gång än
tusen^{de} Kära hälsningar till,

namnde Stadens fördrags beslut; Och om så blir, så här vi
der, rådgjöras var Öfverhörde, och om du erhåller hans vink, så di-
sta dig, att söka Torvningens behöfver och suckar och kyrta
efter en herde, som skata vill de aroma fären; en herde, som
ej går till hufvudstaden att skata jorden utan tynden, di, fade
hambur. Och här det aroma erig hört och afven behöfligt att fa
till måttigare en lifvande, Broder, Noden. Kom och var velkommen
i sin namn!

Jag lifver för öfrigt väl, är frisk och sund; men här ej så långt för
någon hans. Jag här af en viss enre och järns ore och en
huvudigt smärta. Vilde tygga, här ei; Mitt här liknar till del
tygga meras en hakar eller Mat god, än ett prethier.

God valignu dig och de deras; Tro älska me att verha för
dessa olyckliga hambur innuvarande; Här för all god och
fullkomlig gafva giffen; Här uppfyllt af all med all
andelig och liknande valignu, i de himmelste tygga;
Torv min dyr Broder; God valignu dig; Bed för den
i den halla och fattiga norden varande, af Christi venner.

Broder
Och Burman
Luleå Stad 2 16 11 67

67
Olyckliga Broder!

God Mat och eviga frid i Kyle sin Varom Herr och frälsare!

Dyr Vän! Den enligt här skrifvel af de deras här jag
jag ordning bestämmt, och går nu dessa att besvara;
Redan för jag enligt den skrifvel, här jag till Broder Stenberg
af 500 Riksdal, af de min till den Gafvorn; i begynn af den
na månad här och underrättning eller Nåd Committer, till
Torneå Elfdal, af 300 Riksdal Gafvorn, här af den
medel blifvit utan ord för att bereda de fattiga deras arbete
fortjunt. Noden är stor god all örter in här, och trögen
akbrast i Torneå och Leika Elfdal. Ting dag för inner, utan
att jag är angifven af resningar, hvilka måte trosta, roda
eller hjelpas. Under det jag skrifver dessa raden, sitta många
flöckar, hungerande och helfriska fär fräl trakt, i mitt här
och min små Gusman rester den mat.

Jag har satt ett svårt uppdrag att effera, det namligen att
vara Ledamot i här varande Nåd Committer; Här den
att nåd kommer af, Här giffen min och hela Committer
nåd och ro ett vissiga och i Herrans fruktan, för upp
fylla var halla, att rätt giffen noden, och deras affra.

Hjelpen. Ja Herren, hans namn är Underlig och Råd, han gör nu under
och gifva Råd, ty vi äro annars raddlösa. Noden är stor, den blif
dock sannolikt långt större fram på vintern och våren, dervit
icke sken, som förut vålsamt mjöllet i skoppen, och oljan i
krukan, och hvar hand ej är förkortad, allt skal hjälpa till,
men gör ett stort under: så många milda Gifvare Herren upp
väckt, och så stora gifvor vi mottagit, så rucka dock ej denna
till att kunna hjälpa alla som hjälpas böra, och hjälps behöfva.
Uppväck Dig Herren! Och gör under bland ditt folk!.

Mitt lid är nu helt och hållet upptagen; och för nodens barn,
Mitt hus är dagligen utfyllt af hjälpsökmän; med alla
måtte jag ta, och gifva, godt råd, dervit jag ej kan hjäl
pa alla.

Låt jag nu för dig ordet om noden, som dock aldrig twa
ratt befriades, kan jag dock icke förtiga, att jag för min
del aldrig kan gå in på Modhjelpskommitténs besvärs
saken: "ingen hjälps utan arbete." Underliga säger Herren: Den
der icke vill arbeta, Han skall icke äta, men Han säger
ock: Den som ser sin broder nödtödt och ej hjälper honom, i
honom är icke frörens kärlek. Många finnas, deras namn är
Legio, som af hanger, alderdom, och andra omständigheter, ej
forma arbeta; Många enkla Nybyggare finnas här och där
i Skogar 1, 2 och 3 mil från byarna, hamma omgifna af kurr
grunda börr. Stera och på hudd satt skola dessa i sin nöd

hjelpas, annars än med gifvor, eller och med förskott på blifvande
arbete. Den som något litet känner till landet säger, och me
nga, äro beklagade noden i dessa aflägsna städer, han kan bäst
bedömma lidandet. Gud välsigne Baron Hjerta och andra milda
medmänn, som drömt till mig öfverant betydelig hjälp, twa
med jag varit lycklig att såsom Nodkap i Herrans hand, kunna besvär
ga så många elanda, som af andra nöthjelps medel ej kunna
blifva räddade. Bland dessa, räknas jag alla åker, under det me
hvarande Gellerarsverket, hvilka äro spridda från hafvet till
eggen till fjället. Herren Hjerta och Förbarmen sig öfver oss.

Broder! Nu måg tillräck om noden, som dock aldrig mitt kan
omslutas och befriats. Nu till annat.

Tack för ditt besvär med att skaffa mig nyhet för mitt behof.
Träffa du den broder, så hembar honom sin hjärtliga beaktelse
och säg honom, att min skuld skall gäldas i första tagarna
af det, efter mitt löfte.

Annars öfver mig något om Lule pastorat, ej heller om och
när ansöknings tiden der till anslås eller kungöres. Lule lockar
man höfva engång till K. M. med begäran, att pastorat
måtte anslås ledigt, och den blifvande pastorn
på att säga sig med den förändring i lönen, som
K. M. möjligtvis kan bestämma. Tack ej K. M.
med denna ansökan, för det det ej kan göras.

Kyplestone J. Næslund

Österfundort ist das dem 27. Nov. 1867

My Likable Brother!

[illegible]

Har all hemta från Sundwall hvad som der finnes
 och afledna Stads Rådets Lagercrantz lifver har i
 välsignadt minne för sin vidr anordning
 under 1865 års misslyck. Sannolikt att
 något blir långt mer lyckande än det
 Brodern Steinwatts fick stadens i Stockholm
 ännu en tid. Herren har väl en annan
 plats att komma, det har ej fick. Helt ut.
 Kata Riks dag blir betydelsefull för landet,
 minnerade affären. Gripensteden finanssy-
 stemet torde mild rätta för affären på gräns
 papper. Det har misslyckats sig en Central
 förening för Riksdagen i Stockholm både den
 ena och andra sidan. Den sammantagna i riksdagen
 mistar och delvis är lidande i förening
 som åsätter att sammanhålla de politiska
 krafterna och gåvor. Föreningen vill utgå
 en filialafdelningar under Fortslunds stiftelse
 jag aflyttar mina många rader denna gång.
 Herren Jesus vare välsignad i lif, vårt
 bröd och vatt allt i lif och död.

Stoltz i Karlstens Pärade! Lude pild vare
med dig Åkebo & Moberg alla valfärdiga
och älskade! Tänk i Karlstads och färdig på din

Alnus, var. taillanensis
Leucophaea thodensis

J. Vassier

[illegible]

minn grannar de Kall Medlemmer i Sällskapet
och i Sällskapet. I öfverhuden ad granna lifligt
och på sina flutten här i Jernstaden blädder
Guds Mådes vind, som beröende af presten.
Baptist men fötter i många sig, som det
härutinnan till synes vara fört och den som
faller flutades. Även i denna lilla för-
samling finnas 2 dertill Baptister, men de
hafva tillits varit granna med öliga
besökta stundom kyrkan, ofta i hufvudsak-
ringar. Eljest hotar det ackonometen be-
tygskit att uppehålla all adelig omstör.
Jernstaden hafva genom oförmodiga hvar
dels spekulationer och luffning skuld
fästning isamman sig. Rådets öfver som
och tänkt i längre än att kunna reda sig för
dagen samt för att komma från tjugo och
bidraga den ene varre, än den andre, så
att jag knappt vet hvem jag skall kunna
tro i affären. Vad har i detta påseende värd-
ligen i fästet präst, men skolen blif för
och i fästet, så att för många i fästet
redan en flut och stark - samt hufvudsak
användas till och med utan tillstånd
af nyot. Gud hjälpe det acna folket att
den tilltänks nöden för, öfver den. En Herr
att för den adeliga nöden afhjulpen. Vad
fästets Herr och nyot är dels i hufvudsak
dels annu på sin och biff på sin hufvudsak

Översättning

Jumomsand, jan. 1872

Till den trogne arbetaren i Herrens vingård
och den käne brodern i Kristus C. H. Bergman.

Till Eder och alla enligt Guds ewiga råd och beslut
kallade och älskade heliga, som bon i Stockholm och vänta Her-
rens Jesu uppenbarelse, nåd, barmhärtighet och frid för och
med oss, av Gud . . .

— — jag har också förhindrats av en svår ögonsjukdom
som jag fick vid vandring till i fjälldalarna liggande byar under
fjörde vintern, i vilka jag höll skota under sex veckor. Och då
människorna bli druckna av det bästa vinet, så förenas näst-
terna med dagarna. Och, såsom jag tror, förstörde kyla och
mycket vakande mina ögon, så att jag under månader måste
vara i mörker, och synen blev nästan slut. Jag försökte myc-
ket med läkares mediciner, men det gavs ingen hjälp. Men då
jag, i en fast tro, föll ned inför den Läkarens fötter, som öppnade
den blindes ögon och den dödes öron med ett enda ord, så öppnades
mina ögon, att jag såg; förstän de dock icke äro alldeles friska.

— — Och ett synnerligt den hel. Andes verk uppenbarades i
en rik och uppburen man, vilken stannade så att han stann-
de icke kunde tala, men då han trodde och undfick den hel. Ande,

så predikade han för folket så flytande som en ström.

Isak Peromaa

Juni 4/12 1867

— Jag vet, att Ni har stor sorg och tungt sinne för Norr-
lands stora nöd, och jag skulle icke vilja föröka eder sorg, men
jag kan icke, Min Broder, förbjuda mitt hjärtas önska, ty här är
så stort elände, att då jag ser omkring mig, strömma sorgens floder
från alla håll mot mitt bröst, och en rost höres från den ena och
den andra byn, att den och den familjen snart dö i hunger. Och
därtill har början redan skett i en by, vilket har påminnat mig.
Därifrån var denna eder välsignade gåva, som kom i somras genom
Moses, så dyrbär, att den välsignelsen har hållit många vid
liv ändå tills nu. Därigenom att många fringo hö åt sina kreatur,
tur, av vilka man får dryck till halmbrödet, och icke ens alla
ha halm, då de icke haft utsäde, ty i denna vår lilla by är omkring
150 personer, och av dem är det omkring 50, som icke ha halm,
blott någon har ett litet. Det finns också familjer, vilka icke
ha sått mera än någon kappe, och de ha 7 och 8 barn och
en ko; de stackars barnen gå i gårdarna och där de se stämpad
halm, så äta de den med god smak. Och i somliga familjer i
dessa trakter gräsa barnen barken på tallveden såsom få-
ren. Och såsom vi veta, är denna vår by och någon annan av

dessas översta byar inom Tajala församling i den största
nöd, för det första emedan här är den sämsta åkerjorden och
omtänkligast för prosten, för det andra har den där åker-förstö-
relsen (ogräs?) fått öfvervälde redan nära 20 år; man
köper ofta dyrt utsäde, och det växer bara odugligt ogräs,
fastän det blir på andra håll. Och därför drabbar oss allmän
nöd. Genom (^{bruket} ~~bruket~~) kunde någon ändring ske, men
vi sakna ^{krakter} förmåga. Men om kronan skulle förbarmas sig,
så att vi icke behöva dö. Och vi veta icke, Kare bodar, vad som
kommer att ske under denna vinter, ty skogsfortjänter är
stängd, tjär-skogar är helt slut, och då det till slut icke
är annan föda än halm-njöt, varav man gör bröd, gröt och
välling i de flesta familjer, vilket man äter tillsammans med
mjölk, och icke ens den ha finns utom hos få, så är det
icke lätt att gå till skogs, då hunger och nakenhet tränger.
Och då vi icke få pengar på något sätt, så komma utskök-
ningspapperen talrikt, för skulder, för skatter, för utskyllar
till kommunen, och prästlönen, vilket allt skall betalas i pengar.

— Ett stort trängmål är även, här i denna
halla trakt, att många icke mera kan få en yxa, sic
eller annat sådant, av den orsak, att jag och en annan, som
gör det arbetet i vår by, icke mera frimå att få varor, bor-
garna (^{köpmännen}) lämna icke mera stål på skuld, icke
heller bruket lämna järn; man har gammal skuld, för
vilken man fruktar utmätning; och snämniska komma till oss

från avlägsna håll och få återvända utan hjälps. Vi ha gjort
vad vi förmått. Det har gått ut som låt till folket och
som gåva till de fattiga. Och om det genom Guds och goda
människors hjälps att man levde över vintern, så torde
åkrarna få ligga svarta av brist på utsäde. — — —

— — Till sist ber jag, käre bröder, — om det vore möjligt att
få sådana glasögon, som skulle förstora, och med vilka man
kunde se långt, jag har länge sökt men inte funnit sådana;
jag är 52 år gammal och har från denna kristendomens (vår
kelsens) början vakat mycket på nätterna, läst, predikat och
skrivit många hundra avskrifter av prostens Læstadius' predik-
ningar och delat ut dem bland folket, vilka ha verkat välsignade
frukter. Allt detta har Kristus verkat i mig. Jag brukar också
göra bössor och laga sådana, vilka äro stora redskap för upp-
hället bland de fattiga i Lappland. För dessa orsaker vore de
av största behov — —

Isak Toromaa

Hammerdalk och Gervik den 26 Mars 1868.

Älskade Herr Magister C. M. Bergman
och alla de öfriga i Huset. —

Jag får härmed Eder mångfaldiga tacktagelser, käre
hushåll som berättade mig, och min följeslagare mycket stor
välgörighet, dermed, att ni lit oss finna ett så godt härberge
hos Eder, så länge vi berättade i Stockholm, och tillwänkar
Eder Guds frid och Hålsignelse. Nu får jag för kära herr,
fränt berätta att Gud har fört oss på vår resa hemåt
mycket väl, öfver allt har oss bemött mycket vänligt, inga
farigheter att beklaga. Det synes såsom Gud, synligen
har varit med i vårt sällskap; vi kommo till Sundsvall
på lördagsmorgon den 29 Februari, och der var vi tillsammans
sju timmar. På eftermiddagen måste vi skiljas, och det
var bra för oss att skiljas för oss. På den korta tid vi varit
tillsammans hade vi stor förtroende till varandra i främ-
lig landet. Jag blef kvar hos mina landsmän som voro
nära till Sundsvall med sina Rehner. Jag var hos dem
öfver söndagen och måndagen den 2 Mars köpte jag 8 L.
kornmjöl med de Penningar jag erhöill till Skänks af
Magisterus Broder. Nu har jag läst ut öfver landet
ett draga, jag kom till Ragunda den 7 Mars och

var hos en Bonde i Gewags by, wid Mamma Lars Jemte,
öfver Söndagen. Mycket trefflig man och Christen, der
sick jag hörla öfver Wedgen och dem bemötte mig
godiska vänligt och mig fattades intet hos dem.
Från Rayunda hade jag mycket dalig vägslag så
att jag ej war i stånd att färdas långt på dagen,
ty hvar dag frögade och tillika urwäder att knappt
kitter vägen på slatterna, till Hamnerdahl
kom jag den 14 Mars, och höres ej till af mitt folk
ännu. Här i socken i en by som heter Görvik
stannade jag på arbete medan jag väntar på
Tinget härstädes ty jag har blifvit ständ för Awer,
hvar mina Rehner formenes hafva gjort för 3^{de}
år sedan, nu är 5te restad wid Tinget, och wet mig
ej annat för, att jag måtte lida Undergång med
denna Process fastän Kongl. Majts nådiga förord-
ning tycks vilja förswara mig, emedan böndernas
skada som de lidit kommer sig deraf, att deras
foder som blifvit förstörvt war obägnad Ute på Mar-
ken. Nu den 30de Mars är den afgörande dagen
för mitt wäl, eller illa. Jag beder Magistraten, är
god och helia från mig, till dem som varit så goda mot
mig och gaf mig skänker en hjerllig tacktägelse
för de gafvor de gifvit mig. hwartill jag war orwändig

mottaga deres skänker: och måtte Gud Wälsignades
sa kära wänner som bewisade mig, och min foljesla-
gare så mycket godt; fast vi woro främlingar.
Jag hade gerna lust helia en tacktägelse till
Hans Majst Konungen för ^{hans} gafva åt mig. ja jag
känner mig wara mycken tacke skyldig, både till
Gud och till Hans tjenare här på jorden, men jag
formår ej så tacka så, som jag borde och willer.

Helia till alla i huset: ett Gudsfrid! Helia fliteligt
till J. F. Lundström och hans Hus, och war själv inmerigt
beknad! från en ringa slappman Jonas Nordlund
från Frostviken
Mellanskoysfjell

Ållersköpingsfjell den 17 Juli 1868

Min Käre Herrs Maj. Bergman!

Haf Tusenfaldt Tak for Eder, for mig och min hustru
et Hart och velkommet brev. hvilket vi erholdt
Midjommarsdagen, Och äfven for den inneslekt
og gæfvan af 5 Rør hvilket vi begærdt mig,
Kære Herre Eder gæfva så vel som Eder Ord wo-
ro såsom Guds Hand i pynlig matto for mig up-
penbarad, ty jeg var da for tilfældet alldels blot
stødt for alle menneskelig hjælp jeg hade ej hvor
med jeg kunde få kope mig brød for dagen
ikke penningar ikke heller Brødsforråd ejde
vi i vort hjem. Jeg blygges tukene dette for
Kære henn. men Kære forlæk mig, eder brev och
gæfva gjorde mig stor glæde och Trøst. ja Herren
Gud den store udbøggælleren Vælgene Her
i alt och i alt Eder forhøvede gøromst.
Jeg upplæste Eder brev for mine landsmænd hvilka
och woro betymmerfulle de och glæddes med mig
at Gud upvækket Mennesker så langt borte som her
en deltagende kender med os i Jesus spredda folk

Min Landshöfding har nu varit här och själv
fick höra i Mittelst frångått till besinn och Hög Fog
i Protokoll ömsesidig Klagnad från våra llygder
som det hördes våra jordbrukande Landsman vill
fordra af oss en allt för stor ihärdighet liksom våra
Kroppar skulle som jern den utse känner någon
förändring i Kretsen och vill drifva Kent af oss
till själva hufven. Men jag tror att Landshöfdingen
jag och hade själv huru förklaraktligt vi tvingas
af våra Jordmän och gör att faken får en melare
ställning mot oss Lappan. I Tårval Kärna liern
Lynd ware med Der och hurs och flöglingar
hvilka jag såg ware och helad från mig en
ringa Lappman — J. Nordlund

Indica Sept. 18 *Byrona Bismarckensis*

1865

Alchologia Doctor.

Guds nåd och barmhärtighet i och af såväl denna Christnes som alla
 Herrens och förbarns...

[illegible]

Herr Doctor Carl Bergmann
Hochheim

Herrn Dr. Bergmann,
Hochheim.

villanar bjóti, att du dultst önnu helgan. Hvar en guds Herde, som
nu verkar villig, han är och lofsatt, att verka gott efter sitt guds
behag; att emmen där kyrkan många reformer ha fått, det är upslutligt
känd; Men har Han, som ett fullt reformens öga, den skapit
öfver mig, vilse Arv, och ett nytt ljus, så att Han kan och verkar
att öfver mig, så kunna vi med trygghet och frimodighet gå ut i
världen, som en guds Herde, gott till handla kyrkan, öfver i vår
kyrkan bräckliga tillstånd, eller svaga tillstånd. Vi börja
såsom en verkning av den goda kyrkans reformerande, att
vi i vår kyrka och församling vara.

Att vi i vår kyrka, med sina bundna och utnötta former ej hafva
fullkomlig frihet att göra en Evangel. Predikares verk och värf
det kan jag ingalunda medgifva; Kyrkans göromål är ju enligt
annat, än Xp. Rikes utbredande, Evangelii förkunnande, och
konfession. Jo att skatta och förvanta till Jesus: Siga former
kunna och så binda mig i denna rätta sak; Nej efter mig
Herrn gifva, vill och kan, herren Israels verk Gud verk
under hvilka former, som helst, vandra de som icke flöda
mot Guds ord.

Att en reform är nödig och ofrånflyttbar, är sanning, men
jag flera lifvande och verksamna villan kyrkan har

i ett öfver, de som för henne vi förvanta reformering,
tegen de som bröder. 'Låt ej Arvaren nedlysta dig, och
göra dig verksam; Nej loven är mycket arbetare
är så; därför nödigt bedja: Herrn som arbetare i den saken
När med all makt; I allt öfvervinne vi genom Herrens
som öfver allat; Segren som öfvervinner verlden
och alla hinder, är vår tro på Jesus; Herren för oss
af de som tröna.

Bröder! Först min öppenhet; Jfr. hvar
fråga mig. Fråga den Jesus, och vi de som af Herrens
svant att gå dit Han sänder. För den
lytt svar, och en ifrågasatt lediga ryta. Och var
välkommen till flödes mot mörkets makt.
Nu målet du Bröder förstå den

i Christo lifvande Bröder
och vänner

Och. Burman

P. S. Har efter om den Bror Emil nu fått mitt
andra brev, med beställning af mot för minna reder
vänner. Francher och mer varma helningar till alla
dina anhållare om mig, hvar som vill; särskild den svaga
Herrn blefva edert allt!!

O. S.

Gust Nyquistson Ramn 1871 14/3

Högfräde Herr Hofpredikant!

Den förgäflige underrättelsen om min fars död, som den 11. kennes på morg-
nen efter Stockholms affänd kom mig till hands måndags fören i år 9. 13.
Den trängde mig befräva Herr Hofpredikanten med ett telegram, som förnäm-
de att jag på aftonen borde framkommit till Stockholm. Då min i Stock-
holmen befintlige enda bekante och vän från förordnades Societetskommissionens
Deutsch redan är gammal, anfåg jag honom för besvärat förskonas,
och ehuru jag har äran vara känd af Herr Hofpredikanten endast genom
några stundens sammanvaro under förtid sommar vägrade jag likväl på en sådan
bekantskap grundat det hopp att Herr Hofpredikanten skall ådromatiskt an-
fåsta den begäran mitt telegram innehöll. Jag inför nödförsett det mindre
grämlaga i denna begäran, men den icke annat tro än att den förgäflige
skickelse, som trängde mig att i brieft på minnens bekantskaper vände mig till
Herr Hofpredikanten, skall tala för mig och bereda mig Herr Hofpredikanten
öfverföende och gänestfull villfärlighet för min begäran. I denna begränsade
förhoppning berer jag att än få tilläga några ord i fäken.
Begärande begreppningen, hvilken vid detta brev framkommit trofgen förfog gitt, har
jag intet skunnat förordna, utan gottkänner tackfullt de utgåender som kunnat

i affende där vi tagas. I slutet af Februari erhöi Carl förstärkning för sin beska 400 Rb. Någon anteckning förmodar jag böra finnas öfver hans beständ utgifter. Att han liquidat sitt quantum till den 1 Febr har jag afven anteckning till. En Lektor Hultman har varit hans egentliga Lärare, öfver en af Carls kamraters Widestrom, med hvilken han tycks hafva stått i mycket vänskapligt och broderligt förhållande, har handlett honom vid studium af tyska språket. Både dessa Herrar borde blifva godtagande för deras besvär vid den afven nämnda visningen. Om han de första tiderna haft andra lärare, hvilket jag icke känner, så borde öfver de liquidera. Lika så givande förhållanden, Läkaren, sjukvård, begravnings kostnader, möjligen öfver spisquanten m.m. m.m. Skulle de gänningar som ännu finnas öfriga, såsom jag förmodar, icke vara tillräckliga, så måste jag anse att Herr Hofpredikanten godvilligt vill gå i utläggning för mig intill dess jag, benäget underrättad om beloppet af min skuld, kan öfverfända medel till dess betalande. Ännu skulle återstå att medlämna Båder, böcker, och öfriga effekter för att i sinom tid med ångbat hufvades; - men huru skall detta tillgå? Kunde Herr Hofpredikanten för någon beskeden och öfver till lampelig person att mot ersättning för sitt besvär verkställa inpackningen, så vore jag därför högst förbunden.

Den enda underrättelse jag haft om Carls sjukdom innehölls i ett telegram af den 9. dennes. Derutur framgick intet att han var illamående till följd af "en lindrig förkylning". Att det allvarigaste telegrammet af den 11. nu skulle gifva anledning till många frågor, och att hvarje underrättelse om hans sjukdom, den vänd han

28. En liten koppel, en matfärd och en packfärd medtill bord vid afspis förbunden. Men hans öfver vill jag nämna att jag har ansett en fullt god frukost, boken berättar, att det nu mikroskopiskt verktyg. Förstigt brott verktyg. Fastän den nu förut otillräcklig, men frukost - finns på det bordet.

Herrn den 14. Mars 1870.

under sjukdomen kunnat få åtnjuta och om hans stämning m.m. vore följande efterlämnat och Räkommun, kan Herr Hofpredikanten föreställa sig. Men jag har redan tagit Herr Hofpredikantens deltagande, tålamod och mota allt för mycket i anspråk utan att förmå inflysa och på hvad sätt jag här i världen kan bevisa min tackfamnhet för allt. Men håll nu den näst förbundne gubben uppfattat så mycket som möjligt och förinnan honom att bevara ett angenämt minne af ett åtnjutet vänligt deltagande!

Till vännen Gustaf och Herr Hofpredikantens öfriga anhöriga, hvilka städs bevisat den nu bortgångne ynglingen en värdnad välvilja, betar jag Herr Hofpredikanten frammana min värdnadfulla och hjertligt tackfamma hälsning.

Och slutligen - på en förlig skickelse fört öfver i beövning med hvarandra - vill jag ännu tillägga en önskan, den att för framtiden få vara innesluten att Herr Hofpredikantens vänskap, att titulatorerna möta öfver emellan förbinnen, och att det således må vara mig tillätet att nu och framgent teckna mig med fullkomligaste höjaktning
min Brors

Högt förbunden
Vår och tjänare
Anders Petersen

Uppsala d. 3 Aug. 1870.

Käre Broder Carl!

Hemkommen för att undan kriget, medan det ännu
med någon säkerhet kunde ske, bringa mina och
barn i vinterquartier, har jag, då det tillvaride,
se är min hallelöe att vistas utrikes, mest se
mig om efter ett nytt mål för en resa. Jag
har nästan beslutat mig för att styra blicken
till Finland. Tännolikt kommer jag att resa mid
Dagmar natten mellan Måndag och Tisdag.

Jag vet af gammalt, att du är hemmashedd i
Finland. Fortell mig nu af din broder Gus-
taf höst, att du i år gjort ett längre besök der
och från detta råtnar många här bekant-
skap och dyrbara minnen.

Din gamla vänskap för mig gör mig för-
visst, att du gärna vill tjena mig med
upplysningar för den tillkommande resan. Jag
har ansett det lämpligt att begynna i Åbo,
der Alopæus, om han är hemma, kunde med-
dela vidare. Till hvem skulle man stjort der
kunna vända sig?

I det hela har jag trott mig göra klokt,
att under de första veckorna uppöka en eller
annan landtprest med kärna för att lära
känna "den Finske pastorn". Kunde dermed för-
enas att vistas vid kusten eller i någon ö
i skären, så wore det för lösligt st.

kunde så mycket bättre. När terminen
kommer i gång hade jag sedanare skat att
någon tid upphjälpa mig i Helsingfors, den
jag känner åtminstone Essén och Råbergh.
Goda råd kunna förutbedas vidare företag,
och jag icke känner mig böjd för vid-
lyftigheter, sedan jag redan under året varit
så långt som till Rom. Dock för
hopp om verklig nytta för något vägas.

Alltså hvilka råd gifwer du, hvilka
personer anser du förberedande böra,
såvidt ske kan, uppsökas? — Är pass-
sundgängligheten nödigt? Hvar tager
man in vid ankumsten till Åbo?
Möter med afseende på tull och andra
Rejden förhållanden några särskilda
svårigheter? Är lifvet i Finland dyrt?
Hur stor kassa bör förutbetalas pr må-
nad, och hvar får man i Stockholm
älskt mynt? Med ett ord: Hvad an-
ser du mig, med Finlands förhållanden
alldeles obekante, på förhand böra iakt-
taga för att undvika olägenheter och
resa med mesta nytta till och i Finland?

Kan du lämna mig ett skriftligt svar,
så blefve det mig nog för alla förhållan-

den nyttigt. Öfver Söndagen har jag tänkt
dröja här. Wore det möjligt, att Måndagen
kunde räcka till både för nödiga förbe-
redelser i Stockholm och en Daldråfärd,
så skulle jag mycket gerna företaga den
sednare i hopp att få samtal med dig
om färdan. Men jag fruktar, att tiden blif-
we knapp. Skulle du deremot möjligen va-
ra öfver Söndagen i Stockholm, så beder
jag dig derom underrätta jemte skriftliga upplysningar.

Med vördsam och hjertlig hetsning till
de dina och till gemensamma vänner för-
blifwer jag din i gemmel vänskap
förbundne
H. W. Muff.

Vid Gustafs önsket, om du är i
Gärgården eller Alarön kan jag
ansett bäst adressera till Åbo.

Uppsala d 11 Nov. 1870.

Käre Broder Carl!

Ditt vänskapsfulla svar på mitt Augusti-
bref hitkom visserligen först efter min
afresa, men sändes genast af min ka-
stru till Stockholm med den påföljd, att
jag mötte det ombord på Dagmar af
dess kapten midt på Ålands haf. Dess
innehåll var mig till ganska mycket
upplysning för mitt första inträd i
Finland, helst Ålopens rike, då jag ditkom,
var att finna i Åbo. I stället vän-
de jag mig der till den af dig omnäm-
nde Pastor Dahlberg. På grund af hans upp-
lysningar begaf jag mig redan dagen efter min
ankomst till Åbo derifrån till Nådendal,
den gamla klosterstaden (i sigillat ännu kallad
vallis gratis), numera Finlands outyktaste
badort. Der blef jag till Augusti månad och
för att njuta af enenhet, luft och saltvatten.

När jag sedan återkom till Åbo var Ålopens
nytt anländ. I hans nära hem tillbragte
jag omkring fjorton dagar och har derifrån
en trofast bröderskoning till dig.

att du ville (af mig föresladd) öfverlämna de
sju dispositioner af fängelöfver i Finland. Sänds
blott det ena ex., så beder jag dig i utän-
skriften, några böcker upptill sätta "från H. Wiff",
i händelse Senatens skulle hafva glömt detaljerna
af värt samtal och i eljest andra, hvarefrån de
så titulera de böcker komme. Rörande titeln an-
märkte du din bröder Gustaf, att den för fångar
vore lämpligare om den lydde "Minnen ur en fångs
lif" eller dylikt. Kanste du, om du kan
och tror dig böra sända flere, föreslå titeln borte-
gande vid en möjlig skedd inbindering?
Amiral v. Platen har ammonsera resa till under. 2. 15.
Har du stort öfverflöd af omtalade bok
och vill göra dig af dermed, så skulle jag
tro, att man i härvarande cellfängelse med
tacksamhet mottoge några exemplar. För
egen del ville jag gerna förmedlandet öfver-
taga, såsom jag också gerna skulle vilja
byta mig till ett antal exemplar mot ett
något större af t. ex. min lilla skrift
Matteus enligt svenska kyrkobibeln för
att så kunna sätta badas våra förlager
litet i rörelse om det så skulle synas dig
lämpligt. Du förstår väl, att jag icke
tänker på någon penningsaffär utan
att använda till vänskapar. Således
skvad du gör, kan och vill, missförstå
mig blott inte. Helst vördsamt din
frun moder och var helad från
oss. Din tacksamt tillgifne bröder
H. W. Wiff

Öfverlämna de sju dispositioner af fängelöfver i Finland. Sänds blott det ena ex., så beder jag dig i utänskriften, några böcker upptill sätta "från H. Wiff", i händelse Senatens skulle hafva glömt detaljerna af värt samtal och i eljest andra, hvarefrån de så titulera de böcker komme. Rörande titeln anmärkte du din bröder Gustaf, att den för fångar vore lämpligare om den lydde "Minnen ur en fångs lif" eller dylikt. Kanste du, om du kan och tror dig böra sända flere, föreslå titeln bortgående vid en möjlig skedd inbindering? Amiral v. Platen har ammonsera resa till under. 2. 15. Har du stort öfverflöd af omtalade bok och vill göra dig af dermed, så skulle jag tro, att man i härvarande cellfängelse med tacksamhet mottoge några exemplar. För egen del ville jag gerna förmedlandet öfvertaga, såsom jag också gerna skulle vilja byta mig till ett antal exemplar mot ett något större af t. ex. min lilla skrift Matteus enligt svenska kyrkobibeln för att så kunna sätta badas våra förlager litet i rörelse om det så skulle synas dig lämpligt. Du förstår väl, att jag icke tänker på någon penningsaffär utan att använda till vänskapar. Således skvad du gör, kan och vill, missförstå mig blott inte. Helst vördsamt din frun moder och var helad från oss. Din tacksamt tillgifne bröder H. W. Wiff

kligot efter mitten af September kom jag till Helsingfors. Der var då höstterminen i sin första början. Få dagar efter min ankomst höllos desmuten i denvarande församlingen för första gången biskopsvisitationer, genom hvilka jag fick en litet inblick i åtskilliga förhållanden, som vid ett sådant tillfälle uppenbara sig, och lärde känna flera präster och andra.

Föröfrigt umgicks jag mest med theol. fakultetens medlemmar utom Lill, som vistades på landet. Hoo Råberghs var jag nästan dagligen i deras trefliga hem, men lärde mig och värdera de trenne professorerne war på sitt sätt. Hoo Sirolius var jag äfven flere gånger. Från flere har jag också belöningar till dig, isynnerhet från Ryman och Råberghs.

I det hela war mig vistelsen i Finland af den beskaffenhet, att jag kommer att bevara den i hårt minne, såsom jag också fann att vi här och de der äro hvarandra närare, än man skulle kunna tro.

Bland föreläsningar, med hvilka jag gjorde någon liten bekantskap, war äfven en s. k. fängelseförening för Finland. En Senator v. Knorring, hvars bekantskap jag tillfälligtvis gjorde i Mäkländel, war särskildt intresserad för denna sak. Vid ett samtal oss emellan derom, frågade han efter skrifter, som kunde wara passande för fångar. Jag nämde då äfven den af dig besöjda öfversättningen af en "Syndares omvändelse" och lofwade att tillsända honom den, om möjligt. Till fullgörande af detta löfte beder jag dig öfversända ett exemplar till Hoo Senator v. K. Helsingfors, jag förmodar, att det kan gå under korsband. För ändamålet biläggas 1 Rg.

Skulle du hafwa stort förvärd och göra dig ett nöje af att sätta den i omlopp, så var tror jag mig wara förvissad, att man jerna tåge emot flere exemplar, om du känner dig kallad dertill och fannne utväg för sändningen. I så fall borde du wil midsända några rader derom,

"

Hur mår vännen Myrberg i Uppsala? Den misstanken, man hyst även
ibland vänner om någon lutning hos honom till rationalism, anser
"jag vara oberättigad.

Ur brev fr. prof. A.W.I. Ingman
Hälsingfors 14/3 1873
till C.H. Bergman.

Helsf. 23/II 1865

Min egen älskade Broder!
sedan jag i sista somras gjorde din bekantskap, har jag
ofta med saknad och kärlek ihågkommit Dig, min hjertlige vän; och
drifven af dessa broderliga känslor skrifver jag nu några ord till
Dig. Sedan om Myrberg " att det skall vigileras emot Myrberg,
"fåfånga
dåsådant är så vanligt i den lärda världen". Här skickar jag nu
till minne af Dig mitt fotografporträtt. Får jag framdeles ett bätt-
re lyckat af mig, så får Du då del däraf.

1871 24/4 Trogen Din egen naturcharisma har du valtden exege-
tiskt utläggande och reflekterande methoden.

Dessutom ett fjärde brev fr. 1871 24/5

Breven äro översända till Hälsingfors Univ. Bibl.

gm fr. Lina Ingman Havsgatan 3 H. Finl.

13/12 1928

Luleå den 9 September 1875

Min kära och vördade moder!

Innan Juli månads slut hade
jag det stora nöjet att få från dig mottaga
ett exemplar af "Lanningens Dag", för
hvilket du härmed ödmjukast och hjert-
ligast tackar. Sedan förut har jag antygt,
att denna bok i mina ögon är af högst
värde. Den äsigten har väsentligen vun-
nit styrka hos mig, sedan jag, före min
hitresa, gjort föregående bekantshet med Co-
hen. Den är ett mästerverk, hvil-

28 Det i rätt tid blifvit ur snö's glöms-
ska framdraget till människornas
allvarliga begrundning. Mitt Gud,
Helige Ande genom denna bok få utträtta
mycket godt hos mig och många; jag ämnar
att åter och åter studera "Lamm-
gens Väg" för att äfven deri-
genom säkrare vandra på den
vägen. Men till vandringen är jag
trög, ty jag saknar själva oafslätk-
ten i uppsätet att bryta själfvirk-
heten och icke åter gå in i henne.

Men är jag, sisom
du väl förstår, en gift prest. Fä-
ran af begge stånden har jag redan
förnummit och lär nog fortfarande
få förnimma. De äga dock begge
sin särskilda skydd från Gud, och
jag hoppas att få erfara det i högre
mått. Det går icke an för en hus-
fader att vara missmodig. Han
måste äfven beträffande jordisk ut-

komst Ställa sitt hopp till Herren,
den gode Herden. Kistills har han ju väl
skött mig, och jag är nu lyckligare än
jag någon sin vägar hoppas, ja så lyck-
lig, som en syndare, sådan som
jag kan vara. —

Kommer du någon sin
till Luleå, hvilket jag hoppas du gör,
så gå icke förbi mitt lära, men
enligt mitt tycke trefliga tjäna. När
du någon gång skrifver till Ternstedt,
så var så god och bed honom att icke
glömma mig, ehuru jag iakttaga en en-
vis tystnad, som trögen räder ännu
några månader. Också ber jag på all-
var, att du själf vill ha den godhe-
ten att tänka på mig i mer än en
bemärkelse. Dermed kan du göra stor
nytta. — Om någon i din väg vill
ha en helening, så framför henne
från din tacksammaste och oän-
senligaste vän

And. Beng. Lundblad

Jag hade tänkt att jag till julen skänkte
 dig några fotografier, men som jag
 försämrade, då jag var på Continenten,
 att köpa sådana och här intet värde-
 fullt finnes på, skänker, den enda jag
 har näml. en af paten Hyacinthe,
 hvilken såsom du vet, är ett katolskt
 kyrkoberd. Genom jag hade just
 önskat att kunna tillaga några andra
 af samma till för att förmedla betydelsen
 af detta porträtt skänning, men man kan
 jag icke hjälpa det - jag måste således
 nöjes vara paten H. afgjorda beundran.
 Baserat porträtt, som avslutas är
 en julgifte ^{till Mamma} med kärliga helgöningar till
 henne från oss båda, så också till Morbror
 och Edra alla från Edra tillgifne
 Gustaf & Maria
 God Jul!

Chiaccio den 13 Dec. 1873.

Stadens vecka är redan gånngen
och vi emottaga våra vänner och
för hvar alla vi tacka, de var från
dig och från mig och Henriks och Paul.
Den tanken, att en tid ha en så
fina och förhållandevis liten, och på
vår sida en så liten och så enkel
Redaktion, är en ingående tanke, att
han anordnat och som förhållandevis
i minnelse av mig och i framtiden. I
stadens har jag tänkt att i tidigt på
vårna förtag en som i Italien,
som i Italien, familjen tillater
sig att vara den som i Italien,
Något egentligt arbete i Italien
och som tyvärr har varit ett
något mindre i Italien, och i Italien
denne staden, och som tyvärr har varit ett
att hålla mig till den tiden, som jag
kunna, och som jag i Kapsichien.
Jag har nu hört att jag i Italien,
vilket är ganska möjligt, då jag

visar sig ytterligare latelade. På skandi-
naverna härstades hafva några extraordinära
krämpor, plågas jag tillkallas. För öfvet
har mitt gån beställt i detta "far niente"
som för sydlandningen är så "dolce", men
icke så för nordbon. "Un Corse" skulle
mycket väl ~~med~~ på svenska kunna
återgifvas med en latting, så vida ej
italienaren ~~och~~ ännu flötre rätt till
desina hudstitel. Ett färdant dag-
dräperi, som här bedrifves, har jag aldrig
för bruknat. Corsikamannen är då egent-
ligen italienare; folkspråket så och en
italiensk munnart.

Hvad som mest ädras sig uppmärksam-
heten af de förtellare, som här möta en,
är utom folket bonapartismen eller napoleon
culturen, som här rikligt florerar, katholi-
cismen, slutligen det förunderliga herrliga
klimatet och sydlandska naturen.

Om de sistnämnda ämnena hafva vi
väl redan i de föregående breffven
talat och om de andra vor ännu viligare
att få samspåka, om man än intet
har att säga, som lärer skriva sig.

Hvad emellertid förskilde katholicismen
i sken, så tror jag att en person
och nämligen en theolog, som seser
uppmärksomt i protestantismen och som serer
ut och för att såsom vanligt med fassiden
tacka Gud, att han öfver är så dånlig
som katholiken, reformisten m. fl. utan för
att ödmjukt lära hvori andra samfund
hafva förträdde och hvori egen kyrka
brister, i synnerhet skall finna mycket
lärorikt inom katholicismen. Det förefaller
mig, såsom om protestantismen, då hon ut-
tröf sig för att tipa ifrån de många barten,
som inkommit i kyrkan, väl tog mycket
i godt med sig förstå, men som timmande
många skett, genom hvilka det åter
stärks att uppkommit eller åtminstone
lära sig erkänna och vändas. Men
icke blott skatten, som vi icke äga, äro här
att finna utan här lyddes oss och tillfälle
att lathas lära skanna våra verkliga fel.
Af de förvarande ting, de verkliga plump-
heterna, som här förtas, tror jag sannligen
knappast att det är en enda, som icke äro
stark förskinnas hos oss, dock naturligtvis
ordrullade och föga förstå. Men just därför
intressant och värdefullt.

Det är en hög konst att underrisa, all-
ra mest i kristendom, i hvilken konst
jag är en rätt stympare, som jag all-
varligare jag bemödar mig att komma
någon väg, blir desto mera varse min
otymplighet. Först och sist är denna
konst enkel. En till vida är religionsun-
derrisningen det mest konstlösa af
allt. Just denna hennes djupa, heliga
enkelhet är det som kan hålla, som
jag har sovarat att finna och vidblifva.
Huru äro icke vi menniskor bortkonstlade.
Vi bibeln skall jag hemta mönstren. Men
ständiga svårigheter möta. De hafva
någ djupast sin grund i mitt eget
inre. Stundom går jag ända derhän i
skepticism, att jag ej vet hvad jag allra
förest bör veta, t. ex. hvilken plats
bibeln vid min undervisning bör intaga,
eller t. ex. hvilket ånsamt egentligen
religionsundervisningen i skolorna har, hvad

Kullen den 14 Jan. 1876.

Min vördade Vän!

Såsom ett dunkelt min-
ne tigger det för mig, att du, sedan jag
skref till dig i sist förliden September må-
nad, har varit god och sändt mig ett
kärkommet bref, hvilket jag dock dröm-
ligt nog har förlagt, så att jag mig till-
skam nu ej finner det bland mine papper.
Längre fram dyker det säkert upp. I
mellertid hjärtlig tack för ditt bref! Af hvad
det innehöll minnes jag icke mycket, emedan

mitt minne är svagt dels af naturen dels
och hufvudsakligen i följd af bristande vilje-
kraft att stärka det genom öfning. Men att
ditt bref ä nys lät mig lifligt känna, att
du hyser stor vänskap för mig, det glöms-
mer jag icke, äfven minnes jag, att du näm-
de ett tryckfel i "Sanningens väg", hvil-
ket jag verkligen först hade märkt. Med
tvärsäkerhet vågade jag dock icke rätta det,
eftan har endast vördnedsfullt försett stället
med ett utbränd, välrätt frågetecken, i
den tanke att det möjligtvis kunde vara
"du skall höra hvad Herren i sig talar." Mye-
ket bra att nu få bekräftelse på min förmo-
dan. Om jag väl ger allt på sammanhanget,
hvari uttrycket förekommer, så tycker jag
det vara hårdt när omöjligt annat, än
att det bör stå "i dig talar".

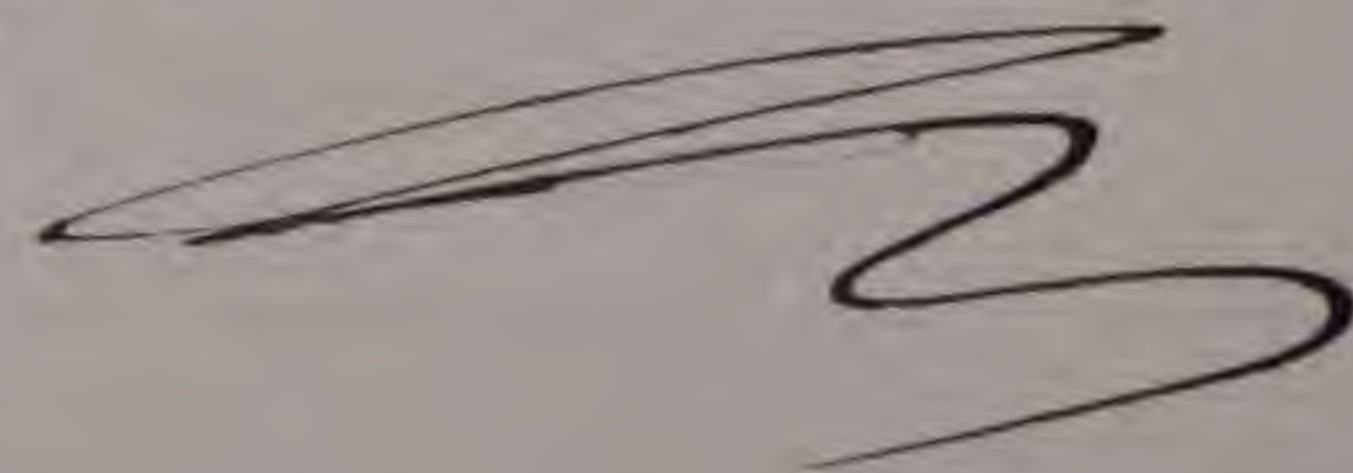
I dag börjar vårterminen vid
Rusii högre elementarläroverk. Under befvän och
förhoppningar upptager jag ä nys det kä-

ra undervisningsarbetet. Det gläder mig i hög
grad att återse ungdomen. Den njuter här, som
dom unnats oss, för att vi nu skola kunna
rätt duktigt arbeta, låter en förutsätta
uppskrifvade krafter, nytt mod och kan hånda
både hos ynglingar och mig goda föresatser. Men
ack, deras genomförande! I detta afseende må
vi väl på vår termin tillämpa, hvad ~~har~~ en
morgonpsalm, 42, 2, i vår svenska psalmbok
säger närmast om hvarje lefnads-
dag: "O, må vi noga märka,

Hvad Gud af oss beger,
Och må all trohet verka,
Så länge dagen är,
Att icke syndens minne
Vårt hjerta klagar an,
När aftonen är inne,
Då ingen verka kan!"

I synnerhet bristen i trohet har jag gjort, att
syndens minne har anklagat mig vid hvarje ter-
mins slut. Må det härnäst blifva bättre!

vill hon i själva verket? Har snäll
och yttm sig här om och om det, som här-
med kan stå i sammanhang. Du har
ju själv i flere år varit elementarlärare,
huru var de dy, åt? gif mig en proffvit
att på inre sätt eftergöra. De gamla ti-
derna hade i somliga länscendern stora
fäctriden. Nu dragas gossarne i
lär genom ämnens mångfald och kan
ske ännu mer genom lärarnes mång-
fald. Också trycker mig tungt den full-
ständiga bristen, åtminstone här, på
samarbeten emellan hemmet och sko-
lan. Till äfrentys är skäldenhet
på dessa olägenheter ett hemligt
bemödande att ursäkta min egen odug-
lighet, som beror på att jag inte lefver
för evigheten och samlar mig inåt för
hvarje lektion. Denna inätränning
från för allt nödig för kristendoms-

lära, borde vara måhlig att genombrin-
ta alla hinder. Beckis, såsom intressant till
hans "Leitfaden der christlichen Glaubenslehre"
ständer, "Andeutungen für Religions-
unterricht und Schriftverständnis" äro,
såsom j, tycker, en gulgruva, men
den lärare, som följer dem, får icke
vara lat. Men för länge sedan nog
hvarom. J åtminstone borde aldrig låta mi-
na bref öfverskrida mittlet af ett
ark.

Vi, j och min snälla hustru,
hvilken ödmjukast ber om sin obekanta hils-
ning till dig, hafva hittills hugnats
med en tugg stillet. En stor gåfva
är det att ha fått i eget fridfullt
hem genomföra de dyra högtids-
dagarne. Om man betraktar, att vi
bo i en småstad, få vi jemförelsevis
vara i fred, och ännu njuta vi

ett oberoende, som vi värdera, af-
ven om vi måste tillstå, att det är
för fåt och vis "den vanmaktiges själv-
ständighet". När du nästa gång fagnar
mig med en skrifvelse, hvilket du
väl vet, att j mycket högt uppskattar,
så haf den godheten att låta en foto-
grafi af dig medfölja; j har länge ön-
skat att äga ditt porträtt. Den-
na bär vill du ju j meka sin
tacksamt förbundne

Anders Sundblad

P.S. Var god förlåt slumpar
och allt öfrigt slarf!
D.S.

ingen anvisning fått, utan bara gåt på måfå.
I dag var jag någonstades, der du säkert haft intresse
att vara med, näml. i Fransiskanerklostret härstädes,
dort blott i korsgångarne, hvarstora
porträtter af framstående ordensbröder förekommo
(och många munkar). Franciscus: tres ordines hic ordinat;
Bonaventura: sapientiae et sanctitatis prodigium, gloria
theologiae serapica; Bernhardinus m. p. — Här vor
mycket som säkert skulle hafva stort intresse för
dig att komma i beröring med, så att jag ibland
tänker, att du gärna kunde komma hit på
en månad och sedan följa mig genom norra
Italien (postnöd inalles 700 Kr.).

Stundligen vill jag uppmanas dig att hålla dig en för
utländska nyheter god daglig tidning, ty jag för min
del tycker att händelserna, som ^{nu} tima, äro så
underliga och betydelsefulla, att de nästan synes
öfverträffa allt, hvad vi hittills upplefva. Hvarje
dag här något nytt att tänka på med sig; men
jag vill ^{och} om tidningarna hemma: Sverige fäste
uppmärksamheten vid de.

Helst inrestigen Mamma och Morbror och Pettersson och
för öfrigt syssla och släkt från tillgifven

Garnisons Gata 4 Thors 17.

Gustaf.

Wien Gründonnerstag den 18 April.

B.

Min käre Broder!

Det är nu redan en lång tid förfluten, sedan
jag fick ditt kärkomna brev. Jag skref icke något
svar, eftersom du nämnde, att I voron belänkta
på att snart resa till Upsala, då Maria
allred hade underrättelser från mig att med-
dela. Då nu någon Upsala-resa icke
synes blifvit af — hvilket jag funnit ledamt,
ty jag gladdde mig åt att få tänka mig
Eder hemma hos oss — så vill jag icke längre
dröja att låta höra af mig.

Efter denna något knaggliga ingress skall jag
nämna att jag under de föregående veckorna del-
tagit i åtskilliga s. k. kurser i det ämne,

jag nu har till uppgift att studera. Men nu har
du en tid varit ferier. I nästa vecka ^{börja} (ett par
af kurserna i ugo. Något inhemtan jag emellertid
även under mellantiden genom att deltaga i sjukhus-
vandring om morgnarna. Sannolikt flannar jag här
till slutet af Maj, då jag ämnade mig till Paris.
Hurken väg vet jag ej ännu, men vägen öfver Venezia,
Milano, Mont-Cenis-tunneln förefaller förmärkligen
emedan den icke är dyrare och jag gerna af
medicinska skäl ville få besöka de stora
sjukhusen i Lyon, där jag har en god bekani-
skap. I Paris blefve du väl att flanna kring en
månad, tänker jag.

Under denna färdsegsstid har jag i olika
kyrkor sökt att få höra något uppbyggligt,
men har egentligen blott funnit en predikan,
som jag kan säga gifvit mig uppbyggelse, en
dominikanerpater. Hans tal har icke varit
mångordigt, men rik och tilltalande. En

gången hade han till ämne: orsaken, hvarför Frälsaren
även på sin förklarade ^{krupp} bibehåller de 5 sårna; en
annan gång, om betydelsen af hvar ord en af de 7 gånger,
 Kristus under sin lifnad utgjutit sitt blod för oss, bör-
jande med omskärelsen (den 5te, då sårerna efter hud-
flängningen vid fallu under korsbörden refsos upp);
en 3de gång talades om Marias 1 smärter (ett
svärd skall gå genom din själ), hvarvid dock
icke Maria hufvudsakeigen framställes, utan
Frälsarbildeln och människans på att gripande
sata, oliket vårt.

I Universitets-kyrkan har twar sften tal hålits
från predikestolen. Men dit har jag icke tordts
gå ofta, ty der dammades de på med
en sådan myndighet, att fattig protestant, som
jag var, kände jag mig nästan färdig att
krypa under bänken, eller på annat sätt
saurera mig. Talarna utan trippel minst professorer.
Andra goda predikanter finnas nog, men jag har

Wien den 28 April 1878.

B

Min käre Bröder!

I morgse afsände jag ett brev till Wilhelm, deri jag talade om hans åkomma, hvad jag ungefär hade att säga, redan innan ditt brev ingick. Detta, som nu på e. m. kom mig till hands, var såndeles välkommen, och det så mycket mera som det just anlände den stund af alla i veckan, då känslan af enslighet mer tränger på, näml. söndagskvällen.

Hvad din ifrågasatte resa beträffar, så beklagar jag att du icke anser dig kunna befluta dig derför, då du likväl synes finna företaget lämpligt.

Emu jag visst icke tror, att något väsentligt nytta skulle vara för dig att genom resa förvärfa, så tror jag dock att beröringen med hvad som

här i sydtiga länder möter, kan egga att ^{äro} draga
fram och i ny dager ställa mycket, som förut varit
föremål för din meditation. Dessutom tror jag
att jag såsom guide särskildt i kyrkligt afseende
skulle kunna bra vara till tjänst å de orter,
som förut äro mig bekanta, och dervid utveckla
ett underbart courage, trots af att det är just
det, jag för min egen del och ensam som jag är
hinder brist på.

Ehuru jag nu icke anser mig hafva anledning
att vänta dig, vill jag dock nämna, att - därefter
man ej särskildt vill till Köpenhamn - bästa
vägen hit går öfver Malmö och Stralsund (märk!
hvarannan dag anghit), att bästa myntsorten
för Österrike är francs i guld. Du borde
köpa (bäst hos Guillet mot Weyland eller Möller
vid Skeppstorn billigast) 200 mark preussiskt guld
och 600 francs utom de svenska pengarna, som
behöfs för ut och hemresan. I öfrigt tagas litet

Gepäck och särskildt blott ett par skor, enär
sådana här fås utmärkt billiga och utmärkt goda.

Under Majas månad talas om aftnarnas dagliga
öfver Jungfru Maria, *refugium peccatorum*. Mycket
ormakligt kan man dervid få höra, men
träffas man på goda predikanter, äfven goda
föreläsningar och intressanta ämnen för öfrigt intressant
framställning af deras afkändning.

Hvad som menas med Myrberg-Johannssonska
faken, förstår jag icke. Säkert är det något,
som passerar efter min afresa.

Med helning af hjertat till Mamma o. syskonen

Din tilläggn broder
Gustaf.

Vill man dröja något i Berlin är Töpfers hotell
mycket rekommendabelt. Ett pröktigt rum kostar 2 kr. 40 ö.
inberäknadt ljus och betjening blott 3 mark (2.70 kr.)

Tän den 7 jan 1893

Äfänglämnade Käre Bröder

Vi fick inte träffas sist
då vi ristades i Kälvi
ofta har vi dock för
mig varit i andens um-
genge och fämnat för
mina andens sukar. Här
i hästas var vi till samans
i min dröm vi upbyggde
oss i jeru Kännedam
hur de var talade vi
om vår kartgång det
var för mig lifvande
känslor: jag vaknade
med glädje tänar
Det vare ju varjehanda
berätta om varjehanda

En tre månader vara
har jag ristat i Finland
bland Hennus folk fick
där lära och fruktisena
varjehanda var jag mest
behäfvär lära är ädrujuka
hiten så dänna kartliga och
dyrdvara sak. När Gud
är en mild mildtande
barmhertig älskande ja
den alt upöfrande Gud
Dänna Världens Gudar
ära stolta hägmadiga på
alt sätt understyggliga

Guds barn här i Kälvi
leder sanningens ande fr-
amat i det sam till lif
och Gudagtighet kenar
fast kött och blod alltid
vill den anetta vägen

Känlekens kära häls-
ningar från mig och
Pastor samtallt vi bruk-
kar ofta tala tillsammans
flere kristna utaf ena
gamla väner het mig säga
sina hälsningar

Men så vil vi skola
ju snart få ut vår län
af nåd ty det är oss
läfnat

ingenting annat kan
vi att återupå en honom
säm sig själf utan bank
och men Guds lifskraft
får oss han bieder
får de. älskade säm kan
fått af värdens i hans
blods kraft skal seg-
nen och tillhöra

Här om vi har till
frändelst sändit mig
några rader

Gud vare med oss
Vänligen Aug. Hedman

nästare varje dag kommer
jag i håg Kärn brors
skulle jag samtala om
det. vare möjligt vi ut
nag enda julelaget fast
vi så sällan träffas

Addeboda d. 18 Juni 1876

Rare Carl!

Nyss emottog jag din bränne bref och
från jag har postlagat nu, så vill
jag genast lemna några raders svar. I
enligt med mitt förra och ditt ena bref be-
stämmer jag nu att hemta dig och din, som
är i ditt följ — 5 personer utom kusk
åka bra i vagen — fredagen d. 30 Juni
i Bergshamra. Jag skrifver honom och
till Wilhelm och säger honom att om
han ej ser fördrager att komma ut
till Midfomner till oss, så är han då
och hjertligt välkommen, ehuru dock ej
bliver förrän lördagen d. 1 Juli.

Att Mamma ick kommit ut till oss, blir
en mysk, mysk stor saknad för oss
och känd riktigt ~~långt~~ att tänka på, men
nog förstår jag alltför väl att en mängd
förhållanden kan göra det svårt för
Mamma eller göra Mamma mindre ~~benägen~~
att nu lemna hemmet på Dalarna. Skulle
emellertid det göra resan för henne mera

möjlig ~~kan~~, att Thérèse och pastor
Petersen komma med, så äro äfven
de hjertligen välkomna. Utom allt annat.
Så hade jag just tänkt på att nu
få rådföra mig med Mamma om lada-
gårdsköket och beteshägrar m. m., men
det får väl bli på en annan gång.

Din tillgifne broder

Gustaf.

P.S. När jag tänker närmare på saken, så
vare vår dock för P. Petersen ej lämpligt
att komma, då vi endast kunna bjuda
på tillfälliga bäddar i rum, der en eller
annan till person inkvarteras, och då 5
barn göra alltför stor oro för honom,
men Thérèse kunde ju komma,
tycker jag.

Intet!

Brev från Johannes Törnquist till Carl H. Bergman.

År.	Datum.	Avsändningsort.	Addressat.
1851	26 november.	Torneå.	Björkfors.
1852	18 januari	"	"
"	21 "	"	"
"	24 "	"	"
"	1 februari	"	"
"	10 "	"	"
"	22 "	"	"
21	21 mars	"	"
1853	6 mars	"	"
1853	2 december	Stockholm.	Upsala.

E.L.W. Bergman, 26.3 -29.